

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1939

JUUNI

SISU:

Riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate leibkondade büdžetid.

Maavalitsuste tulud ja kulud 1937/38. a.

Maa-alkoolide internaadid.

Tallinna ja Nõmme riigiteenijaskonna koostis ning palgaolud.

Rahvusvaheline maksebilanss 1938. a.

Alatised tabelid.

Nr. 211(6)

TALLINN

Nr. 211(6)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	lk.		Page
Riigi- ja omavalitsusametnike ja teenijate leibkondade büdžetid — H. Reiman . . .	285—300	<i>Budgets des ménages des fonctionnaires publics</i>	285—300
Maavalitsuste tulud ja kulud 1937/38. a. — V. Feldman	300—309	<i>Recettes et dépenses des administrations d'arrondissement en 1937/38</i>	300—309
Maa-alkkoolide internaadid — A. Lepp . . .	310—316	<i>Internats des écoles primaires à la campagne</i>	310—316
Tallinna ja Nõmme riigiteenijaskonna koostis ning palgaolud — K. Raid	316—321	<i>Composition démographique et salaires du personnel des institutions d'État à Tallinn et Nõmme</i>	316—321
Rahvusvaheline maksebilanss 1938. a. — A. Tooms	321—327	<i>Balance des paiements en 1938</i>	321—327

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard-numeratsioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus aprillis	323	Tab. 1. Commerce extérieur en avril	323
" 2. Väliskaubandus muude riikidega aprillis	330	" 2. Commerce extér. avec les autres pays en avril	330
" 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained aprillis	330	" 3. Commerce extér. des princip. articles en avril	330
" 4. Piiritusmonopol	270*	" 4. Ventes d'alcool	279*
" 6. Riigiraudteed aprillis	333	" 6. Chemins de fer en avril	333
" 7. Tallinna sadama tegevus mais	334	" 7. Mouvement du port de Tallinn en mai	334
" 8. Eesti Panga äriseis 31. V 39	334	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 31. V 39	334
" 10. Era- ja ühispankade äriseis 1. V 1939	335	" 10. Situat. financ. des banques au 1. V 1939	335
" 11. Üksikute pankade ärisaisu summad 1. V 1939	335	" 11. Bilans des princip. banques au 1. V 1939	335
" 13. Valutabinnad Tallinna börsil märtsis	276*	" 13. Cours du change à Tallinn en mars	276*
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud aprillis ja mais	330	" 14. Nombre des personnes ayant passé les confins de la République en avril et mai	330
" 15. Linnade rahvastik aprillis	337	" 15. Mouv. de la populat. dans les villes en avril	337
" 16. Lühiväl olev raha	280*	" 16. Circulation fiduciaire	280*
" 17. Pankadevahelise arvekoja tegevus	280*	" 17. Mouvement de la chambre de compensation	280*
" 18. Protestitud vekslid	280*	" 18. Effets protestés	280*
" 19. Kapitali emissioonid	280*	" 19. Emissions des capitaux	280*
" 20. Tööstustoodang	280*	" 20. Production de quelques industries	280*
" 21. Loomatandid	280*	" 21. Epizooties	280*
" 22. Tapamajade tegevus	280*	" 22. Fonctionnement des abattoirs	280*
" 24. Suurmlüühinimad aprillis ja mais	338	" 24. Prix de gros en avril et mai	338
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi	339	" 25. Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive	339
" 26. Turuhinnad mais	340	" 26. Prix de détail en mai	340
" 27. Hlatusmaksumusindeksid	339	" 27. Nombres-indeces du coût de la vie	339
" 28. Suurmlüühindeksid	339	" 28. Nombres-indeces de prix de gros	339
" 29. Tööturg aprillis	336	" 29. Marché du travail en avril	336
" 30. Tööstusettevõteted ja töölo 1. aprilliks	278*	" 30. Entrepr. indust. et leur main-d'oeuvre au 1. avril	278*
" 33. Nakkushaigused veebruaris ja märtsis	279*	" 33. Maladies contagieuses en février et mars	279*
" 34. Abielulumus, sündimus ja suremus	337	" 34. Mariages, naissances et décès	337

Alatiste tabelite koostamisi viis vt. nr. 182(1) — 1937, lk. 33.

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.
Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

RIIGI- ja OMAVALITSUSAMETNIKE ja -TEENIJATE LEIBKONDADE BÜDŽETID. BUDGETS des MÉNAGES des FONCTIONNAIRES PUBLICS.

Sis: 1. Uuritud leibkonnad, lk. 285. 2. Sissetulekud, lk. 286. 3. Väljamekud, lk. 290.

1. Uuritud leibkonnad.
Ménages observés.

Riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate leibkondade büdžette on uuritud tööstustöölise leibkondadega ühistel alustel ja menetlusviisil. Uuritud 179 leibkonnast on siin võetud vaatlusele 111 leibkonda; ülejäänuid osa, nimelt üksikult elavate büdžetid, kuuluvad vaatlusele eri korras, osa materjali aga on jäänud kasutamata, osalt piiratud tööjõu, osalt töötlemisel selgunud puuduste tõttu.

Kuna kasutamata on jäänud peamiselt lasteta leibkondade andmed, siis siin käsitletud 111 leibkonna keskmine suurus 3,8 liikmega ületab vähe

uuritud töölisleibkondade suuruse (3,7 liiget); eraldi ametnike leibkonnad 3,7 liikmega aga on töölisleibkondadele suuruselt sarnased, kuigi tegelikult rahvaloenduse andmeil riigi- ja omavalitsusametnike leibkonnad on tööstustöölise leibkonnast keskmiselt suuremad (3,5:3,2); teenijate leibkondade kohta eraldi rahvaloenduse andmed puuduvad, uuritud leibkonnad aga 4,1 liikmega ületavad nii ametnikke kui tööstustöölisi. Seetõttu ka täistoidustatute arv, mis on aluseks leibkondade tulude ja kulude käsitlel, eriti leibkondade jõukusrühma kuuluvuse määramisel, on sõltuvalt laste arvust teenijail suurem (3,0) kui

Leibkondade suurus — Grandeur des ménages.

1.	Leibkondade arv Nombre des ménages	Leibkondade ositus (%) liikmete arvu järgi — Répartition des ménages (%) d'après le nombre des ménages					Keskmine isikute arv leibkonna kohta — Membres en moyenne par ménage		Keskmine täistoidustatute arv leibkonna kohta — Unités de consommation en moyenne par ménage			Naispeaga leibkondade arv Nombre des ménages avec chef de ménage féminin
		2	3	4	5	6—	Üldse En général	Neist lapsi alla 20 a. — Dont enfants au-dessous de 20 ans	Kokku Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	
Tallinn	58	4	21	22	7	4	3,7	1,6	2,7	2,6	2,9	6
Tartu	21	—	4	13	2	2	4,1	2,0	2,9	2,7	3,2	—
Narva	10	—	6	2	—	2	3,7	2,1	2,5	2,6	2,2	—
Pärnu	9	—	—	5	3	1	4,3	2,3	3,3	2,9	3,7	—
Mujal	13	—	5	5	3	—	3,5	1,4	2,6	2,6	2,2	—
Kokku — Total	111	4	36	47	15	9	3,8	1,8	2,7	2,7	3,0	6
Sellest — Dont:												
Ametnikud	84	4	20	36	10	5	3,7	1,6	2,7	2,7	—	4
Teenijad	27	—	7	11	5	4	4,1	2,2	3,0	—	3,0	2
Kuutulu täistoidustatu kohta (jõukusrühmad). Revenu mensuel par unité de consommation (groupes d'aisance).												
20—35 kr	6	—	—	2	2	2	4,8	2,5	3,8	4,3	3,5	1
30—45 "	11	—	2	3	3	3	4,6	2,5	3,3	3,1	3,6	2
40—55 "	13	—	4	5	2	2	4,2	2,4	3,0	2,9	3,3	—
50—65 "	15	—	6	8	—	1	3,6	1,7	2,6	2,6	2,6	1
60—75 "	23	1	7	10	4	1	3,8	1,8	2,7	2,7	2,3	2
70—85 "	17	1	4	9	3	—	3,6	1,5	2,5	2,5	2,5	—
80—95 "	11	—	4	7	—	—	3,5	1,4	2,5	2,7	1,9	—
96— "	15	2	9	3	1	—	3,1	1,1	2,3	2,3	2,6	—

ametnikel (2,7) ja tööstustöölisel (2,7). Saavutatud ametnike ja tööstustöölise leibkondade võrdne suurus on uurimustulemuste hinnanguks soodus.

Riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate jaotamisel jõukusrühmadesse on rühmade arvu suuremate

tulusummade tõttu suurendatud, et vältida leibkondade kuhjumist kõrgemasse rühma; tulemusena aga iga rühma leibkondade arv pole suur ja seetõttu leibkondade suuruse langus jõukusrühma kasvades pole küllalt reeglipärane; ka siin jääb kehtima jõukusrühma

kuuluvuse sõltuvus leibkonna ja tulu suurusel, nii kui seda on üksikasjalisemalt selgitatud tööstustöölise leibkondade juures.

Käsitletud 111 leibkonnast on naispeaga vaid 6, ametnikel 4 ja teenijail 2. Suurim arv leibkondi on Tallinnast — 58 ehk 53% (tööstustöölisel 61,2%); ülejäänud on pärit: Tartust 21 leibk., Narvast 10, Pärnust 9 ja muudest linnadest ning maalt 13.

Eristus ametnikeks ja teenijaks on teostatud rahvaloenduse traditsioonide kohaselt: teenijaks on loetud esikätt ametiasutiste ja koolide teenijaskond, kordnikud ja ohvitserkonda mitte kuuluvad sõjaväelased. Jõukusrühmades aga on ametnikud ja teenijad käsitletud koos, et piiratud leibkondade arvu juures vältida andmete pulveriseerumist; pealegi pole teenijate tulud madalama ja keskmise palgaga ametnike tuludest väiksemad, eriti kordnikel ja üleajateenijail.

Üle- ja puudujääkidega leibkondade arv esineb riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail järgmiselt:

	Ülejääkidega	Puudujääkidega
Ametnikel	54	30
Teenijail	20	7
Üldse	74	37
Tallinnas	35	23
Mujal	39	14

Riigi- ja omaval.-ametn. ja -teenijail kokku leiame puudujääkidega leibkondi 33,3%, ehk vaid pisut vähem kui tööstustöölisel (36,9%); eraldi ametnikel 35,7%, teenijail aga 25,9%. Elukoha järgi leiame puudujääke kõige rohkem Tallinnas — 39,7%, mujal aga 26,4%. Seega ühelt poolt teenijaskond, teiselt poolt aga provints on oma elatustaseme rohkem kohandanud sissetulekuile kui ametnikkond ja Tallinn. Millest see on tingitud, selgub järgnevalt.

2. Sissetulekud. Uuritud riigi- ja omavalitsus-ametnike ja -teenijate leibkondade keskmiseks kuusissetulekuks oli üldse 189,53 kr, eraldi ametnikel 198,98 kr ja teenijail 160,11 kr. Eriarv pole seega suur, sest nagu eespool öeldud, teenijate sissetulekud sagedasti ei jää taha madalama ja ka keskmise palgaga ametnike omist; ka esineb kõrgemapalgalisi ametnikke uuritute seas võrdlemisi vähe. See ei tähenda aga, et uuritud leibkondade keskmine sissetulek vastaks keskmisele ametnike ja teenijate sissetulekule: büdžetiuurimusest osavõtnud leibkonnad ületavad vastava palgaliste liigi keskmist taset, nii kui nägime seda ka tööstustöölise ja kaubandustööstusametnike ja -teenijate juures. Seepärast ainult orienteerumiseks olgu öeldud, et üleriikliku

Leibkondade sissetulekute ositus (%) — Répartition des recettes des ménages (%).

	Leibkonnad kuutuluga täistoidustatule (jõukusrühmad) kr Ménages avec revenu mensuel par unité de consommation (groupes d'aisance) kr								Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	20—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—				
Leibkonnapea teenistus — Gain du chef de ménage:												
a) peatöökohas — dans le lieu de travail principal	81,5	87,3	90,8	84,7	78,4	70,4	71,0	66,5	77,3	78,1	74,3	77,7
b) kõrvaltöödest — des travaux accessoires	0,3	2,1	0,9	1,7	2,4	4,0	8,8	11,7	5,2	5,8	2,9	4,0
Leibkonnapea abikaasa teenistus — Gain de l'épouse du chef de ménage	1,9	4,6	0,6	7,8	4,8	3,0	11,2	3,9	5,1	4,7	6,3	6,0
Muude leibkonnaliikmete teenistus — Gain des autres membres de ménage	4,0	0,03	0,01	0,5	0,5	—	—	—	0,3	0,2	0,8	0,07
Puhastulu allüürnike ja koostiliste pidamisest — Revenu net provenant des sous-locataires et des pensionnaires	0,3	0,5	0,1	0,1	1,0	0,4	0,6	1,0	0,8	0,0	0,2	0,8
Puhastulu maa-, ala- ja loomapidamisest — Revenus net de l'exploitation des terres, du jardinage et de l'élevage	2,2	0,7	0,4	0,3	2,0	1,3	0,6	2,0	1,4	1,6	0,7	0,7
Tulu sotsiaalkindlustusest — Revenu de l'assurance sociale	0,1	0,0	0,0	1,0	0,8	2,7	0,7	0,8	1,1	1,2	0,8	0,7
Tulu erakindlustusest — Revenu de l'assurance privée	—	—	0,1	—	0,7	—	—	1,7	0,5	0,0	0,05	—
Tulu kapitalidest — Revenu des capitaux	0,1	0,0	2,2	0,5	2,2	1,7	0,4	2,4	1,0	1,5	1,8	2,0
Toetused ja kingid (ka alimendid) — Subsidés et libéralités (aliments compris)	3,5	3,0	3,7	3,1	5,4	8,3	4,2	4,2	4,8	4,3	7,0	4,9
Muud tulud — Autr. revenus	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0	1,6	2,5	5,2	1,9	1,1	5,2	2,6
Kokku tulud — Total des revenus	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Tagavarade kasustamine — Utilisation des réserves	93,5	94,4	94,2	97,5	93,9	95,5	96,2	96,3	95,0	95,5	95,9	95,9
Võlgade tegemine — Dettes contractées	0,0	2,2	2,3	1,0	4,8	2,6	2,4	2,4	2,7	3,0	1,6	3,0
Üleskirjutamata tulu — Revenu non-enregistré	—	0,0	0,1	—	0,5	0,1	—	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2
Üldse sissetulekud — Total des recettes	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Keskmiselt leibkonna kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par ménage	115,00	135,17	151,82	151,53	190,45	200,41	232,89	283,90	189,53	198,98	160,11	191,31
Keskmiselt täistoidustatu kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par unité de consommat.	30,36	40,71	50,44	58,28	71,00	80,16	92,05	121,87	69,17	74,81	53,37	70,78

riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate ligikaudselt arvatatud keskmise 99 kr kuuteenistuse juures büdžetiuurimusest osavõtnud leibkondade peade peatöökoha teenistus oli 140 kr, eraldi ametnikel aga

148 kr ja teenijail 114 kr. Kuid peab pidama silmas, et üleriiklikus arvus esineb palju noori ja vallalisi, samuti raudteede ja metsade alal palju madalalpalgalisi teenijaid, kuna büdžetiuurimusest osavõtnud on roh-

kem keskasutisist. Seepärast parema võrdluse saame Tallinnas ja Nõmmel uuritud leibkondade peade peatöökoha 143 *kr* kuuteenistuse kõrvutamisel kõigi Tallinnas ja Nõmmel erakortereis elavate keskmiselt 1,6 lapsega riigiametnike ja teenijate keskmise 156 *kr*-se kuuteenistusega. See näitab, et uuritud leibkonnad on küllaltki riigi ja omaval. teenijaskonda iseloomustavad.

Eeltoodud võrdlustest olulisem on siiski uuritud leibkondade tulu eristamine jõukusrühmade järgi, mis peegeldab suuresti erinevat elatustaset, ja eriti teravalt väljendub ühe täistoidustatu kohta saadud tulusummas (tab. 2): madalaimas rühmas 4,82 liikme (3,82 täistoidustatu) juures on see vaid 30,36 *kr*, kõrgeimas rühmas 3,12 liikme (2,33 täistoid.) juures aga 121,87 *kr*, seega 4 korda suurem. Suurema liikmete arvu tõttu (4,08 liiget ehk 3,0 täistoid.) on ka teenijate elatus-taseme erinevus ametnike omast (3,72 liiget, 2,66 täistoid.) suurem (53,37 *kr*:74,81 *kr* vastu ehk 40,2%) kui leibkonna kohta keskmiselt sissetulekult (24,3%).

Vastavalt neile erinevusile esineb erinevana ka sissetulekute ositumine. Sissetulekute üldsummas tagavarade kasustamine esineb jõukusrühmis küll kõikevald, kuid siiski suuremal määral keskmisis ja kõrgemais rühmis ja seda peamiselt ametnike juures (3,0%), kuna teenijail on see tunduvalt madalam (1,0%). Seevastu aga tulude täiendamiseks võlgade tegemine esineb eeskätt madalamais jõukusrühmis ja teenijail (2,2% sissetulekust), kuigi kõige madalamas (26—35 *kr*) jõukusrühmas ka võlgade % on väike. Nii tagavarade kasustamine kui võlgade tegemine on väikesed veel 56—65 *kr* jõukusrühmas, mis ka leibkonna suuruselt esines erandina — sesse rühma teistest suuremal määral keskmisest madalama tuluga väikelastega leibkondade sattumise tõttu.

Erineva tagavarade kasutamise ja võlgade tegemise tõttu erineb jõukusrühmis teataval määral ka tulu osatähtsus sissetulekust; kuid suurema arvu leibkondade juures näib see siiski kujunevat stabiilseks, ca 95,0% suuruseks, nii kui seda näeme eraldi ametnike (95,5%) ja teenijate (95,0%), samuti tööstustöölise (95,0%) ja kaub.-tööstusteenijate juures (95,8%); ainult kaub.-tööstusametnikel leidsime selle pisut madalama (93,0%) — suuremal määral tagavarade kasutamise tõttu.

Tulude ositumises aga võime nentida juba varem tööstustöölise juures ilmnenu tööka, et kõrgemais jõukusrühmis on leibkonnapea teenistus peatöökohast osatähtsuselt väiksem kui madalamais rühmis. Kuna töölistel oli see tingitud peamiselt perekonnaliikmete, eeskätt abikaasa, teenistuse osatähtsusest, esineb riigi- ja omavalitsusametnikel ja -teenijail abikaasa teenistuse kõrval mõjuva tegurina ka leibkonnapea kõrvalteenistus; ametnike juures võime nentida suuremat leibkonnapea kõrvalteenistust (5,8% tulust teenijate 2,9% vastu), teenijail aga abikaasa teenistust (6,3% ametnike 4,7% vastu). Muude leibkonnaliikmete, eeskätt laste, teenistust leiame vaid madalamais ja väikesel määral keskmisis jõukusrühmis, kuna kõrge-

mais see puudub täiesti. Üldiselt aga võime ka riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate juures nentida leibkonnapea peatöökoha teenistuse võrdlemisi madalat taset: üldse 77,3%, ametnikel 78,1%, teenijail 74,4%. Tõsi, tööstustöölisel leidsime selle veel madalama — 73,1%, kuid kaub.-tööstusametnikel ja -teenijail oli see siiski kõrgem — ametnikel 85,0, teenijail 86,1.

Teistest tulu osadest ka riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail omavad esikohta toetused ja kingid, kuid ametnikel siiski väiksemal määral (4,3%) kui teenijail (7,0%); viimastel need ületavad koguni tööstustöölisi (5,2%) ja kaubandus-tööstusametnikke (6,0%) ja -teenijaid (5,0%). Edasi pälvib tähelepanu jõukusrühmis kõigkva osatähtsusega tulu kapitalidest, mis esineb teenijail koguni suuremal määral (1,8%) kui ametnikel (1,5%), kuna tööstustöölisel ja kaub.-tööst.-ametnikel see oli üsna väike. Samuti esineb küllalt suure osatähtsusega puhastulu maa-, aia- ja loomapidamisest, peamiselt vaid ametnikel (1,0%), maal ja Pärnus asuvate leibkondade arvel, kuna teenijail on see madal (0,7%), samalaadselt tööstustöölis-tele (0,5%) ja kaub.-tööst.-ametnikele (0,5%) ning -teenijale (0,03%). Puhastulu allüürnike ja kostiliste pidamisest on samuti madal kui teistelgi palgaliste liikidel, kuigi ametnikel esineb see pisut kõrgemal (0,9%) määral kui teenijail (0,2%). Tulu sotsiaalkindlustusest esineb suuremal määral keskmisis jõukusrühmis, samuti ametnikel (1,2%) võrreldes teenijatega (0,8%), üldiselt aga palju madalamal määral kui tööstustöölisel (2,7%); sellele tasemele ametnike kindlustustulu ei jõua tösta ka erandina teistest palgalistest siin esinev tulu erakindlustusest (0,0%), mis teenijail esineb üsna väikesel määral.

Nii võime nentida riigi- ja omaval.-ametnike ja -teenijate tuludes mõndagi omapära; kuid need on siiski väikesed võrreldes kulude omapäraga. Sest kuigi tulud määravad elatus-taseme kõrguse, elatus-taseme laad või omapära aga väljendub siiski eeskätt kuludes.

Uuritud leibkondade elukoha järgi on üksikasjalised andmed toodud vaid Tallinna kohta (tab. 2 ja 3). Teiste linnade kohta nendime siin vaid olulisemaid võrdlevaid andmeid. Nii tulude osatähtsus sissetulekust esineb Tallinnas 95,0%, Tartus 95,3%, Narvas 96,2%, Pärnus 95,8% ja mujal 94,0%. Leibkonnapea tulu peatöökohast Tall. 77,7%, tul. üldsum- mast, Tartus 76,1%, Narvas 81,0%, Pärnus 83,1% ja mujal 71,5%; leibkonnapea kõrvalteenistus — Tall. 4,0%, Tartus 9,4%, Narvas 6,1%, Pärnus 1,5% ja mujal 3,4%. Leibk.-liikmete teenistus esineb Tallinnas 6,1%, Tartus 4,0%, Narvas 6,2%, Pärnus 4,4% ja mujal 4,4%. Teistest tuludest esinevad eriti silmapaistval määral: puhastulu maa-, aia- ja loomapidamisest Pärnus (3,5%) ja mujal (3,8%). Tulu sotsiaalkindlustusest Narvas (1,5%) ja mujal (2,7%). Tulu erakindlustusest mujal (3,8%), tulu kapitalidest Pärnus (2,8%), toetused jne. mujal (6,5%); muud tulud aga on kõikjal Tallinnast madalamad.

Kiigi- ja omavalitsusametnike ja teenijate leibkonnade sissetulekud (järg) — Recettes des ménages des fonctionnaires publics (suite).

Revenu mensuel par unité de consommation kr	86—95		90—		Kokku — Total		Sisset — Dont				Tallinn				
	3,53	2,53	3,12	2,33	Aneetnikud — Fonctionnaires		Teenijad — Employés		Leibk. arv	%		Leibk. arv	%		
					Leibk. arv	Kehtimiselt leibkonna kohta aastas kr	Leibk. arv	Kehtimiselt leibkonna kohta aastas kr						Leibk. arv	Kehtimiselt leibkonna kohta aastas kr
Membres en moyenne par ménage					8,90	4,08	3,72	3,00	4,08	3,69					
Unités de consommation en moyenne par ménage					2,74	2,06	2,06	3,00	3,00	2,71					
8.															
1. Gain du chef de ménage:	11	1 908,68	68,3	2 193,40	111	1 681,03	73,9	84	1 780,95	27	1 370,17	71,3	58	1 713,60	74,4
a) dans le lieu de travail principal	7	235,29	8,4	387,25	53	113,57	5,0	42	133,49	16	52,83	2,7	31	100,59	4,4
b) des travaux accessoires	6	301,96	10,8	127,85	45	109,78	4,8	27	107,58	18	116,39	6,1	25	131,58	5,7
2. Gain de l'épouse du chef de ménage	—	—	—	—	10	6,65	0,3	4	3,99	6	14,94	0,8	3	1,61	0,1
3. Gain des autres membres de ménage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Revenu net provenant des sous-locataires et des pensionnaires	2	16,84	0,6	32,25	23	17,15	0,8	19	21,65	4	3,18	0,2	11	19,53	0,8
5. Revenu net de l'exploitation des terres, du jardinage et de l'élevage	5	15,74	0,6	85,71	59	30,71	1,3	42	36,16	17	13,76	0,7	26	15,20	0,7
6. Revenu de l'assurance sociale	6	19,29	0,7	27,72	71	24,06	1,1	55	27,29	11	14,03	0,7	34	15,02	0,7
7. Revenu de l'assurance privée	—	—	—	54,50	4	10,74	0,5	3	13,90	1	—0,02	0,05	—	—	—
8. Revenu des capitales	5	9,27	0,3	79,82	46	34,06	1,5	34	34,63	12	32,27	1,7	22	44,55	1,9
9. Subsidés et libéralités (aliments compris)	10	113,51	4,1	137,38	104	105,01	4,6	78	97,26	41	129,11	6,7	58	109,05	4,7
10. Autres revenus	8	67,31	2,4	171,99	69	41,55	1,8	53	24,15	16	95,67	5,0	33	57,06	2,5
Total des revenus		2 687,89	96,2	3 297,87	95,8	2 174,56	95,6	84	2 281,05	95,5	1 843,27	95,9	—	2 296,79	95,9
11. Dépôts d'épargne retirés	3	19,96	0,7	29,55	38	15,24	0,7	28	17,55	10	8,08	0,4	24	13,36	0,8
12. Prêts recouvrés	3	17,80	0,6	9,19	23	21,56	0,9	19	26,90	11	4,97	0,3	11	32,11	1,4
13. Vente du mobilier et utilisation des réserves	11	26,84	1,0	30,42	84	21,49	0,9	63	22,84	21	17,27	0,9	46	13,63	0,8
14. Indemnité pour le travail effectué avant le commencement de l'étude et le paiement des sommes arriérées de l'assurés soc.	2	2,91	0,1	14,83	12	3,64	0,2	11	4,78	1	—0,09	0,005	5	1,12	0,05
Total de l'utilisation des réserves		67,51	2,4	83,99	2,4	61,93	2,7	11	72,07	3,0	39,41	1,6	—	70,22	3,0
15. Avances sur le salaires ¹⁾	5	24,57	0,9	5,05	27	14,54	0,6	25	16,17	2	9,47	0,5	16	8,84	0,4
16. Crédit en marchandises	4	14,69	0,5	17,85	35	19,15	0,9	27	14,58	8	33,36	1,7	17	12,34	0,5
17. Autres emprunts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total des dettes		39,26	1,4	22,90	0,7	33,69	1,5	—	30,75	1,3	42,82	2,2	—	21,18	0,9
18. Revenu non-enregistré	—	—	—	2,74	19	4,15	0,2	14	3,92	5	4,85	0,3	10	3,54	0,2
Total des recettes	11	2 794,66	106,0	3 497,50	111	2 274,33	109,9	84	2 387,79	109,9	1 931,35	100,0	58	2 301,73	100,0

1) Contracté plus que remboursé.

3. Väljaminekud. Ka riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate kulude käsitlusel on olulisem väljaminekute pilt suhtarvudes (tab. 4), eriti võrdluseks tööstustööstistega; ent seejuures pole tähtsusetat ka absoluut-arvud (tab. 9), milledest võib järeldada kulude erinevusi mõningate võrdsete suhtarvude juures. Võrdluseks tööstustööstistega kasustame vaid 46—55 kr jõukusrühma andmeid, sest selles keskmine väljaminek täistoidus-

tatu kohta on pea võrdne tööstustööstistega; teised rühmad on vähem sobivad, kõige vähem aga üldised keskmised — neis ilmnevad erinevused võivad ise loomustada vaid erinevat elatustaset, milline on kujunenud erinevate tulude alusel. Kaubandustööstusametnike ja -teenijatega võrdluseks võib kasustada ka riigi- ja omaval.-ametnike ja -teenijate üldkeskmisi, sest mõlemat liiki ametn. ja teenijail keskmine väljaminek ühe täistoidustatu kohta peaaegu ühtib.

Leibkondade väljaminekute ositus (%) — Répartition des dépenses des ménages (%).

4.	Leibkonnad kuutaluga täistoidustatule (jõukusrühmad) kr Ménages avec revenu mensuel par unité de consommation (groupes d'aisance) kr									Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	26—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—					
1. Toitlus — Alimentation	46,7	43,4	38,4	35,6	34,1	29,4	27,2	24,0	21,0	32,5	31,3	30,0	32,8
2. Alkohool ja tubak — Alcool et tabac	2,8	1,5	1,8	2,4	1,7	2,4	3,2	3,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
3. Korter ja korterisustatus — Logement et ameublement	13,0	10,3	15,0	16,5	17,3	16,4	19,7	10,4	17,3	17,8	15,5	18,9	18,9
4. Küte ja valgustus — Chauffage et éclair.	5,1	4,2	3,0	4,8	3,9	3,9	3,7	3,9	4,0	4,1	3,8	3,6	3,6
5. Riietus ja jalanõud — Vêtements et chaussures	16,6	14,2	17,6	19,2	16,7	17,5	17,1	15,3	16,8	16,6	17,7	17,8	17,8
6. Puhastus — Nettoyage	1,6	1,6	1,7	2,2	2,0	2,2	2,4	2,3	2,1	2,2	1,8	2,1	2,1
7. Arstiabi ja tervishoid — Secours médical et hygiène	0,5	2,0	2,4	2,1	2,4	3,6	1,8	2,6	2,4	2,6	1,6	2,1	2,1
8. Kindlustus — Assurance	2,0	2,2	3,2	2,1	3,1	2,8	1,6	3,1	2,7	2,8	2,0	2,3	2,3
9. Maksud — Impôts	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	1,0	1,6	0,9	0,9	0,6	0,7	0,7
10. Haridus ja kultuur — Instruction et cult.	7,1	7,5	7,9	5,6	6,8	7,6	7,4	7,1	7,1	7,1	7,0	6,4	6,4
11. Side ja liiklemine — Communications et transports	1,4	2,0	2,2	2,7	3,1	3,6	3,4	4,2	3,2	3,3	2,8	3,3	3,3
12. Võlgade % — Intérêts des dettes	0,4	0,8	0,8	0,2	0,6	0,9	0,1	0,2	0,5	0,6	0,3	0,4	0,4
13. Väljaselavata perekonnaliikmete ülalpidamine (ka alimendid) — Entretien des membres de famille vivant hors la famille (aliments compris)	0,3	0,1	0,1	2,4	2,2	1,1	2,1	1,6	1,5	1,3	2,2	1,5	1,5
14. Palgad ja heategevus — Salaires et bien-faisance	1,2	1,9	1,8	2,1	2,6	4,9	6,4	8,1	4,2	4,4	3,6	3,5	3,5
15. Arliised kahjud — Pertes commerciales	—	0,1	0,3	0,0006	1,0	0,4	0,04	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3
16. Mitmesugused muud tarbimiskulud — Divers autres dépenses de consommation	0,7	0,7	2,2	1,5	1,9	2,0	2,0	2,5	2,1	2,3	1,4	1,9	1,9
Kokku kulud — Total des dépenses {	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
17. Kapitalikogumine — Economies	94,9	96,0	92,5	95,7	89,0	93,2	94,9	80,9	90,5	90,4	91,0	91,9	91,9
18. Võlgade tasumine — Remboursement des dettes	1,3	2,2	4,3	2,9	6,5	4,1	3,6	13,7	6,1	6,1	6,2	5,6	5,6
19. Üleskirjutamata kulud — Dépenses non-enregistrées	3,8	1,7	3,1	1,3	4,3	2,6	1,4	5,3	3,3	3,4	2,0	2,4	2,4
Üldise väljaminekud — Dépenses globales	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Keskmine kuu täistoidustatu kohta kr — Moyenne mensuelle par unité de consommation	30.36	40.71	50.44	58.28	71.06	80.16	92.05	121.87	60.17	74.81	53.37	70.78	70.78

Väljaminekute üldsummas peame esikätt eraldama kulutused, mis ei lähe otseselt leibkonna tarvete rahuldamiseks: sellisteks on kapitalikogumine ja varem tehtud võlgade tasumine. Kapitalikogumise osatähtsus loomulikult kasvab leibkonna jõukuse suurenedes: madalaimas jõukusrühmas moodustab see vaid 1,3%, kõrgeimas aga 13,7% väljaminekuist; ametnike ja teenijate juures ses suhtes nimetamisväärselt erinevust ei ole. Samuti pole erinevusi tööstustööstistega võrreldes, sest võrdse elatustaseme juures eelmainitud jõukusrühmas on kapit.-kogumine nii riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail kui tööstustööstistil pea võrdne, mitte ainult suhteliselt (4,3%:4,5%) vaid ka summaliselt (ühe täistoidustatu kohta aastas 26 kr:27 kr vastu tööstistil). Ent teisiti on kujunenud võlgade tasumine: riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail on see samas jõukusrühmas tööstustööstistest suurem (3,1%:1,6% vastu); samuti leiame selle amet-

nikel suurema teenijaist (3,4%:2,6% vastu). Ent sellest siduvaid järeldusi siiski teha ei saa, sest üksikuis jõukusrühmis on võlgade tasumine väga erinev, samuti kui tööstistilgi.

Otseselt tarvete kateks kulutatud summad väljaminekuis moodustavad riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail üldse 90,5%, ametnikel 90,4%, teenijail 91,0%; 46—55 kr jõukusrühmas aga 92,5%, seega pisut vähem kui tööstustööstistil (93,8%). Ka summaliselt on selles jõukusrühmas ametnike kulu ühe täistoidustatu kohta tööstistest pisut väiksem (560 kr:571 kr vastu). Selle väikese erinevuse mõju kulude ositumisele jääb siiski varjatuks teiste tegurite mõjul, nii kui näeme järgnevast.

Toitluskulude osatähtsus riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail on väiksem kui tööstustööstistil (38,4%:39,6% ehk täistoidustatu kohta 17.04 kr:18.85 kr

Toitluskulude ositus (%) jõukusrühmades — Répartition des dépenses d'alimentation (%).

5.	Kuutulu täistoidustatule (jõukusrühmad) kr Revenu mensuel par unité de consommation kr								Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	20—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—				
1. Leib, jahumained, tangud — Pain, farines, grauvx	28,5	26,1	23,0	20,0	19,0	17,2	18,3	18,7	20,7	19,8	23,0	21,1
2. Kaunviljad — Légumineux	0,5	0,3	0,3	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
3. Kartulid — Pommes de terre	4,0	3,3	2,7	2,1	1,8	1,7	1,6	1,9	2,2	1,9	3,0	2,2
4. Aedviljad — Légumes	2,6	3,1	2,4	3,2	3,0	4,0	3,0	4,1	3,5	3,6	3,1	3,7
5. Puuviljad ja marjad — Fruits et baies	3,4	4,6	5,2	6,0	7,4	8,4	8,7	8,5	7,0	7,6	4,9	7,2
6. Suhkur — Sucre	9,6	7,9	8,7	6,8	6,5	6,1	5,9	5,8	6,9	6,7	7,5	6,4
7. Maius- ja maitseained — Sucrieries et épices	2,2	2,9	3,4	3,8	4,1	4,4	4,2	5,6	4,0	4,2	3,4	4,0
8. Taimedilid ja -rasvad — Grasses végétales	2,2	1,5	1,0	0,8	0,8	1,1	1,0	0,8	1,0	0,9	1,3	1,0
9. Piim ja piimasaadused — Lait et produits de lait	11,1	14,4	14,3	14,0	13,2	15,3	14,6	14,1	14,0	14,3	13,2	13,0
10. Koorevõi — Beurre	5,0	9,5	11,0	9,7	11,2	10,4	9,6	9,3	10,0	10,7	7,7	10,4
11. Munad — Oeufs	2,1	2,5	2,9	3,7	4,3	4,7	4,8	3,9	3,3	4,1	3,1	3,8
12. Rasvained — Grasses animales	1,0	0,9	1,0	1,3	0,8	0,6	1,2	0,8	0,9	0,9	1,3	0,8
13. Liha ja lihasaadused — Viande et produits de viande	21,4	18,3	19,3	22,5	21,0	19,8	20,3	20,1	20,4	20,0	21,5	20,1
14. Kalad — Poissons	5,3	4,5	4,5	4,0	4,4	4,6	5,1	4,9	4,7	4,5	5,3	4,5
15. Karustusjoogid — Boissons rafraichissantes	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,8	0,4	0,5	0,3	0,4
16. Eristamata toiduained — Aliments non-spécifiés	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2
Kokku — Total	109,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
17. Toitlustamine väljaspool leibkodu — Consommation hors le ménage	92,9	91,4	92,2	93,0	90,8	89,1	88,6	84,1	90,0	89,0	93,2	89,0
Üldse — Dépenses globales	109,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ühe täistoidustatu kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par unité de consommation kr	13.46	16.97	17.94	19.86	21.57	21.04	23.77	24.23	20.30	21.14	17.92	21.36

vastu), mis osutab ametnikel ja teenijal väiksemat toitluskulu ja vastavalt toidu vähem tarvitamist. Võrreldes ametnikke teenijatega aga leiame esimestel küll suhteliselt väiksema toitluskulu (31,3%:36,9% vastu), kuid see erinevus on juba tingitud suurel määral kõrgemast jõukustasemest, mispärast summaalselt ametnike toitluskulu on siiski suurem (21.14 kr:17.92 kr vastu), kuigi võrde jõukuse juures võiks oletada teenijal pisut suuremat toitlustarvidust.

Eristades kulused toiduainete rühmade järgi (tab. 5) leiame riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijal võrreldes töelistega väiksema osatähtsuse teraviljaainetel (leib ja muud), kaunviljadel, kartulil ja aedviljadel, taimedilidel, rasvaineil ja lihal ning lihasaadusil, suurema aga puuviljadel ja marjadel, eriti suhkrul (8,7%:6,6% vastu), maius- ja maitseainel, piimal ja piimasaadusil — eriti koorevõil (11,0%:7,4%) ning vähe ka munadel ja kaladel. Seega erineb ametnike

ja teenijate toitlus töeliste toitlusest mitte üksnes kuludelt ja koguselt, vaid ka kvaliteedilt, olles üldse kõrgem. Üldiselt samu erinevusi võime nentida riigi- ja omaval.-ametnikel teenijatega võrreldes, kuigi siin, nagu nägime, mõjub kaasa ka jõukuse taseme erinevus, mistõttu koguni hihatavitus ametnikel, kuigi osatähtsusest madalam, on abs. arvust siiski pisut suurem (3.77 kr:3.59 kr vastu). Võrreldes riigi- ja omaval.-teenijate toitlust töeliste toitlusega, leiame erinevused väiksemad, kuigi üldiselt samasuunalised. Eriti peab mainima toitlustumist väljaspool kodu; see on ametnikel teenijaist tunduvalt suurem (11,0%:6,8%), kuna võrreldes tööstustöeliste ametn. ja teenijal kokku see on vaid pisut suurem (7,8%:7,2% vastu); teenijal võrreldes töelisteaga aga pisut madalam (6,8%:7,2%).

Alkoholi ja tubaka kulu esineb riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijal tööstustöeliste tunduvalt ma-

Korteri-, kütte- ja valgustuskulude ositus (%) jõukusrühmades.
Répartition des dépenses de logement, de chauffage et d'éclairage (%).

6.	Kuutulu täistoidustatu kohta (jõukusrühmad) kr Revenu mensuel par unité de consommation kr								Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	20—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—				
1. Korteriüür — Loyer	58,4	67,5	65,6	58,7	59,9	57,7	51,3	48,6	57,0	56,1	60,7	61,8
2. Korteri korrashoold — Entretien du logement	1,9	1,3	1,8	1,4	2,1	1,3	1,2	1,3	1,5	1,4	2,0	1,7
3. Korteri sisustus — Ameublement	11,5	10,6	12,0	17,4	19,7	21,9	31,5	33,5	22,0	23,8	17,5	20,8
4. Kütte — Chauffage	22,7	14,9	14,6	16,7	12,2	13,2	11,1	12,4	13,6	13,3	14,3	11,1
5. Valgustus — Eclairage	5,5	5,7	6,0	5,8	6,1	5,9	4,9	4,2	5,4	5,4	5,5	5,1
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Keskmiselt täistoidustatu kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par unité de consommation kr	5.21	8.03	8.87	11.90	13.42	15.14	20.40	22.96	13.37	14.80	9.37	14.67

dalamana (1,8%:4,1% vastu) ja seda nii suitsetamiskulude kui eriti alkoholikulu arvel (täistoid. kohta aastas 4.18 kr:12.80 kr vastu). Riigi- ja omaval. ametn. ja -teenijail eraldi aga esineb alkoholi ja tubaka kulu võrdse osatähtsusega (2,4%), kuigi summaliselt esimestel mõlemal liiki kulud on suuremad.

Korter ja korterivarustus esineb riigi- ja omaval. ametnikel ja -teenijail üldse 17,3%, eraldi ametnikel 17,8%, teenijail aga 15,5%. Võrreldes tööstustöölisiga leiame 46—55 jõukusrühmas riigi- ja omaval. ametn. ja -teenijate korterikulu väiksema (15,0%:töölise 16,7% vastu), — peamiselt küll seetõttu, et võrreldavais rühmis riigi- ja omavalitsusametnikke ja -teenijaid asub Tallinnas palju vähemal määral kui töölisleibkondi. Samuti on lugu kütte- ja valgustuskuluga (3,9%:töölise 4,3% vastu). Kuid kõiki elamata väiksemale osatähtsusele, riigi- ja omaval. ametnikel ja -teenijail arvult siiski suuremad kui töölisil (8.87 kr:7.95 kr vastu). Samuti on need eraldi ametnikel (14.80 kr) tunduvalt suuremad kui teenijail (9.37 kr). Eristades kõiki korteriga seotud kululiike (tab. 6) näeme, et teenijad korteri üürile, korrashoiule, pisut valgustusele ja küttele suhteliselt siiski rohkem kulutavad kui ametnikud; ametnikud seevastu kulutavad suhteliselt rohkem vaid korterisisustusele. Võrreldes töölisitega on riigi- ja omaval. ametnike ja -teenijate korterikulud suurem kõigi osakulude tähtsus peale kütte ja eriti korterisisustuse,

mis on töölisil kõrge (21,7%: ametn. ja teenijate 12,0% vastu). Kortersisustuse kulu töölisil võrreldes ametn. ja teenijatega on kõrgem ka summaliselt — täistoidustatu kohta aastas 26.11 kr viimaste 12.80 kr vastu, kuna eraldi riigi- ja omaval. -teenijail üldse on see 19.87 kr (ametnikel 42.23 kr). Järelikult töölise kortersisustuse kulu kõrgus lasob oletada, et siin on tegemist erakorralise nähtusega — elatustaseme tõusust võimaldatud puuduse kõrvaldamisega, mis büdžetiurimuse inventuuride andmeil osutus suureks: üldse keskmiselt leibkonna kohta mõõbli väärtus esines töölisil vaid 177 kr-ga: riigi- ja omaval. ametnike ja -teenijate 804 kr vastu. Täiendades kortersisustust võib tööstustöölise elatustase ka korteri suhtes kujuneda lähedaseks samal jõukusastmel elavale riigi- ja omaval. ametnikule ning -teenijaile, nii kui seda näitab ka korteriüür: arvatult kuus ühe leibkonna kohta ametnikel ja teenijail 17.52 kr, töölisil 13.90 kr ehk ühe täistoidustatu kohta 5.82 kr ja 5.64 kr. Osutunud vahe langeb ametnike arvele, s. t. ametnikud ka võrdse jõukustaseme juures omavad teenijaist paremaid kortereid, sest näit. 46—55 kr jõukusrühmas nende üürikulu on suurem arvult ja ka suhteliselt (11,0%: teenijate 10,8% vastu).

Sama peab mõtlima ka riituse ja jalanõude kulu kohta: ametnikel üldse on need suhteliselt küll madalamad (16,6%:17,7% vastu), summaliselt aga siiski suuremad: ühe täistoidustatu kohta aastas 134.36 kr teenijate 103.05 kr vastu. Tööstustöölisitega võrreldes

Riietus- ja jalanõu-kulude ositus (%) jõukusrühmades — Répartition des dépenses pour les vêtements et les chaussures (%).

7.	Kuutulu täistoidustatu kohta (jõukusrühmad) kr Revenu mensuel par unité de consommation kr								Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	26—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—				
	1. Üliriided — Pardessus	7,2	15,6	18,9	21,7	17,6	18,2	24,0				
2. Ülikonnad ja kleidid — Vêtements et robes	39,4	28,5	35,1	29,0	32,7	34,9	25,8	20,1	31,7	31,7	31,8	30,8
3. Pesu — Linge	14,9	15,6	13,4	14,6	15,7	17,7	14,8	18,3	15,9	16,1	15,4	14,8
4. Muud riituseserned — Autres articles d'habillement	9,8	13,0	12,7	15,1	13,6	13,6	15,8	15,2	14,1	13,9	14,8	13,5
5. Jalanõud — Chaussures	28,7	27,3	19,9	19,6	20,4	15,6	16,6	14,6	18,7	18,0	21,1	18,3
Kokku — Total	160,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Keskmiselt täistoidustatu kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par unité de consommation kr	4.78	5.56	8.20	10.70	10.54	13.06	14.83	15.12	10.51	11.20	8.59	11.58

aga samas jõukusrühmas riigi- ja omaval. ametnikud ja -teenijad koos kulutavad kehakattele rohkem nii suhteliselt (17,6%:16,1%) kui summaliselt 98.39 kr: 91.70 kr vastu). Kui aga üksikasjalisemalt eristada kehakattekulud otstarbe järgi (tab. 7), siis leiame, et vaadeldavas jõukusrühmas riigi- ja omaval. ametnikud ja -teenijad kulutavad suhteliselt ja ka summaliselt töölisest palju rohkem ülikondade ja kleitide peale (riituskuludest 35,1%:töölise 27,2% vastu), kuna muud riitus- ja jalanõude kulud on vastavalt madalamad, osalt koguni suhteliselt kogu kulule ja ka summaliselt, nagu pesu- (13.17 kr: töölise 15.84 kr vastu) ja eriti jalanõude kulu (19.02 kr:21.35 kr vastu). On ilmne, et ametnike ja teenijate elukutse nõuab

teiselaadilist riitust kui töölisil. Ametnikud eraldi, kõigi uuritute keskmisena, on tarvitanud suhteliselt rohkem eeskätt üliriitete (20,3%:teenijate 16,9% vastu) ja pesu peale (16,1%:15,4%); muud kehakattekulud aga on väiksemad, osalt isegi suhteliselt kogu kulule, eeskätt ülikondade ja jalanõude kulu, kuigi summaliselt kõik need ületavad teenijate omi.

Puhastuskulu on ametnikel ja teenijail koos peaaegu võrdne töölisitega (1,7%:1,8%); ametnikel eraldi aga on see üldiselt kõrgema elatustaseme juures teenijaist kõrgem (2,2%:1,8% vastu). Arstiaabi- ja tervishoiukulu on ametnikel kõrgem teenijaist (2,6%:1,6%), suuremal määral arstiaabi ja eriti hambaravi tõttu, kuna aga töölise arstiaabikulu on madalam (1,0%: ametn. ja

teen. 2,4% vastu) haigekassa kaudu saadava arstiabi tõttu. Kindlustuskulu on ametn. ja teenijail suurem töölistest (3,2%:1,9% vastu) erakindlustuse tõttu. Ametnike kindlustuskulu aga on kõrgem teenijate omast (2,8%:2,0%) samuti peamiselt erakindlustuse mõjul. Maksud on ametnikel teenijaist suuremad (0,9%:0,6%) kõrgema tulu tõttu; kuna võrdse jõukusastme, seega tulu juures ametnike ja teenijate maksud võrduvad tööliste maksude osatähtsusega (0,7%:0,7%).

Kolmanda olulisema erinevusena töölistest leiame riigi- ja omaval.-ametnikel ja -teenijail tunduvalt kõrgemad kulud hariduse ja kultuuri alal nii suhteliselt (7,9%:4,4%) kui arvult (täistoidustatu kohta aastas 43.99 kr:25.41 kr vastu), seda peamiselt kooli-, kunstiharituse-, raadio-, spordikulude ja liikemaksude alal; ainult vabaharidusekulu on töölistel suurem. Hariduskulude jagunemine liikide järgi (tab. 8) näitab ametnikel ja teenijail võrreldes

Hariduse- ja kultuuriliste kulude ositus (%) jõukusrühmades — Répartition des dépenses d'instruction et culturelles (%).

8.	Kulutulu täistoidustatu kohta (jõukusrühmad) kr Revenu mensuel par unité de consommation kr								Kokku — Total	Ametnikud Fonctionnaires	Teenijad Employés	Tallinn
	26—35	36—45	46—55	56—65	66—75	76—85	86—95	96—				
1. Kool (ka kodukool) — École	73,6	41,6	44,7	26,7	28,4	19,1	20,8	7,0	26,0	22,5	39,7	28,3
2. Vabaharidus — Instruction libre (hors-scol.)	—	0,5	1,7	1,8	2,5	3,7	6,7	5,3	3,4	4,0	1,2	3,1
3. Raamatud, ajalehed, ajakirjad — Livres, journaux, périodiques	8,6	0,1	17,6	26,1	24,0	20,5	27,2	31,5	23,0	25,1	14,7	21,5
4. Kunstiharitused — Initiés artistiques . . .	2,2	3,2	5,7	0,1	0,7	4,4	8,2	5,8	5,7	6,1	4,3	6,0
5. Raadio — T.S.P.	3,7	30,0	15,9	12,3	13,8	24,3	0,7	0,6	15,0	14,6	16,4	8,3
6. Kino — Cinémas	5,2	2,2	2,9	6,8	3,5	4,5	5,8	6,3	4,7	4,9	3,7	6,2
7. Muu meelelahutus — Autres distractions .	3,3	1,7	3,2	4,3	4,7	5,3	3,6	5,8	4,4	4,5	4,0	4,9
8. Sportimine — Sport	0,8	5,3	2,6	9,1	8,3	11,9	13,1	13,9	9,5	9,8	8,6	13,7
9. Liikmemaksud — Cotisations	2,6	6,4	5,7	6,8	8,1	6,3	7,9	14,8	8,3	8,5	7,4	8,0
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Keskmiselt täistoidustatu kohta kuus kr — Moyenne mensuelle par unité de consommation kr	2.04	2.94	3.67	3.10	4.33	5.68	6.46	7.03	4.45	4.82	3.40	4.14

töölistega vaid koolikulu suurt ülekaalu. Kuid see ülekaal on siiski tingitud peamiselt just teenijate kõrgest koolikulust (täistoid. kohta aastas 16.24 kr ametnike 13.01 kr vastu), vaatamata üldse madalale hariduskulule; seda on põhjustanud uuritud leibkonnis teenijail ametnikest suurem kooliskäijate laste arv. Muud kululiigid ses rühmas esinevad ametnikel kõik teenijaist suuremana — summaliselt ka raadiokulu, mis on suhteliselt küll väiksem. Samuti on ametnikel teenijaist suuremad side- ja eriti liiklemiskulud. Kuid võrreldes tööstustöölistega on ametnikel ja teenijail need kulud siiski väiksemad (2,2%: tööliste 4,0% vastu) peamiselt väiksemate sõidukulude tõttu.

Võlaprotsendid on ametnikel suuremad kui teenijail; samuti ametnikel ja teenijail kokku 46—55 kr jõukusrühmas on need suuremad kui töölistel; nii kui varem nägime, tööliste võlad esinevad sagedasti kas laenukena isikult või kaubakrediidina, millest pole prots. arvestatud. Väljaselavate perekonnaliikmete toetamine esineb ametnikest suuremal määral teenijail (2,2%: ametnike 1,3% vastu); töölistel aga, kuigi see on võrreldavas jõukusastmes ametnikest ja teenijaist suurem (0,8%:0,1% vastu), vaevalt evib seda osatähtsust kui ametnikel ja teenijail, esinedes uuritud leibkonnil üldse vaid 0,9%-ga. Sama on kehtiv koduabiliste palkade ja heategevuse kohta: võrreldavas jõukusrühmas on selle kulurühma osatähtsus võrdne nii ametnikel ja teenijail kui töölistel (1,8%), kuid töölistel üldse on see siiski madalam (2,0%) kui riigi- ja omaval.-ametnikel 4,4% ja -teenijail 3,6%, seda peamiselt annetuste ja toetuste arvel. Palgad eraldi

evivad tööliste büdžetis üldse samuti tunduvalt madalamat osatähtsust kui ametnikel ja teenijail (leibk. kohta 6.40 kr, ametnike 13.81 kr ja teenijate 8.00 kr vastu aastas), kuna aga 46—55 kr jõukusrühmas ametnikel ja teenijail palgakulu esineb küll samas osatähtsuses kui töölistel (ca 15% leibkonnil), kuid siiski väiksemal määral (kõigi leibkondade kohta keskmiselt 0.55 kr tööliste 2.62 kr vastu), mis on tingitud tööliste abikaasade sagedamast töölkäimisest ja koduse abi vajadusest.

Ärilised kahjud esinevad väikesel määral nii üldse ametnikel (0,3%) ja teenijail (0,4%), kui 46—55 kr jõukusrühmas ametnikel ja teenijail kokku (0,3%), kuna aga töölistel on need üsna väikesed (0,01%).

Mitmesugused muud tarbimiskulud esinevad ametnikel (2,3%) ja teenijail (1,4%) küllalt nimetamisväärset määral, kuna aga töölistel ka need kulud võrreldavas jõukusrühmas olid väiksemad (1,8%: ametnike ja teenijate 2,2% vastu).

Elukoha järgi kulude eristuseks on toodud tabelis Tallinna leibkondade andmed; muudest elukohtadest toome siin täiendavalt vaid olulisemaid arve. Tarbimiskulu osatähtsus väljaminekusis on Tallinna suhtarvile üsna lähedane Tartus 91,3%, Narvas 92,5% ja ka Pärnus 90,5%, palju madalam aga mujal, nii suuremal määral kapitali kogumise kui võlgade tasumise tõttu. Tarbimiskuludes toitluse osatähtsus on Tallinna (32,8%) lähedane Tartus (32,0%), pisut suurem Narvas (34,0%) ja Pärnus (36,1%), mujal aga palju madalam (28,0%). Alkoholi- ja tubakakulu osatähtsus kõigub Tallinna arvu (2,4%) ümber, erinedes (Teksti järg vt. lk. 300)

Riigi- ja omavalitsusametnike ja teenijate leibkondade väljamääratud — Dépenses des ménages des fonctionnaires puhtaks.

	26—45			36—45			46—55			56—65		
	Leibkondade arv			Kõrbe das			Leibkondade arv			Leibkondade arv		
	The leib-konna kohta	The täis-toluistatu kohta	%	par ménage	par unite de consom-mation	%	The leib-konna kohta	The täis-toluistatu kohta	%	The leib-konna kohta	The täis-toluistatu kohta	%
1. Leib, jahumained ja tangud	6	163,46	42,79	11	161,33	48,59	13	137,67	45,74	15	115,13	44,28
2. Kaunviljad	6	8,05	1,90	10	1,68	0,47	13	1,63	0,44	15	1,17	0,45
3. Kartulid	6	92,04	6,01	11	90,32	6,12	13	16,06	5,34	15	12,01	4,69
4. Aedviljad	6	14,99	3,91	11	19,03	5,73	13	14,19	4,71	15	18,18	6,99
5. Puna- ja marjad	6	19,75	5,17	11	23,15	8,43	13	30,84	10,24	15	38,25	14,71
6. Suvikar	6	54,75	14,33	11	43,84	14,71	13	52,05	17,29	15	39,11	15,04
7. Maitse- ja maitsesained	6	12,45	3,20	11	18,08	5,45	13	20,43	6,79	15	21,74	8,36
8. Taimedid ja -rohud	6	12,55	3,29	10	9,10	2,74	11	8,87	1,95	13	4,43	1,72
9. Piim ja piimasaadused	6	63,35	16,57	11	88,98	26,80	13	85,70	28,47	15	80,85	31,10
10. Koorevõi	6	34,08	8,91	11	58,68	17,68	13	65,46	21,75	15	55,84	21,48
11. Munad	6	12,06	3,16	11	15,75	4,71	13	17,40	5,78	15	21,19	8,15
12. Rasvained	6	5,87	1,54	11	5,64	1,70	13	6,18	2,05	15	7,47	2,87
13. Liha ja lihasaadused	6	192,86	32,11	11	113,28	34,12	13	115,23	38,29	15	129,92	49,97
14. Kalad	6	30,43	7,90	11	27,72	8,35	13	20,96	8,95	15	28,40	10,98
15. Karusloomad	6	—	—	11	—	—	13	1,36	—	15	—	—
16. Erivastamata loomad	6	—	—	11	—	—	13	—	—	15	—	—
17. Väijespool leibkonda tootlustamine	6	43,53	11,40	10	53,33	17,58	13	50,32	16,72	15	43,68	16,80
Kokku tollis	4	616,56	161,48	44,3	676,03	203,62	41,7	647,96	215,27	35,6	619,66	238,33
18. Alkohool: a) piiritus, viin, liköörid	4	4,23	1,11	0,3	4,54	1,37	0,3	8,33	2,77	14	7,10	2,78
b) veinid	—	—	—	2	—	—	2	—	—	4	1,19	0,44
c) õlu	—	—	—	2	—	—	2	—	—	4	1,33	0,49
d) omavalitsustatud alkohoolikute toormaterjalid	—	—	—	5	—	—	5	—	—	9	2,88	1,11
e) körtakund	2	—	—	2	—	—	2	—	—	4	1,64	0,63
19. Suitsetamisainetud	6	32,02	8,38	2,4	17,82	5,36	1,1	18,19	6,04	1,0	27,93	10,74
Kokku alkohol ja tubak	6	37,14	9,72	2,7	23,90	7,20	1,5	30,77	10,32	1,7	42,37	16,26
20. Kortertüür	6	139,43	36,50	11	215,91	65,03	13	210,26	69,36	15	218,06	83,87
21. Korteri-korrasõid	5	4,48	1,17	0,3	3,99	1,20	0,3	5,67	1,83	0,3	5,11	1,97
22. Korteri-sisustus	6	27,49	7,20	2,0	34,00	10,24	2,1	33,53	12,30	2,1	64,07	24,87
Kokku korter	6	171,40	44,87	12,3	253,90	76,47	15,7	254,46	84,54	14,0	287,84	110,71
23. Kütte	6	54,12	14,17	3,9	47,60	14,31	3,0	46,87	15,57	2,6	62,00	23,87
24. Valgustus	6	13,13	3,44	0,9	13,27	5,50	1,1	19,02	6,32	1,0	21,36	8,21
Kokku kütte ja valgustus	6	67,25	17,61	4,8	60,87	19,81	4,1	65,90	21,89	3,6	83,36	32,08
25. Ühritid	6	15,72	4,12	1,1	34,65	10,44	2,1	55,81	18,54	3,1	72,42	27,85
26. Ühikonnad ja kiejid	6	86,22	22,57	6,2	63,02	18,98	3,6	104,07	34,57	5,7	96,02	37,16
27. Fesni	6	32,77	8,58	2,4	34,45	10,38	2,1	39,64	13,17	2,2	48,55	18,79
28. Irud riietusesead	6	21,41	5,60	1,5	23,79	8,67	1,8	37,50	12,49	2,1	50,89	19,38
29. Jalaõud	6	62,84	16,45	4,5	60,40	18,19	3,7	59,05	19,62	3,2	65,49	25,19
Kokku riietus ja jalaõud	6	218,96	57,32	15,7	221,31	66,66	13,6	296,16	98,29	16,3	332,77	128,37
30. Kehakatte- ja jalaõude puhastus	6	7,45	1,95	0,6	9,98	3,01	0,6	8,82	2,93	0,5	13,85	5,33
31. Ihupuhtus	6	14,31	3,75	1,0	14,85	4,47	0,9	20,50	6,81	1,1	25,35	9,75
Kokku puhastus	6	21,76	5,70	1,6	24,83	7,48	1,5	29,32	9,74	1,6	39,20	15,08

32. Arstiabi — ambulatoorne	4	2,18	—57	0,2	8	9,95	3,00	0,6	10	15,22	5,06	0,8	14	12,90	4,96	0,7	42
33. Arstiabi raviasutuses	—	3,43	—90	0,2	2	10,63	3,20	0,6	1	3,14	3,14	0,2	4	6,15	2,37	0,3	43
34. Arstid ja ravilavahendid	6	1,00	—28	0,1	10	7,41	2,23	0,4	12	19,79	6,58	1,1	15	10,20	3,92	0,6	44
35. Hambaravi	1	6,61	—26	0,5	4	2,94	—39	0,2	3	1,88	—82	0,1	9	6,53	2,51	0,4	45
Kokku arstiabi ja tervisoheld 46		6,61	1,73	0,5		30,93	9,32	1,9		40,03	13,30	2,2		35,78	13,76	2,0	46
36. Sotsiaalkindlustus	6	15,53	4,06	1,1	11	20,68	6,23	1,3	12	23,25	7,72	1,8	15	22,63	8,70	1,2	47
37. Eht- ja kapitalikindlustus	2	6,00	1,57	0,5	3	12,32	3,71	0,8	9	30,12	10,01	1,6	9	12,36	4,75	0,7	48
38. Vallasvarakindlustus	1	4,73	1,24	0,3	1	—61	—18	0,04	—	—	—	—	3	1,16	—45	0,1	49
Kokku kindlustus 50		26,26	6,87	1,9		38,61	10,12	2,1		53,37	17,73	2,9		36,15	13,90	0,5	50
39. Tulumaks, kogukonnamaks	6	8,00	2,09	0,6	10	6,75	2,08	0,4	12	7,55	2,61	0,4	15	9,57	3,68	0,5	51
40. Muud maksud	2	—10	—03	0,01	4	1,99	—60	0,1	8	3,18	1,06	0,2	5	—29	—11	0,02	52
Kokku maksud 53		8,10	2,12	0,6		8,74	2,63	0,5		11,03	3,67	0,6		9,86	3,79	0,5	53
41. Kool (ka kodukool)	5	68,60	17,97	4,9	9	48,32	14,70	3,0	12	59,14	19,65	3,3	11	25,81	9,93	1,4	54
42. Vahabariidus	—	—	—	—	3	—59	—18	0,04	—	—	—	—	3	1,76	—68	0,09	55
43. Raamatud, ajalehed, ajakirjad	6	8,03	2,10	0,6	11	10,64	3,20	0,6	13	23,98	7,77	1,3	15	25,25	9,71	1,4	56
44. Kunstibarastrused	6	2,03	—53	0,1	9	8,72	1,12	0,2	13	7,57	2,51	0,4	14	5,96	2,29	0,3	57
45. Raadio	1	3,42	—90	0,2	4	35,20	10,60	2,2	4	21,03	6,99	1,2	4	11,93	4,59	0,7	58
46. Kino	6	4,92	1,29	0,4	7	2,51	—77	0,2	10	3,81	1,26	0,2	15	6,55	2,52	0,4	59
47. Muu meelelahutus	5	3,06	—50	0,2	7	1,95	—50	0,1	11	4,21	1,41	0,2	14	4,16	1,60	0,2	60
48. Sportimine	1	—73	—19	0,1	6	6,26	1,89	0,4	8	3,42	1,14	0,2	11	8,80	3,29	0,5	61
49. Lühikemaksud	4	2,42	—63	0,2	11	7,57	2,28	0,5	13	7,50	2,59	0,4	13	6,58	2,35	0,4	62
Kokku haridus ja kultuur 63		93,27	24,42	6,7		117,29	35,33	7,2		132,40	43,99	7,8		96,81	37,24	5,3	63
50. Kirjavahetus, post, telefon, telegraaf	—	1,29	—34	0,1	—	3,23	—99	0,2	—	3,48	1,16	0,2	—	4,08	1,57	0,2	64
51. Reksimine ja sõidukid	—	17,52	4,58	1,2	—	41,21	12,41	2,5	—	34,34	11,41	1,9	—	42,96	16,52	2,4	65
Kokku side ja liikumine 66		18,81	4,92	1,3		44,49	13,40	2,7		37,82	12,57	2,1		47,06	18,09	2,6	66
52. Võlgade % jne.	3	5,89	1,33	0,4	7	13,20	3,98	0,8	6	13,70	4,55	0,7	7	3,74	1,44	0,2	67
53. Vajavate perekonnaliikmete ülalpidamine (ka almnendid)	2	4,38	1,15	0,3	2	2,01	—61	0,1	2	1,15	—38	0,06	7	41,20	15,53	2,3	68
54. Majateenijate palgad	1	—04	—01	0,003	3	13,12	3,95	0,5	2	—55	—18	0,03	1	—30	—12	0,02	69
55. Annetused, toetused, kingid	—	15,41	4,04	1,1	—	16,31	4,91	1,0	—	29,36	9,78	1,6	—	36,35	13,98	2,0	70
Kokku palgad ja heategevus 71		15,46	4,05	1,1		29,43	8,86	1,8		29,91	9,94	1,6		36,65	14,10	2,0	71
56. Puhaskahju allüürnike ja koostiliste pidamisest	—	—	—	—	1	1,48	—45	0,1	2	1,51	—50	0,1	—	—	—	—	72
57. Puhaskahju kinnisvara kasutamisest	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3,45	1,15	0,2	—	—	—	—	73
58. Puhaskahju maa-, aia- ja loomapidamisest	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—01	—008	0,0005	—	—	—	0,0005	74
59. Puhaskahju kutsutegevusest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Kokku hülised kahjud 76		—	—	—		1,48	—45	0,1		4,97	1,65	0,3		—01	—003	0,0005	76
60. Perekonnashindmused	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—35	—12	0,02	1	—16	—06	0,009	77
61. Muud kulud	6	9,32	2,44	0,7	11	10,58	3,19	0,7	13	36,86	12,24	2,0	15	25,92	9,97	1,4	78
Kokku mitmesugused muud tarbimiskulud 79		9,32	2,44	0,7		10,58	3,19	0,7		37,21	12,36	2,0		26,08	10,03	1,4	79
Üldse tarbimiskulud 80		1 320,69	345,73	94,9		1 537,60	469,16	96,0		1 686,16	580,19	92,5		1 739,47	669,03	95,7	80
62. Vallasvara ja tagavarade soetamine	2	5,85	1,53	0,4	2	1,27	—38	0,1	5	9,42	3,13	0,6	4	7,77	2,99	0,4	81
63. Hülised ja kinnisvara soetamine	3	9,46	2,48	0,7	6	28,75	8,66	1,3	8	63,87	21,22	3,5	10	31,68	12,18	1,8	82
64. Antud laenuid ja kautsjonid	4	2,82	—74	0,2	2	1,36	—41	0,1	5	3,78	1,26	0,2	8	13,15	5,06	0,7	83
65. Käitsemata park ja sotsiaalkindlustuse sarnased	—	—	—	—	2	3,83	1,06	0,2	1	1,27	—42	0,07	2	—86	—33	0,05	84
Kokku kapital kogumise 85		18,13	4,75	1,3		34,91	10,51	2,2		78,34	26,02	4,3		53,46	20,56	2,9	85
66. Palgavaansid ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	86
67. Ostuvõlad ¹⁾	2	6,71	1,75	0,5	—	10,25	3,09	0,6	8	31,92	10,00	1,8	5	19,02	7,31	1,0	87
68. Muud laenuid ¹⁾	5	45,72	11,97	3,3	6	17,99	5,42	1,1	7	23,80	7,91	1,3	7	4,90	1,91	0,3	88
Kokku võlgade tasumine 89		52,45	13,72	3,8		28,24	8,51	1,7		55,72	18,51	3,1		23,98	9,22	1,3	89
69. Üleskirjutamata kulud	4	—31	—98	0,02	5	1,27	—39	0,1	8	1,63	—54	0,1	6	1,47	—57	0,1	90
Üldse väljamaksetud 91		1 391,56	364,29	100,0		1 622,02	488,56	100,0		1 821,85	605,27	100,0		1 818,38	699,38	100,0	91

¹⁾ Rohkem tasunud kui uurimisaasta jooksul tehtud.

Riigi- ja omavalitsusametlike ja teenijate leibkondade väijameikud (järg) — Dépenses des fonctionnaires publics (suite).

	66—75			76—85			86—95			96—			
	3,82			3,61			3,53			3,12			
	2,68			2,50			2,53			2,33			
Leibkondade arv	The leibkonna konna	The täis-kohtlastu kotta	%	The leibkonna konna	The täis-kohtlastu kotta	%	The leibkonna konna	The täis-kohtlastu kotta	%	The leibkonna konna	The täis-kohtlastu kotta	%	
9.													
Revenu mensuel par unité de consommation kr													
Membres en moyenne par ménage													
Unités de consommation en moyenne par ménage													
1. Pain, farines, graanid	23	125,00	46,86	101,10	40,44	4,2	117,05	46,26	4,2	106,86	45,86	3,1	
2. Légumineuses	23	2,52	—,94	2,85	—,94	0,1	2,16	—,85	0,1	1,72	—,74	0,1	
3. Pommes de terre	3	11,50	4,29	6,85	3,94	0,5	10,19	4,08	0,4	1,72	—,74	0,1	
4. Légumes	4	22,42	8,37	10,79	10,79	1,1	22,97	9,08	0,8	23,57	10,12	0,7	
5. Fruits et baies	23	46,40	17,31	26,97	10,79	2,0	55,48	21,93	2,0	48,43	20,79	1,4	
6. Sucre	23	40,66	15,17	1,8	39,94	1,5	37,90	14,98	1,8	33,22	14,26	1,0	
7. Sucreries et épices	7	25,54	9,53	25,82	10,33	1,1	27,09	10,71	1,0	31,92	13,70	0,9	
8. Grasses végétales	8	5,11	1,91	6,34	2,54	0,8	6,35	2,51	0,2	4,39	1,88	0,1	
9. Lait et produits de lait	23	33,23	31,06	8,7	89,79	8,8	93,37	36,91	3,3	80,37	34,49	2,4	
10. Beurre	10	70,45	26,29	17	60,99	2,4	61,18	24,18	2,2	63,19	22,83	1,6	
11. Œufs	11	26,84	10,01	1,2	27,80	1,2	30,55	12,19	1,1	22,10	9,49	0,6	
12. Grasses animales	12	5,17	1,98	3,69	1,45	0,2	7,90	3,12	0,3	4,69	2,01	0,1	
13. Viandes et produits de viande	13	132,35	49,38	5,8	115,84	4,8	129,38	51,18	4,6	114,33	49,07	3,4	
14. Poissons	23	27,93	10,43	1,2	26,86	1,0	32,35	12,79	1,1	27,89	11,97	0,8	
15. Poissons raitrahtsissamat	21	2,75	1,03	3,16	1,36	0,1	3,22	1,27	0,1	4,32	1,85	0,1	
16. Aliments non-spécifiés	16	1,05	—,39	1,07	—,43	0,04	1,07	—,72	0,1	2,29	—,93	0,1	
17. Consommation hors le ménage	17	64,14	23,98	2,8	71,51	2,8	82,31	32,53	2,9	107,55	46,16	3,2	
Total des dépenses d'alimentation 18													
18. a) alcool, eau-de-vie, liqueurs	19	5,73	2,14	13,29	5,32	0,6	29,59	11,70	1,0	19,30	8,28	0,6	
b) vins	20	1,70	—,63	1,67	—,67	0,1	4,30	1,78	0,2	3,50	1,50	0,1	
c) bière	21	2,12	—,79	1,4	1,67	0,1	7,14	2,82	0,3	12	4,93	0,2	
d) matières premières pour la fabrication à domicile des boites, alcool	22	2,92	1,09	6	—,54	0,2	3	5,64	2,19	0,2	1,65	—,71	0,05
e) restaurants	23	2,43	—,91	9	7,96	0,8	7,11	2,81	0,3	12	24,27	10,42	0,7
19. Tabac et cigarettes	24	18,99	7,09	11	28,72	1,2	31,75	12,55	1,1	37,59	16,13	1,1	
Total des dépenses pour l'alcool et le tabac 25													
20. Loyer	26	238,56	96,48	17	261,97	10,9	319,25	126,18	11,4	312,35	134,06	9,2	
21. Conservation du logement	27	3,45	0,4	5,97	2,59	0,3	7,63	3,02	0,3	8,32	3,57	0,2	
22. Aménagement	28	85,07	31,74	17	99,32	4,1	195,73	77,36	7,0	214,76	92,17	6,3	
Total des dépenses de logement 29													
23. Chauffage	29	352,87	131,67	15,4	367,26	15,3	522,61	206,56	18,7	585,43	239,80	15,7	
24. Éclairage	30	52,63	19,64	2,3	60,07	2,5	68,91	27,24	2,4	79,62	34,17	2,8	
31. Électrification	31	26,04	9,71	1,1	26,94	1,2	30,44	12,03	1,1	26,89	11,54	0,8	
Total des dépenses de chauffage et d'éclairage 32													
25. Prodessus	33	59,74	22,29	2,6	71,46	3,0	108,58	42,92	3,9	96,47	42,80	2,8	
26. Costumes et robes	34	110,90	41,38	4,9	136,75	5,7	198,58	51,49	4,7	123,08	52,50	3,6	
27. Linge	35	63,06	19,80	2,3	69,29	2,7	66,02	26,33	2,4	77,28	37,17	2,8	
28. Autres articles d'habillement	36	46,20	17,24	2,0	53,33	2,1	71,45	28,24	2,6	64,07	37,50	2,8	
29. Chaussures	37	68,94	25,72	3,0	61,01	2,4	74,95	29,62	2,7	61,82	26,53	1,8	
Total des dépenses pour les vêtements et les chaussures 38													
30. Nettoyage des vêtements et des chaussures	39	13,31	4,97	0,6	20,23	0,8	24,54	9,70	0,9	22,36	9,60	0,6	
31. Hygiène physique	40	28,50	10,63	1,2	28,23	1,2	37,76	14,93	1,3	40,55	17,40	1,2	
Total des dépenses de nettoyage 41													

32. Secours médical ambulatoire	14.69	5.59	0.7	21.70	8.68	0.0	8	11.16	4.41	0.4	14	21.98	9.18	0.6	42
33. Secours médical dans les hôpitaux	9.09	3.62	0.4	15.40	7.40	0.7	10	7.76	2.93	0.3	3	18.92	7.82	0.5	43
34. Médicaments et articles de traitement	14.70	5.48	0.6	31.70	12.70	1.3	11	19.65	7.73	0.7	15	22.05	9.46	0.7	44
35. Cure des dents	9.16	3.42	0.4	8.71	3.48	0.4	8	8.79	3.47	0.3	10	10.21	4.38	0.3	45
Total des dépenses de secours médical et d'hygiène	48.54	18.11	2.1	80.66	32.26	3.3		47.28	18.69	1.7		71.86	30.84	2.1	46
36. Assurance sociale	25.71	9.59	1.1	27.00	10.80	1.2	11	32.18	12.72	1.2	14	35.96	15.44	1.0	47
37. Assurances sur la vie et des capitaux	33.51	12.50	1.5	33.08	13.59	1.4	4	6.46	2.55	0.2	10	44.53	19.11	1.3	48
38. Assurance du mobilier	3.72	1.39	0.2	1.98	— .63	0.07	6	4.97	1.87	0.2	6	5.62	2.41	0.2	49
Total des dépenses pour les assurances	62.94	23.48	2.8	62.56	23.02	2.6		43.61	17.24	1.6		86.11	36.96	2.5	50
39. Impôt sur le revenu et taxe communale	12.44	4.64	0.6	15.19	6.08	0.6	11	25.06	9.90	0.9	15	35.13	15.08	1.1	51
40. Autres impôts	— .67	— .25	0.03	1.35	— .54	0.1	6	— .96	— .38	0.08	10	8.12	3.48	0.2	52
Total des impôts	13.11	4.89	0.6	16.54	6.62	0.7		26.02	10.28	0.9		43.25	18.56	1.3	53
41. École	39.50	14.74	1.7	32.51	13.00	1.4	7	40.71	16.09	1.4	6	13.84	5.94	0.4	54
42. Instruction hors-scolaire	3.48	1.30	0.2	6.36	2.54	0.3	4	13.06	5.16	0.5	8	10.45	4.48	0.3	55
43. Livres, journaux, périodiques	33.43	12.47	1.5	35.01	14.00	1.3	11	53.20	21.07	1.9	15	62.01	26.81	1.8	56
44. Intérêts artistiques	9.40	3.51	0.4	15	3.02	0.3	5	16.09	6.36	0.6	15	11.46	4.32	0.3	57
45. T.S.F.	19.14	7.14	0.8	10	41.39	1.7	5	18.24	5.23	0.5	12	18.87	8.10	0.6	58
46. Cinémas	4.92	1.84	0.2	17	7.63	0.3	10	11.37	4.50	0.4	13	12.40	5.32	0.4	59
47. Autres distractions	6.56	2.45	0.3	17	9.04	0.3	11	7.08	2.80	0.3	15	11.34	4.37	0.3	60
48. Sport	11.52	4.30	0.5	12	20.23	0.8	10	25.71	10.16	0.9	12	27.25	11.70	0.8	61
49. Cotisations	11.82	4.22	0.5	16	10.79	0.4	11	15.44	6.10	0.5	14	29.02	12.45	0.9	62
Total des dépenses pour l'instruction et la culture	139.28	51.97	6.1	170.50	68.20	7.1		195.99	77.47	7.0		196.64	84.39	5.8	63
50. Correspondance, poste, téléphone, télégraphe	10.53	3.93	0.5	12.82	5.13	0.5		12.30	4.86	0.5		14.33	6.15	0.4	64
51. Voyages et frais de transport	53.19	19.85	2.3	67.77	27.11	2.8		76.56	30.26	2.7		101.40	43.52	3.0	65
Total des dépenses de communication et de transport	63.72	23.78	2.8	80.59	32.24	3.3		88.86	35.12	3.2		115.73	49.67	3.4	66
52. Intérêts des dettes	12.69	4.73	0.6	11	21.08	8.43	0.9	2.45	— .97	0.1	7	6.00	2.58	0.2	67
53. Entretien des membres de famille vivant hors la famille (aliments compris)	44.32	16.54	1.9	7	23.99	9.60	1.0	56.14	22.19	2.0	3	44.96	19.25	1.3	68
54. Salaires des domestiques	11.97	4.47	0.5	8	40.95	16.38	1.7	65.16	25.78	2.4	11	129.20	55.45	3.8	69
55. Libertés, subsides, cadeaux	40.63	15.16	1.8		69.31	27.92	2.9	104.92	41.19	3.7		94.77	40.68	2.8	70
Total des dépenses pour les salaires et la bienfaisance	52.60	19.63	2.3	110.76	44.30	4.6		169.38	66.95	6.1		223.97	96.43	6.6	71
56. Dépense nette pour les sous-locataires et pensionnaires	5.06	1.59	0.2	2	8.88	3.55	0.4	— .71	— .28	0.03		—	—	—	72
57. Dépense nette de l'exploitation des biens immeubles	8.39	3.13	0.4	—	— .04	— .02	0.002	— .22	— .09	0.01	2	4.31	1.85	0.1	73
58. Dépense nette de l'exploitation des terres, du jardinage et de l'éclairage	1.13	— .42	0.05	1	— .04	— .02	0.002	— .12	— .05	0.004	1	—	— .01	0.001	74
59. Dépense nette de l'exercice du métier professionnel	4.82	1.50	0.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Total des pertes commerciales	19.40	7.34	0.8		8.82	3.57	0.4	1.05	— .42	0.04		4.34	1.86	0.1	76
60. Événements de famille	— .97	— .86	0.04	4	4.46	1.79	0.2	3.10	1.23	0.1	9	4.27	1.83	0.1	77
61. Autres dépenses	37.40	13.96	1.7	17	58.22	23.29	2.4	77.16	30.59	2.8	15	64.26	27.58	1.9	78
Diverses autres dépenses de consommation	38.37	14.82	1.7	58.22	23.29	2.4		77.16	30.59	2.8		68.53	29.41	2.0	79
Total des dépenses	2 034.72	759.22	89.0	2 240.21	896.08	93.2		2 651.38	1 047.98	94.9		2 757.55	1 183.51	80.9	80
62. Augmentation du mobilier et des réserves	3.37	1.28	0.2	4	37.07	14.83	1.5	—	—	—	4	43.60	18.75	1.3	81
63. Dépôts d'épargne et achat des biens immeubles	130.94	48.86	5.7	12	50.21	20.08	2.1	88.22	34.87	3.2	10	373.86	160.46	11.0	82
64. Prêts accordés et cautions	7.44	2.78	0.3	8	9.07	3.63	0.4	12.30	4.82	0.4	12	48.05	20.82	1.4	83
65. Salaires arriérés et les paiements arriérés de l'assurance sociale	5.67	2.11	0.3	2	3.27	1.31	0.1	— .73	— .29	0.03	—	—	—	—	84
Total des économies	147.42	55.01	6.5	99.62	39.85	4.1		101.15	39.98	3.6		465.60	199.83	13.7	85
66. Avances sur le salaire ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86
67. Dettes d'achat ¹⁾	21.23	7.92	1.0	8	27.05	10.82	1.1	12.06	4.77	0.4	7	38.70	16.61	1.1	87
68. Autres dettes ¹⁾	77.56	28.94	3.3	9	35.21	14.09	1.3	26.43	11.23	1.0	11	141.28	60.94	4.2	88
Total du remboursement des dettes	98.79	36.86	4.3	62.26	24.91	2.6		40.49	16.00	1.4		179.98	77.55	5.3	89
Dépenses non-enregistrées	4.43	1.66	0.2	10	2.78	1.11	0.1	1.64	— .65	0.1	8	4.32	1.86	0.1	90
Dépenses globales	2 285.36	852.75	100.0	2 404.87	961.95	100.0	11	2 794.66	1 044.61	100.0	15	3 407.50	1 462.45	100.0	91

1) Remboursé plus que contracté au cours de l'année d'étude.

32. Arstiabi — ambulatoorne	42	4.00	0,6	42
33. Arstiabi ravimatsides	43	7,96	0,4	43
34. Arstiabi ravivahendid	44	5,34	0,6	44
35. Hambaravi	45	7,78	0,3	45
Kokku arstiabi ja tervishoid	46	16,05	1,9	46
36. Sotsiaalkindlustus	47	20,92	0,8	47
37. Eiu- ja kerylaikindlustus	48	17,78	0,6	48
38. Vallaasvakindlustus	49	3,05	0,1	49
Kokku kindlustus	50	41,75	1,5	50
39. Tulumaks, kogukonnamaks	51	5,14	0,6	51
40. Muud maksud	52	-57	0,1	52
Kokku maksud	53	5,71	0,7	53
41. Kool (ta kokukool)	54	14,08	1,6	54
42. Vahavaridus	55	1,52	0,2	55
43. Raamatud, ajalehed, ajakirjad	56	10,68	1,2	56
44. Kunstiharvatsused	57	3,00	0,3	57
45. Raadio	58	11,16	1,2	58
46. Kino	59	3,07	0,4	59
47. Muu meelelahutus	60	2,42	0,3	60
48. Sportimine	61	6,80	0,8	61
49. Lihnemaksud	62	10,80	1,2	62
Kokku haridus ja kultuur	63	49,62	5,8	63
50. Kirjavahetus, post, telefon, telegraaf	64	2,62	0,3	64
51. Resamine ja sõidukindud	65	22,76	2,7	65
Kokku side ja liikumine	66	25,38	3,0	66
52. Völgade % jne.	67	3,04	0,4	67
53. Väljastavate perekonnaliikmete ülalpidamine (ka alimendid)	68	12,06	1,4	68
54. Majateenijate palgad	69	7,64	0,9	69
55. Annetused, toetusad, kingid	70	10,97	1,3	70
Kokku palgad ja heategevus	71	23,67	2,8	71
56. Puhastahju allüürnike ja kostiliste pidamised	72	2,60	0,3	72
57. Puhastahju kinnisvara kasutamised	73	1,36	0,1	73
58. Puhastahju maa-, ala- ja loomapidamised	74	-49	-1,8	74
59. Puhastahju kutsetegevused	75	1,91	0,2	75
Kokku ühised kajund	76	6,56	0,8	76
60. Perekonnastundmused	77	1,92	0,2	77
61. Muud kulud	78	47,32	5,6	78
Kokku mitmesugused muud tarbimiskulud	79	49,24	5,8	79
Üldse tarbimiskulud	80	1748,95	211,9	80
62. Vallasvara ja tagavarade soetamine	81	1,56	0,2	81
63. Hoiused ja kinnisvara soetamine	82	41,70	4,9	82
64. Antud laenuid ja kautsjonid	83	11,69	1,4	83
65. Kätesaamata palg ja sotsiaalkindlustuse summed	84	3,20	0,4	84
Kokku kapitali kogumine	85	129,46	15,5	85
66. Palgasvasid ¹⁾	86	-	-	86
67. Ostavõlad ¹⁾	87	6,27	0,7	87
68. Muud laenuid ¹⁾	88	13,90	1,7	88
Kokku võlgade tasumine	89	20,17	2,4	89
69. Üleskirjutamata kulud	90	1,14	0,1	90
Üldse väljaminekud	91	849,34	100,0	91

¹⁾ Rohkem tasutud kui uurimisaasta jooksul tehtud.

suuremal määral vaid Pärnus (1,6%). Korter- ja -sisustusekulu osatähtsus on Tallinnast (18,9%) madalam kõikjal: Tartus 17,0%, Narvas 17,0%, Pärnus 14,7%, mujal (peamiselt maal) 12,3%. Kütte- ja valgustusekulu seevastu ületab Tallinna (3,6%) kõikjal, suurimal määral Tartus (4,8%) ja Narvas (4,9%). Riituse- ja jalanõude kulu osatähtsus on Tallinnast (17,8%) madalam kõikjal, eriti aga Narvas (13,7%). Puhastuskulude alal madalaimate arvudega on Pärnu (1,4%) ja kõrgeimatega Narva (2,7%), arstiabi- ja tervishoiukulude alal mujal elavad (4,2%) ja Tallinn (2,1%), kindlustuskuluga — Pärnu (4,0%) ja Tallinn (2,3%); maksudega mujal elavad (1,6%) ja Pärnu (0,5%). Hariduse- ja kultuurikuludega Pärnu (8,7%) ja Tallinn (6,4%), side- ja liikluskuludega mujal elavad (5,0%) ja Pärnu (1,0%), võlaprotsentidega Pärnu (2,1%) ja Narva (0,2%), väljaselavate perek.-liikmete toetusega mujal elavad (2,8%) ja Tartu, samuti Narva (0,7%), palkade ja heategevusega mujal elavad (7,4%) ja Pärnu (2,3%), äriliste kahjudega Pärnu (0,7%) ja Narva (0,0%) ning mitmesuguste muude kuludega mujal elavad (2,8%) ja Tallinn ning Tartu (1,9%). Keskmiselt kuus täistoidustatu kohta

oli leibkonnal väljaminekuid Tallinnas 70.78 kr, Tartus 67.11 kr, Narvas 66.96 kr, Pärnus 50.34 kr, mujal elavatel aga 83.10 kr. Nii langeb elukoha järgi erinevustest nii mõndagi eeskätt keskmise jõukustaseme erinevuse arvele, kuigi ei puudu ka kohalikest oludest tingitud erinevused.

Kokkuvõttes uuritud riigi- ja omavalitsusametnike ja -teenijate kuludes ilmuvad erinevused on suurel määral sõltuvad vaadeldud leibkondade jõukustasemest; võrdse jõukustaseme juures on erinevused väikesemad. Kuid võrdlused töölisega siiski osutavad mõningaid erinevusi tööst tingitud eluviiside ja harjumuste tõttu, mis võivad teataval määral jääda püsima ka kõrgema elatusaseme saavutamise juures. Kuid need erinevused on siiski väikesed võrreldes jõukustasemest tingitud erinevustega. Seepärast võime kõnelda kõigile palgalistele enamvähem ühtlasest elatusviisist, mille peamiseks määrajaks on jõukustase.

Riigi- ja omaval.-ametnike ja -teenijate kulude üksikasjaliseks käsitlemiseks on lisatud tab. 9, ühes suhtarvudega kogu sissetuleku alusel ja üksikuis kühilises esinenud leibkondade arvudega.

V. Feldman.

MAAVALITSUSTE TULUD JA KULUD 1937/38. a.¹⁾

RECETTES et DÉPENSES des ADMINISTRATIONS d'ARRONDISSEMENT en 1937/38.

Sisu: 1. Tulude ja kulude vahetõrk, lk. 300. 2. Tulud ja kulud, lk. 302. 3. Bilanss, lk. 303.

1. Tulude ja kulude vahetõrk.

Rapport entre les recettes et dépenses.

Maavalitsuste majapidamiste laienemine jätkus 1937/38. a. jõudsalt. Eelarve (põhi- ja lisaelarved kokku), mille tulu ja kulu osad olid tasakaalus kõigil maavalitsusil, ulatus üldsummas 7 708 tuh. kr, teedekapitali osas 4 095 tuh. kr ja muus osas 3 613 tuh. kr, olles suurenenud võrreldes eelmise aastaga vastavalt 25,6%, 40,2% ja 12,3%. Eelarve paisus teedekapitali ja muus osas, misjuures esimese kasv oli tunduvalt ulatuslikum. Ainult Lääne Maavalitsusel kujunes eelarve muude osas, s. o. ilma teedekapitalita pisut väiksemaks kui eelmisel aastal, tingitult erakorraliste tulude ja korraliste kulude koondumisest.

Tulude eelarve täitus endiselt ülekaalukalt, misjuures ülekaal kujunes märksa suuremaks kui eelmisel aastal muudel tuludel ja veidi väiksemaks teedekapitali tuludel. Tegelikud kulud üldsummas ja korraliste osas ei ulatunud eelarveni, kuid lähenesid sellele võrreldes eelmise aastaga. Erakorralised kulud ületasid väiksemääraliselt eelarve. Tegelikud tulud moodustasid üldse 105,1%, muude osas 109,3% ja

teedekapitali osas 101,3% ning kulud vastavalt 94,9%, 98,4% ja 91,9% eelarvest. Erakorralise eelarve täitmise määr erines silmapaistvalt varemast aastast. Kui varem aastal suur osa eelarvest jäi täitmata, siis tegevusaastal tegelikud tulud ja kulud ületasid eelarve, moodustades sellest vastavalt 100,7% ja 101,1% (1936/37. a. 79,5% ja 79,1%).

Tegelikud korralised tulud ületasid ettenähtuid üldsummas (112,7% eelarvest) ja maksude (115,7%), varanduste (117,4%), kapitalide (133,3%), asutiste (101,6%), ettevõtete (277,3%) ning mitmesuguste tulude alal (109,7%) ja ei ulatunud selleni vaid kulude tasude alal (99,6%). Maksud, mis on maavalitsuste tähtsamaks tuluallikaks, andsid ettenähtust suuremat tulu kõigis mais, kõikudes 101,2%—134,4% eelarvest. Ülelaekumine oli tagasihoidlikum Lääne (101,2% eelarvest), Saare (105,9%) ja Pärnu Maavalitsusel (109,1%) ning ulatuslikum Viljandi (123,4%), Tartu (132,7%) ja Võru Maavalitsusel (134,4%). Teisis mais laekus maksutulud 110,4% (Järva)—115,3% (Valga) piires. Korraliste tulude, samuti muude tulude eelarve üldsummas, s. o. korraline ja erakorral-

¹⁾ Maavalitsuste tulude ja kulude kohta varem ilmunud andmed vt. Eesti Statistika nr. 199(6) — 1938. a. lk. 273—283.

line kokku, täitus ülemääraliselt kõigil maavalitsusil, toimudes esimene 103,6% (Lääne) — 122,8% (Võru) ja viimane 102,7% (Lääne) — 123,6% (Võru) ulatuses eelarvest.

Muud tegelikud kulud (s. o. ilma teedekapitalita) ületasid eelarve Võru Maavalitsusel, andes üldse 113,4% ja korrallised — 106,0% eelarvest. Teisel maavalitsusil ulatusid kulud üldsummas 94,2% — 98,6% ja korrallised 95,9% — 98,4% eelarvest. Tähtsamaist kululiigest paisusid ettenähtust suuremaks laenu (112,2% eelarvest) ja ulatusid eelarve tasemeni ettevõtete puudujäägid, varanduste kulud ja kapitalide kogumine (100% eelarvest). Teised kulud jäid väiksemaks, moodustades 93,0% (mitmesugused kulud) — 98,2% (haridus-) eelarvest. Tegelikud teedekapitali tulud ei jäänud alla eelarve taset ja tegelikud kulud ei ulatunud selleni ühelgi maavalitsusel.

Majandusliku olukorra kestev paranemine ja sellest tingitud rahva sissetulekute ning maksuvõime suurenemine avaldus silmapaistvamalt korralliste tulude ettenähtust kõrgemaletõus, eriti maksude alal. Lõplik eelarve on ülekannetega ja lisaelarvetega lähendatud tegelikule majapidamisarvele. Viimase ja põhieelarve erinevus on seetõttu tavaliselt suurem ja nende vahekorras peegeldub majanduse arenemine õigemini. Maavalitsuste põhieelarve ulatus 2 383 tuhande kr korrallisena ja 843 tuh. kr erakorralises osas ning 3 267 tuh. kr teedekapitali alal. Tegelikud tulud moodustasid põhieelarvest vastavalt 122,9%, 121,1% ja 127,0%.

1937/38. a. tegeliku korrallise tuluna arvestatud summat oli teg.-aastal laekunud 97,7% ja aasta lõpul veel laekumata 2,3% (1936/37. a. 97,8% ja 2,2%) ning maksumatust oli laekunud 98,8% ja arvestati saadaolevana 1,2% (1936/37. a. 98,5% ja 1,5%). Korrallisest kulusummast oli antud välja 98,4% ja veel välja andmata 1,0% (1936/37. a. 98,1% ja 1,9%).

Erakorraline tulu osutus kogusummas laekunuks, kuna vastavast kulust oli välja antud 84,5% (1936/37. a. 100% ja 86,1%). Väljaandajäänud osa suuruse (15,5%) põhjustasid eeskätt Petseri, Tartu, Saare, Viljandi ja Võru Maavalitsuse arvukad pooleliolevad maavalitsuse-, kooli-, varjupaiga-, lastekodu- jne. hoonete ehitused. Saadaolevaid summasid (deebitore) ei arvestanud üldse Viru, Harju, Saare ja Võru Maavalitsus, kuna väljaandajäänud kulud (kreeditorid) esinesid kõigil maavalitsusil. Järva, Pärnu (eelmisel aastal ei arvestanud deebitore), Tartu ja Valga Maavalitsusel suurenes ning Lääne, Viljandi ja Petseri Maavalitsusel vähenes deebitoride seis. Kogusummalt deebitorid tegevusaastal peagu ei muutunud. Võrdlemisi kõrged deebitoride seisud esinesid Lääne- (10,4 tuh. kr), Pärnu- (9,1 tuh. kr), Viljandi- (5,0 tuh. kr), Tartu- (34,0 tuhat kr) ja Petserimaal (13,3 tuh. kr). Kreditoride seisu kasv toimus Viru-, Saare-, Viljandi-, Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaal arvel. Keskmisest suuremad summad esinesid Järva- (29,3 tuh. kr), Saare- (50,1 tuh. kr), Tartu- (36,9 tuh. kr) ja Petserimaal (65,6 tuh. kr). Võrdlemisi suured olid need summad veel Pärnu- (14,3 tuh. kr), Viljandi- (15,0 tuh. kr) ja Võrumaal (17,4 tuh. kr).

1. IV 1937 ulatus 6 maavalitsuse saadaolev tulu-summa 69 tuh. kr, sellest laekus tegevusaastal 56 tuh. kr, kustutati 7 tuh. kr ja arvestati aasta lõpul saadaolevana 6 tuh. kr (sellest 5,0 tuh. kr Petseri Maavalitsuse arvel). Koos tegevusaasta laekumata tuluga (69 tuh. kr) jäi 7 maavalitsusel tulusid saada 75 tuh. kr ehk 6 tuh. kr võrra enam kui aasta algul. Väljaandmata kulude summa moodustas tegevusaasta algul 174 tuh. kr, sellest anti välja 119 tuh. kr, kustutati 15 tuh. kr ja arvestati aasta lõpul veel väljaandmisele kuuluvana 40 tuh. kr. Koos tegevusaasta väljaandmata kuludega ulatusid kreditorid aasta lõpul 237 tuh. kr, mis on 63 tuh. kr rohkem aasta algseisust.

Tulud, kulud, üle- ja puudujäägid 1 000 kr — Recettes, dépenses et soldes des administrations d'arrondissement.

	Tulud — Recettes				Kulud — Dépenses				Üle- või puudujääk (—) Excédent ou déficit (—)			
	1937/38		1936/37		1937/38		1936/37		1937/38		1936/37	
	1937/38	1936/37	Ilma teedekap. tuluta — Sans recettes des routes	Ilma teedekap. tuluta — Sans dépenses des routes	1937/38	1936/37	Ilma teedekap. kuluta — Sans dépenses des routes	Ilma teedekap. kuluta — Sans fonds des routes	1937/38	1936/37	1937/38	1936/37
Viru	1 058,2	778,1	492,8	386,1	969,0	710,1	421,2	329,6	89,2	62,0	71,6	56,5
Järva	665,0	407,7	294,5	246,5	519,2	443,8	268,6	245,2	45,8	23,0	25,9	1,3
Harju	1 236,3	790,0	353,7	291,1	1 143,9	700,4	319,3	277,8	92,4	89,0	34,4	13,3
Lääne	630,9	582,7	344,0	346,7	570,7	518,2	327,2	320,5	60,2	64,5	17,4	26,2
Saare	492,4	290,4	303,9	195,0	470,7	279,5	348,5	186,7	21,7	10,9	15,4	9,2
Pärnu	306,5	661,1	401,1	351,8	750,0	587,0	369,7	314,4	56,5	74,1	31,4	37,4
Viljandi	579,7	487,3	337,1	284,9	526,0	454,9	294,8	259,5	53,7	32,4	42,3	25,4
Tartu	1 150,7	919,8	484,7	430,4	912,1	798,0	398,7	386,5	247,6	181,8	86,0	44,9
Valga	436,0	287,5	221,5	127,4	414,8	255,4	210,3	110,8	21,2	32,1	11,2	10,6
Võru	691,8	555,9	413,5	331,2	650,3	517,4	380,3	301,6	41,5	38,5	33,2	29,6
Petseri	444,2	385,5	243,1	230,0	392,1	347,5	217,8	200,0	52,1	38,0	25,3	30,0
Kokku — Total	8 100,7	6 206,0	3 956,3	3 222,6	7 318,8	5 558,2	3 556,4	2 938,2	781,9	647,8	394,1	284,4

Tulud ületasid kulusid kõigil maavalitsusil teedekapitali ja muude tulude osas. Tulude ülekaal moodustas üldse 781,9 tuh. kr, teedekapitali alal 387,8 tu-

hat kr ja muul alal 394,1 tuh. kr, olles suurenenud võrreldes eelmise aastaga eriti tunduvalt muude osas. Tulude ülekaal ilmnas ainult laekunud tulude ja

väljaantud kulude osas. Laekumata ja väljaandmata summade alal kujunes vahekorid suuresti kulude kasuks. Arvestades saadajäänud tulude osa väiksust tuleb pidada suuremate muutuste tekkimist tulude ja kulude vahekorras tulevikus deebitoride ja kreditoride arvel ebatöenäoliseks. Teedekapitali tulude ülekaal kujunes sissetulekute enamlaekumisest (55 tuhat kr) ja eelarvega määratud kulukrediidi ülejäägi summast (vabanenud krediit 333 tuh. kr).

2. Tulud ja kulud.

Recettes et dépenses.

1934/35. a. alanud maavalitsuste majapidamiste laienemine jätkus hoogsalt tegevusaastal. Muud tulud ja kulud, kiiresti kasvades eelneval aastal, ületasid 1936/37. aastal kriisielse kõrgseisu, mis langes 1930/31. a. (tulud: korralised 2 521 tuh. kr, erakorralised 285 tuhat kr, kokku 2 806 tuh. kr) üldse ja erakorralises osas. Kasvu jätkudes ligemale endise kiirusega ületati tegevusaastal 1930/31. a. tase ka korralise majapida-

Kulud ühe elaniku kohta (s) 1937/38. a. — *Montant des dépenses par habitant (en s) en 1937/38.*

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku Tulud	Kokku 1937/37 Tulud
Maavolikogu — <i>Conseil</i>	—	—	—	—	—	0	—	—	0	—	—	0	0
Mnavaalitsus — <i>Administration</i>	53	77	68	60	53	60	74	57	100	46	66	62	53
Haridus — <i>Instruction</i>	72	70	44	40	67	73	121	26	75	50	16	50	47
Tervishoid — <i>Hygiène</i>	52	90	46	122	128	53	81	59	69	40	121	73	54
Hoolekaane — <i>Assistance</i>	54	82	61	48	65	156	70	64	70	110	17	72	63
Põllumajandus — <i>Agriculture</i>	36	14	29	38	27	3	9	10	15	20	7	21	18
Muud kulud — <i>Autres dépenses</i>	29	63	30	40	25	39	23	44	18	27	21	33	44
Kokku korralised kulud — <i>Total des dépenses ordinaires</i>	296	390	278	348	365	384	378	266	356	203	248	317	270
Erakorralised kulud — <i>Dépenses extraordinaires</i>	83	152	79	117	313	113	108	65	458	196	113	133	93
Kokku korralised ja erakorralised kulud — <i>Total des dépenses ordin. et extraordin.</i>	379	548	357	465	678	497	486	331	814	489	361	450	372
Teedekapitali kulud — <i>Dépenses du capital des routes</i>	493	511	923	346	238	512	382	426	791	347	288	476	331
Üldse — <i>Grand total 1937/38</i>	872	1 059	1 280	811	916	1 009	868	757	1 605	836	649	926	703
Kokku korralised kulud — <i>Total des dépenses ordinaires 1936/37</i>	232	358	260	373	296	202	345	250	296	254	198	279	
Erakorralised kulud — <i>Dépenses extraordinaires</i>	64	142	51	82	67	131	83	70	156	134	134	93	
Kokku korralised ja erakorral. kulud — <i>Total des dépenses ordin. et extraord.</i>	296	500	311	455	363	423	428	320	452	388	332	372	
Teedekapitali kulud — <i>Dépenses du capital des routes</i>	348	406	473	281	181	367	323	293	536	277	243	331	
Üldse — <i>Grand total 1936/37</i>	644	906	784	736	544	790	751	613	988	665	575	703	

mise alal. Majapidamisarve paisumine teedekapitali osas, olles toimunud võrdlemisi tagasihoidlikult eelneval aastal, kujunes eriti ulatuslikuks 1937/38. a. Kriisielne kõrgseis (1930/31. a. teedekapitali tulu 3 751 tuh. kr) ületati tegevusaastal tunduvalt. Maavalitsuste kulud ulatusid 1937/38. a. üldse 7 318,8 tuhande kr, muude osas 3 556,4 tuh. kr ja teedekapitali osas 3 762,4 tuh. kr, olles kasvanud võrreldes eelmise aastaga vastavalt 31,7%, 21,0% ja 43,0%. Tulud moodustasid üldsummas 8 100,7 tuh. kr, muude osas 3 950,5 tuh. kr ja teedekapitali osas 4 150,2 tuh. kr, mis on enam võrreldes eelmise aastaga 30,5%, 22,0% ja 39,1% ning võrreldes 1930/31. a. 23,5%, 40,8% ja 10,6%.

Korralised kulud ulatusid 2 508,2 tuh. kr eelmise a. 2 201,9 tuh. kr vastu. Kasv ilmnas enamiku tähtsamate liikide järgi personaali tasude ja muude kulude osas. Märgatavamalt suurenesid maavalitsuse ülalpidamise (+64,8 tuh. kr), sotsiaal-administratsiooni (+17,2 tuh. kr), hariduse (+74,5 tuh. kr), tervishoiu (+150,7 tuh. kr), hoolekaane (+73,9 tuh. kr), põllumajanduse (+24,8 tuh. kr) ja mitmesugused kulud (+15,8 tuh. kr). Üksikute liikide järgi näitasid kulud ka vähenemist. Tunduvam oli kulude kokkuvõtteid varanduste kasutamise (—58,5 tuh. kr) ja laenu-

tasude alal (—44,6 tuh. kr). Valdav osa korralisest tuludest anti välja personaalitasudena. Personaalitasudeks kulus ühes ettevõtetega (207 tuh. kr) kuid ilma teedekapitalita 1 456 tuh. kr, sellest sõidu- ja päevarahadeks 70 tuh. kr ning pensionikapitalimaksuks 60 tuh. kr (1936/37. a. personaalitasud ilma pensionikapitalimaksuta 1 165 tuh. kr, sellest sõidu- ja päevarahad 60 tuh. kr). Personaalitasud on tegelikult veelgi suuremad, sest osa neist ei ole eraldatav teistest kuludest.

Korralise tuluna arvestasid maavalitsused 2 928,5 tuh. kr eelmise aasta 2 446,3 tuh. kr vastu. Kasv toimus maksude (+217,0 tuh. kr), varanduste (+6,1 tuh. kr), kapitalide (+5,5 tuh. kr), asutiste (+99,6 tuh. kr), ettevõtete (+7,7 tuh. kr), kulude tasude (+126,0 tuh. kr) ja mitmesuguste tulude arvel (+26,7 tuh. kr). Pea tuluallikaks olid endiselt maksud, andes ligemale 2/3 korralisest tulust, neist eriti kinnisvara- ja tulumaks. Võrreldes eelmise aastaga vähenes pisut kinnisvara- ja suurenes märksa tulumaksu summa (+219,7 tuh. kr) ulatudes esimene 788,3 tuh. kr ja teine 973,7 tuh. kr. Teiste maksude osatähtsus tuluallikana on väike (1937/38. a. kokku 175,5 tuh. kr, 1936/37. a. 171,5 tuh. kr).

Tulud ühe elaniku kohta (s) 1937/38. a. — Montant des recettes par habitant (en s) en 1937/38.

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku Tatal	Kokku 1936/37 Tatal
Kinnisvaramaks — Impôt sur les im- meubles	111	151	106	106	75	95	118	104	113	76	47	100	101
Tulumaks — Impôt sur le revenu	122	122	122	122	123	122	122	123	123	121	123	123	95
Ärimaks — Impôt commercial	15	12	16	10	8	13	9	9	14	9	5	11	10
Mitmesugused maksud — Impôts di- verses	11	18	23	6	3	11	11	8	13	10	9	11	12
Kuluude tasu — Dépenses reversables de nouveau	28	30	23	32	35	26	16	31	61	29	18	28	12
Maavalitsuste asutised — Institutions des admin. d'arrondissement	31	104	15	76	113	151	148	19	73	80	61	70	57
Mitmesugused tulud — Recettes div. Muid tulud — Autres recettes	41	9	3	2	1	0	8	15	6	0	1	10	7
	21	3	9	18	4	0	14	23	6	14	25	17	16
Kokku korralised tulud — Total des recettes ordinaires	380	449	317	372	309	427	446	337	399	339	239	370	310 ¹⁾
Erakorralised tulud — Recettes extra- ordinaires	63	152	79	117	309	113	110	65	458	192	113	129	98
Kokku korralised ja erakorralised tula- d — Total des recettes ordin. et extraordin.	443	601	396	489	708	540	556	402	857	531	402	499	408
Teedekapitali tulud — Recettes du capi- tal des routes	509	552	987	407	250	545	401	561	830	358	338	525	377
Üldse — Grand total 1937/38	952	1 153	1 383	896	958	1 085	957	963	1 687	899	735	1 024	785
Kokku korralised tulud — Total des recettes ordinaires 1936/37	283	377	275	344	311	342	367	288	337	292	248	310	
Erakorralised tulud — Recettes extra- ordinaires	64	126	51	149	70	131	83	70	169	134	134	98	
Kokku korralised ja erakorralised tula- d — Total des recettes ordin. et extraordin.	347	503	326	493	381	473	470	358	498	426	382	408	
Teedekapitali tulud — Recettes du capi- tal des routes	353	451	558	335	184	416	334	406	620	289	256	377	
Üldse — Grand total 1936/37	700	954	884	828	565	889	804	764	1 113	715	638	785	

Erakorralised kulud ulatusid 1 048,2 tuh. kr ja tulud 1 022,0 tuh. kr, olles suurenenud vastavalt 311,9 tuh. kr ja 245,7 tuh. kr võrreldes eelneva aastaga. Kasv toimus valdavalt kinnisvarade ehitamise ja kapitaalremontide (+334,4 tuh. kr), erikapitalide ja fondide asutamise ning täiendamise (+24,7 tuhat kr), saadud toetuste (+209,3 tuh. kr), pankadelt ja asutisilt (+51,1 tuh. kr) ning erikapitalidest ja fondidest (+50,0 tuh. kr) hangitud laenu arvel. Erakorralisest kuludest üle $\frac{2}{3}$ (736,0 tuh. kr) nõudis kinnisvarade ehitamine ja kapitaalremont ning vasta-vaist tuludest $\frac{2}{3}$ saadi toetusena (682,5 tuh. kr).

Teedekapitali kulud suurenesid tegevusaastal 1 142,4 tuh. kr ja tulud 1 166,3 tuh. kr võrra. Kuludest kasvasid märgatavamalt administratsioonil (+63,6 tuh. kr), garaažide, ladude ja masinate kulud (+137,7 tuh. kr), neist eriti ehitusmasinate ning tööde kulud (+941,1 tuh. kr); viimaseist eriti uued ehitused maanteel (+396,7 tuh. kr), maanteede ehitiste kapitaalparandus (+203,5 tuh. kr), maanteede süvine (+108,3 tuh. kr) ja talvine korrashoid ning hooned. Tuludest kasvasid suuremal määral Teedeministeeriumilt saadavad summad (+998,8 tuh. kr) eriti jõuvankrite (+353,2 tuh. kr) ja bensiinimaksust (+525,7 tuh. kr) ning mitmesugused tulud (+180,2 tuhat kr). Teedekapitali kulude üldsummast langes üle $\frac{2}{3}$ tööde (maanteede ehitus, remont, korrashoid) ja tuludest üle $\frac{4}{5}$ Teedeministeeriumilt saadud summade arvele.

Maavalitsuste kasutamisel oli tegevusaastal 33 põllumajanduslikku (talud ja aiapidamised), 4 töös-

tuslikku (piiritusvabrikud, õppetöökojad) ja 7 äri- ettevõtet (apteegid). Ettevõtete tulud ulatusid — eelarvelised (ühes lisaeelarvetega) 691 tuh. kr, tegelikud 786 tuh. kr ja kulud — eelarvelised 669 tuh. kr, tegelikud 729 tuh. kr. Puhaskasu saavutasid 28 põllumajandus-, 2 tööstus- ja 7 äriettevõtet, vastavalt 29 tuh. kr, 6 tuh. kr ja 23 tuh. kr. Puudujäägiga tegutses 1 põllumajanduslik ettevõtte (—0,5 tuh. kr), teisel olid tulud ja kulud tasakaalus. Ettevõtete osatähtsus oli tuluallikana seega väike.

3. Bilans.

Balanco. Maavalitsuste bilans näitas tegevusaastal mõõdukalt kasvu ulatudes 31. III 1938 7 835,8 tuh. kr eelmise aasta 7 358,4 tuh. kr vastu. Passivas toimus kasv peamiselt varanduste kapitali (+419,2 tuh. kr), erikapitali (+98,2 tuh. kr) ja eelarvete ülejääkide (+180,4 tuh. kr) ning aktivas kassa (+119,2 tuh. kr), kinnisvara (+139,2 tuh. kr) ja vallasvara osas (+157,7 tuh. kr). Märgatavamalt koondusid passivas saadud laenud (—125,6 tuh. kr) ja riigisummad (—186,6 tuh. kr) ning aktivas eelarvelised puudujäägid (—40,8 tuh. kr).

Kapitalide ja kohustuste vahekorra areng, mis eelneval aastal erandlikult kujunes viimaste kasuks, muutus tegevusaastal taas endiseks. Nimelt suurenes kapitalide ja vähenes kohustuste osatähtsus, moodustades esimene 81,7% ja viimane 18,3% bilansist, eelmise aasta 77,5% ja 22,5% vastu. Aktiivatest valdamiselolevad varad jätkasid kasvu ja nõudmised — koondumist, ulatudes esimesed 93,2% ja teised 6,8% bilansisummost (1937. a. 92,7% ja 7,3%).

¹⁾ Sellest toetused 1 a.

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 de kr													Kokku %	
	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Kokku 1936/37. a.	1937/38	1936/37
Korralised kulud — Dépenses ordinaires	328,6	194,3	248,6	244,5	187,8	285,5	229,3	319,8	92,0	228,1	149,7	2 508,2	2 201,9	34,3	39,6
I. Maavolikogu — Conseil d'arrondiss.	—	—	—	—	—	0,3	—	—	0,1	—	—	0,4	1,0	0,0	0,0
Sõidu- ja päevarahad — Frais de voyage et de séjour	—	—	—	—	—	0,3	—	—	0,1	—	—	0,4	0,6	0,0	0,0
Valimiskulud — Elections	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,4	—	0,0
II. Maavalitsus — Administr. d'arrond.	58,4	37,7	60,9	42,5	27,2	44,6	44,9	69,0	25,9	35,7	40,1	486,9	422,6	6,7	7,6
A. Personaal — Personnel	44,3	26,9	46,4	35,6	23,3	37,4	37,5	51,9	21,0	29,6	33,3	387,2	341,4	5,3	6,1
Palgad — Salaires	33,8	21,6	34,6	26,0	17,1	27,2	28,4	30,4	16,2	22,0	24,8	291,1	265,5	4,0	4,8
Teenistusvanusetasud — Suppléments de l'ancienneté	0,4	2,0	6,5	4,8	2,4	5,0	5,3	6,1	2,5	4,0	4,8	51,3	37,3	0,7	0,7
Korterid — Logements	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	0,4	—	—	—
Arstiabi — Assistance médicale	0,5	0,7	0,8	0,4	0,3	0,2	0,5	1,0	0,4	0,4	0,1	5,3	3,5	0,1	0,1
Parekonna-abi — Allocations famil.	1,6	0,6	0,8	0,9	1,4	1,7	1,6	1,2	1,2	0,6	1,0	12,5	8,7	0,2	0,1
Sõidu- ja päevarahad — Frais de voyage et de séjour	1,5	1,3	0,8	3,0	2,0	2,5	1,7	1,7	0,7	1,5	1,8	18,5	18,1	0,2	0,3
Lisatöödetasud — Salaires supplément.	0,5	0,5	2,8	0,5	—	0,2	—	2,5	—	0,2	0,6	7,8	8,3	0,1	0,1
Muud — Autres	—	0,1	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	0,3	—	—	—
B. Muud kulud — Autres dépenses	14,1	10,8	14,5	6,9	3,9	7,2	7,4	17,1	4,9	6,1	6,8	99,7	81,2	1,4	1,5
Kantselid — Dépenses de bureau	7,6	4,7	6,0	5,7	2,3	6,5	3,8	3,4	2,2	4,6	3,5	55,9	48,8	0,8	0,9
Majapidamine — Dépenses économiques	4,0	2,9	4,3	1,2	1,6	0,6	1,4	4,5	0,9	1,5	1,6	24,5	21,0	0,3	0,4
Sõidu- ja veoabinud — Véhicules	2,5	3,2	3,0	—	—	0,1	2,2	4,2	1,8	—	1,7	19,3	11,4	0,3	0,2
III. Sotsiaal-administratsioon — Administration publique	12,5	2,2	3,6	3,3	3,2	3,1	3,1	5,8	1,2	2,8	1,5	42,3	25,1	0,6	0,4
A. Personaal — Personnel	8,6	0,2	0,7	0,0	1,3	—	—	2,2	—	0,1	0,0	13,1	11,6	0,2	0,2
Juriskonsult — Jurisconsulte	0,0	0,2	0,4	—	—	—	—	1,8	—	—	—	8,3	3,1	0,1	0,1
Vallasekretäride lisatasud — Subventions aux secrétaires des communes	7,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,5	6,3	0,1	0,1
Muud — Autres	0,2	—	0,3	0,0	1,3	—	—	0,4	—	0,1	0,0	2,3	2,2	0,0	0,0
B. Muud kulud — Autres dépenses	3,9	2,0	2,9	3,3	1,9	3,1	3,1	3,0	1,2	2,7	1,5	29,2	13,5	0,4	0,2
Valla- ja alevivalits. revideerimine — Contrôle	0,5	0,1	0,4	0,9	0,1	0,4	0,1	0,3	0,1	0,4	0,1	3,4	2,0	0,1	0,0
Tuletõrje — Pompiers	3,0	1,9	2,4	2,3	1,7	2,5	2,3	3,3	0,9	2,2	1,4	23,9	8,9	0,3	0,2
Postijaamad — Stations de poste	0,1	—	0,1	—	—	—	0,6	—	—	0,1	—	0,0	1,2	0,0	0,0
Öömajad — Asiles de nuit	—	—	0,0	—	0,1	—	—	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	0,0
Maa-postiveo korraldamine — Organ. de la poste à la camp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,9	—	0,0
Vangide kulu — Dépenses sur prisonniers	—	—	—	0,1	—	—	0,1	—	—	—	—	0,2	0,2	0,0	0,0
Muud — Autres	0,3	—	—	—	—	0,2	—	0,2	—	—	—	0,7	—	0,0	—
IV. Haridus — Instruction	80,4	34,2	38,9	27,9	34,7	54,1	73,5	31,6	19,3	38,6	9,6	442,8	368,3	6,0	6,6
A. Personaal — Personnel	10,8	8,5	12,6	6,1	4,7	7,0	5,1	16,0	1,8	8,8	3,3	90,7	60,5	1,2	1,1
Kooli-inspektoriidid — Inspecteurs des écoles	3,6	1,5	1,7	1,3	0,9	1,4	1,5	3,1	0,5	1,7	3,1	20,3	16,2	0,3	0,3
Tagavarajärgajad — Réserves des instituteurs	1,0	0,7	1,1	0,7	0,8	0,7	0,5	1,5	0,2	1,2	0,2	8,6	6,7	0,1	0,1
Asetäitjate tasu — Indemnités pour leçons aux remplaçants	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0
Arhitektid — Architectes	3,8	2,0	3,1	—	—	—	—	3,0	—	2,9	—	14,3	11,5	0,2	0,2
Algkoolijärgajate arstiabi — Assistance médic. des instituteurs primaires	8,9	4,3	—	4,1	3,0	4,9	3,1	7,0	1,1	3,0	—	46,1	24,2	0,6	0,5
Muud — Autres	—	—	—	—	—	—	—	1,4	—	—	—	1,4	1,9	0,0	0,0
B. Muud kulud — Autres dépenses	14,8	9,9	2,6	1,9	1,2	3,0	1,9	6,4	0,3	3,6	0,7	37,3	31,7	0,5	0,6
Raamatukogud — Bibliothèques	0,3	0,2	0,5	0,1	0,1	0,5	0,1	0,4	0,1	0,3	0,1	2,7	2,8	0,1	0,1
Rahvatükkide korraldamine — Universités populaires	4,0	—	0,7	—	—	0,0	—	—	—	—	—	4,7	4,1	0,1	0,1
Pühapäeva- ja õhtukoolide korraldamine — Écoles du soir et du dimanche	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	0,0
Kursuste korraldamine — Cours	0,0	0,2	0,3	0,1	—	0,4	0,3	—	0,1	0,2	—	1,8	1,3	0,0	0,0
Õppevahendid — Moyens d'enseignement	—	—	0,3	—	—	0,0	0,0	0,1	—	—	—	0,4	0,2	0,0	0,0
Kongresside ja ekskursioonide korraldamine — Congrès et excursions	0,1	0,1	0,2	0,1	—	0,0	—	0,0	—	—	—	0,5	0,4	0,0	0,0
Toetused alg- ja täienduskoolidele — Subventions aux écoles primaires et supplémentaires	0,1	—	0,2	0,4	—	0,1	—	0,0	—	0,1	—	1,5	1,1	0,0	0,0
Toetused erakoolidele — Subventions aux écoles privées	6,8	—	0,2	—	0,2	1,0 ⁴⁾	0,2	1,9	—	2,3	—	12,1	10,2	0,2	0,2
Toetused kehvamatele õpilastele — Subventions aux écoliers	—	—	0,1	0,0	—	0,1	0,1	0,4	0,1	—	0,2	1,6	3,1	0,0	0,1
Stipendiumid — Bourses	0,2	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	0,3	0,2	0,0	0,0
Toetused kultuurilistele organisatsioonidele — Subventions aux sociétés de culture intellectuelle	3,8	0,4	0,1	0,6	0,9	0,2	1,2	1,4	0,0	0,7	0,2	9,5	5,8	0,1	0,1
Toetused lasteaedadele, muuseumidele j. t. — Subventions aux jardins d'enfants et aux musées	—	—	—	—	—	0,6	—	1,0	—	—	—	2,2	2,4	0,0	0,0
C. Alg- ja täienduskoolide kulud — Dépenses des écoles prim. et supplém.	1,7	3,4	—	—	0,4	15,7	10,2	—	4,0	—	—	35,4	30,0	0,5	0,6
D. Kutsekoolide kulud — Dépenses des écoles spéciales	14,1	3,7	7,7	19,9	9,5	11,3	20,1	0,9	—	26,2	5,6	119,0	95,6	1,6	1,7
E. Keskkoolide kulud — Dépenses des écoles secondaires	33,0	17,7	16,0	—	18,9	17,1	36,2	8,1	13,2	—	—	160,2	144,0	2,2	2,6
F. Kutsevaliku-nduandebüroo kulud — Bureau de l'orientation profession.	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	0,2	0,5	0,0	0,0

Maavalitsuste kulud 1937/38. a. (järg) — Dépenses des administrations d'arrondissement 1937/38 (suite).

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 fr											Kokku %			
	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Peipsari	Kokku	Kokku 1936/37	1937/38	1936/37
V. Tervishoid — Hygiène publique	58,0	44,1	41,4	85,8	65,8	39,2	49,3	70,3	17,7	31,4	73,0	576,0	425,3	7,9	7,7
A. Personaal — Personnel	45,5	18,0	39,1	33,5	20,4	35,3	27,4	63,8	16,7	26,5	17,0	344,1	233,8	4,7	4,2
Palgad — Salaires	32,3	15,0	28,7	25,6	12,8	27,5	21,9	44,5	12,2	20,6	13,6	255,6	154,0	3,5	2,3
Teenistusvanusetasud — Suppléments de l'ancienneté	5,7	0,4	0,9	0,4	1,4	0,4	0,5	7,0	2,0	0,2	0,3	19,8	10,3	0,3	0,3
Korter ühes kütte ja valgustusega — Logements	4,9	1,6	5,4	2,7	2,6	4,8	2,7	8,2	0,8	3,4	2,0	39,1	33,7	0,5	0,6
Arstlabi — Assistance médicale	0,2	—	0,7	0,4	0,3	0,4	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	2,5	1,8	0,0	0,0
Perekonna-abirahad — Allocations familiales	0,7	—	0,8	0,4	0,8	0,1	0,2	0,2	0,9	0,2	0,2	4,5	6,5	0,1	0,1
Sõidu- ja päevarahad — Frais de voyage et séjour	1,0	0,8	1,9	3,2	1,1	1,5	1,6	1,5	0,4	1,5	0,4	14,0	13,3	0,2	0,3
Kantslei — Bureau	0,7	0,2	0,7	0,8	0,3	0,6	0,5	1,5	0,3	0,5	0,1	6,2	6,0	0,1	0,1
Abiandmise tasud — Dépenses du travail	—	—	—	—	1,1	—	—	—	—	—	0,4	1,5	1,3	0,0	0,0
B. Muud kulud — Autres dépenses	12,1	0,3	2,3	2,5	0,5	0,9	1,5	4,5	1,0	4,0	0,7	31,2	25,0	0,4	0,5
Halguste vastu võitlemine — Lutte contre les maladies	6,8	0,0	0,2	1,8	0,2	0,1	0,3	3,4	0,1	0,2	0,0	13,7	6,7	0,2	0,1
Kaitsesõugete panemine — Vaccination	1,3	0,2	—	0,2	0,2	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1	3,4	3,9	0,0	0,1
Arstirohud ja abin. — Médecaments	0,4	0,1	—	0,1	—	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	—	1,0	1,6	0,0	0,1
Arstiristade murets. — Instruments méd.	—	—	—	0,1	0,0	—	—	—	0,5	—	—	0,6	0,1	0,0	0,0
Tervishoidlik selgitustöö — Propag. d'hygiène	—	—	—	0,1	—	—	0,1	0,0	0,0	—	—	—	0,1	0,0	0,0
Suvitus- ja ravitsuskohtade korraldamine Stations balnéaires et estivales	—	—	0,7	—	—	—	—	0,3	—	—	—	1,0	0,7	0,0	0,0
Toetused — Subventions	3,6	—	1,4	0,2	0,1	0,3	0,9	0,3	0,2	4,3	—	11,3	11,9	0,2	0,2
C. Halgemaajade kulud — Dépenses des hôpitaux	—	24,9	—	49,8	41,7	1,4	17,3	—	—	—	49,7	184,8	154,5	2,5	2,8
D. Ambulatooriumide kulud — Dépenses des ambulatoires	0,4	—	—	—	3,2	—	0,0	—	—	—	—	3,6	1,4	0,1	0,0
E. Laboratooriumide kulud — Dépenses des laboratoires	—	—	—	—	—	—	2,5	—	—	—	5,6	8,1	6,6	0,1	0,1
F. Emade ja laste nõuandekohtade kulud — Dépenses des stations de consultation pour mères et enfants	—	—	—	—	—	1,6	0,6	2,0	—	—	—	4,2	4,0	0,1	0,1
VI. Hoolekanne — Assistance	59,4	40,5	54,6	33,6	33,3	116,1	42,2	76,7	20,3	85,9	10,5	573,1	499,2	7,8	9,9
A. Lahtine hoolekanne — Assistance sans hospitalisation	26,0	14,8	22,6	21,7	17,9	13,5	5,5	27,0	10,6	28,3	10,4	198,3	175,0	2,7	3,1
Hoolekandele kuuluvate laste kasvatamine võrastes perekondades — Assistés dans les familles privées	5,2	5,7	9,3	9,1	9,7	2,2	1,9	—	3,6	3,1	4,6	54,4	49,0	0,8	0,9
Toetused puudustkannat. vanematele laste ülalpid. ja ravitsemisels — Secours à la maison	20,6	7,2	11,2	10,6	8,2	10,1	3,6	23,5	0,6	24,9	5,0	131,5	111,1	1,8	2,0
Juhuslikud toetused üksikutele puudustkannat. — Secours temporaire	0,1	—	0,1	0,3	—	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,4	1,3	1,0	0,0	0,0
Puudustkannatavate arstimine — Assistance médicale	0,1	1,9	2,0	1,7	0,0	1,0	—	2,9	0,2	0,2	0,4	10,4	11,8	0,1	0,2
Matmine — Enterrement	—	0,0	—	—	0,0	—	—	0,1	—	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Muud — Autres	—	—	—	—	—	0,0	—	0,4	0,2	—	—	0,6	1,5	0,0	0,0
B. Lastekodude kulud — Maisons d'enfants	21,3	14,0	24,2	—	10,9	25,6	11,5	21,0	—	15,0	—	145,3	133,2	2,0	2,4
E. Vanude- ja vigastekodud — Maisons des vieillards et infirmes	11,4	10,8	4,8	11,8	4,5	75,9	24,4	23,8	9,7	42,2	—	210,3	179,9	3,0	3,3
F. Tööbörside kulud — Bourses du trav.	0,7	—	3,0	0,1	—	1,1	0,8	4,0	—	0,4	0,1	10,2	11,1	0,1	0,2
VII. Põllumajandus — Agriculture	40,5	7,0	25,9	26,8	14,0	2,1	5,6	19,3	3,9	15,3	4,1	164,5	140,2	2,3	2,5
I. Põllundus — Culture du sol	32,1	0,7	15,7	24,7	11,0	2,1	1,6	12,6	3,9	8,6	3,1	122,1	102,3	1,7	1,8
A. Personaal — Personnel	2,8	4,1	3,8	9,0	3,2	2,1	—	5,0	2,2	—	2,2	34,4	20,3	0,5	0,5
Palgad — Salaires	1,8	3,2	1,9	7,1	2,4	1,6	—	3,7	1,6	—	1,6	24,0	23,0	0,4	0,4
Teenistusvanusetasud — Supplém. des l'ancienneté	0,1	0,3	0,2	0,6	0,1	0,2	—	0,5	0,2	—	0,4	2,6	1,7	0,0	0,0
Arstlabi — Assistance médicale	—	0,0	—	0,1	0,0	—	—	0,2	0,0	—	—	0,3	0,3	0,0	0,0
Perekonna-abirahad — Allocations familiales	—	0,4	—	—	0,5	—	—	0,1	0,1	—	—	1,1	0,3	0,0	0,0
Sõidu- ja päevarahad — Frais de voyage et séjour	0,9	0,2	1,7	1,2	0,1	0,3	—	0,5	0,3	—	0,2	5,4	4,0	0,1	0,1
Kantslei — Bureau	—	—	—	—	0,1	0,0	—	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	0,0
B. Muud kulud — Autres dépenses	11,4	2,6	0,6	2,0	2,2	0,0	1,1	2,3	1,7	2,9	0,9	29,1	26,6	0,4	0,5
Agronoomiline nõuandmine — Assistance agronomique	3,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,3	3,6	0,1	0,1
Kursuste korraldamine — Cours	—	—	—	0,2	—	—	—	—	0,0	—	—	0,2	0,2	0,0	0,0
Õppevahendid ja kirjandus — Moyens d'enseignement et littérature	0,0	—	0,1	—	—	—	—	0,0	—	—	—	0,1	0,1	0,0	0,0
Näituste korraldamine — Expositions	0,4	—	0,1	1,1	—	0,0	—	0,4	—	—	—	1,0	1,0	0,0	0,0
Maaparandus — Améliorations	2,9	0,1	—	2,3	—	—	0,0	1,2	1,7	1,2	0,5	9,9	5,5	0,1	0,1
Toetused — Subventions	4,7	2,5	0,4	0,3	2,2	—	1,1	1,0	—	1,7	0,4	14,3	15,5	0,2	0,3
Mitmesug. kulud — Autres dépenses	0,1	—	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	0,3	0,7	0,0	0,0
C. Põllutöökoolide kulud — Dépenses des écoles agric.	7,5	—	4,2	0,6	3,2	—	0,5	—	—	5,7	—	30,7	23,4	0,4	0,4
D. Kodumajanduskoolide kulud — Dépenses des écoles ménag.	10,4	—	7,1	3,2	2,4	—	—	4,8	—	—	—	27,9	23,0	0,4	0,4
II. Loomatervishoid — Activité vétérin.	8,4	0,3	10,2	2,1	3,0	—	4,0	6,7	—	6,7	1,0	42,4	37,0	0,6	0,7
A. Personaal — Personnel	7,8	—	10,2	1,8	2,8	—	2,4	6,4	—	4,2	—	35,6	31,8	0,5	0,6
Palgad — Salaires	4,6	—	8,2	1,2	1,2	—	0,7	1,0	—	0,8	—	17,5	16,8	0,3	0,3
Teenistusvanusetasud — Suppléments de l'ancienneté	0,1	—	—	0,3	0,3	—	0,1	0,3	—	0,2	—	1,3	0,9	0,0	0,0

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 de kr													Kokku %	
	Viru	Järva	Raaju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Kokku 1936/37. a.	1937/38	1936/37
Korter ühes kütte ja valgustusega — <i>Logements</i>	2,1	—	1,3	0,2	1,0	—	1,2	4,5	—	2,4	—	12,7	10,8	0,2	0,2
Arstiabi — <i>Assistance médicale</i>	—	—	0,0	—	—	—	—	—	—	0,1	—	0,1	0,0	0,0	0,0
Perekonna-abiraha — <i>Allocat. familiales</i>	0,5	—	0,6	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	1,3	0,8	0,0	0,0
Sõidu- ja päevarahad — <i>Frais de voyage et séjour</i>	0,1	—	—	—	0,0	—	—	—	—	0,5	—	0,6	0,4	0,0	0,0
Kantseloid — <i>Bureau</i>	0,4	—	0,1	—	0,2	—	0,4	0,6	—	0,4	—	2,1	2,1	0,0	0,1
B. Muud kulud — <i>Autres dépenses</i>	0,6	0,3	—	—	0,2	—	—	0,2	—	0,7	0,0 ¹⁾	2,9	2,4	0,0	0,0
Loomataudide vastu võitlemine — <i>Lutte contre les épizooties</i>	0,1	0,3	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	0,6	0,6	0,0	0,0
Arstirohud ja -abinõud — <i>Médicaments</i>	—	—	—	—	0,0	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0
Arstiristade müürets. — <i>Instruments méd.</i>	0,5	—	—	—	0,2	—	—	0,2	—	0,6	0,1	1,5	1,0	0,0	0,0
Loomatervishoidlik selgitustöö — <i>Propagande vétérinaire</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0
C. Loomakliinikute kulud — <i>Hôpitaux</i>	—	—	—	0,3	—	—	1,6	0,1	—	1,8	0,1	3,9	3,7	0,1	0,1
VIII. Maavalitsuse ettevõtted — Entreprises des admn. d'arrondissement.	—	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	8,7	0,0	0,2
A. Põllumajandusl. ettev. puudujäägid <i>Déficit des entrepr. agr.</i>	—	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	8,7	0,0	0,2
IX. Varandused — Biens	8,3	5,0	8,3	6,2	1,1	13,4	4,6	16,8	0,7	2,5	2,6	69,5	128,0	0,9	2,3
A. Kinnisvarad — <i>Immeubles</i>	4,1	4,6	3,9	4,7	1,0	8,4	3,0	14,0	0,6	1,9	2,4	45,6	88,3	0,6	1,6
Parandused — <i>Réparations</i>	2,4	4,1	1,0	3,4	0,3	6,0	1,7	8,5	0,1	1,4	1,0	28,9	73,6	0,4	1,3
Kinnistus tule vastu — <i>Assurance</i>	1,2	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2	0,4	0,6	0,2	0,3	1,0	4,7	4,3	0,1	0,1
Puhastus ja korraohoid — <i>Entretien</i>	0,3	0,1	0,9	0,6	0,3	—	0,3	1,4	0,2	—	—	4,1	2,7	0,0	0,1
Avallikud maksud ja kohustused — <i>Impôts</i>	0,0	0,3	1,2	0,1	0,3	0,2	0,5	3,5	0,1	0,2	0,4	6,8	6,7	0,1	0,1
Maade rendid — <i>Fermage</i>	0,0	0,0	0,0	0,4	—	—	0,0	—	0,0	—	—	0,4	1,0	0,0	0,0
Muud — <i>Autres</i>	0,2	—	0,4	—	—	—	0,1	—	—	—	—	0,7	—	0,0	—
B. Vallasvarad — <i>Mobiliers</i>	4,2	0,4	4,4	1,5	0,1	8,0	1,6	2,8	0,1	0,0	0,2	23,9	39,7	0,3	0,7
Muretsemine — <i>Acquisition</i>	4,0	0,4	4,1	0,2	0,1	8,0	1,2	0,8	0,1	0,0	—	19,5	35,8	0,3	0,6
Kinnistus tule vastu — <i>Assurance</i>	0,0	—	0,1	—	—	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,6	0,6	0,0	0,0
Parandused — <i>Réparations</i>	0,2	0,0	0,2	1,3	0,0	0,0	0,2	1,5	0,0	0,0	0,0	3,4	3,1	0,0	0,1
Puhastus ja korraohoid — <i>Nettoyage</i>	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	0,1	0,2	0,0	0,0
Muud — <i>Autres</i>	—	—	—	—	—	—	0,0	0,3	—	—	—	0,3	—	0,0	—
X. Kapitalid — Capitaux	—	2,0	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	2,1	4,6	0,0	0,1
Erikapitalide ja fondide kogumine — <i>Capitaux spéc. et fonds</i>	—	2,0	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	2,1	4,6	0,0	0,1
XI. Laenuid — Dettes	1,9	15,5	2,4	7,5	4,0	1,8	—	10,2	—	9,5	3,3	56,1	100,7	0,8	1,8
A. Laenuid prots. — % des emprunts	0,3	0,5	0,6	2,3	0,3	0,1	—	2,4	—	0,1	1,5	8,1	15,0	0,1	0,3
Riigikassale ja riikl. pankadele — <i>A l'Etat</i>	0,3	0,5	0,6	2,3	0,3	0,1	—	0,6	—	0,1	1,5	6,3	11,7	0,1	0,2
Pankadele ja teistele asut. — <i>Banques etc.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1,8	—	—	—	1,8	3,3	0,0	0,1
B. Laenuid tasumine — <i>Amortisation des dettes</i>	1,6	15,0	1,8	5,2	3,7	1,7	—	7,8	—	9,4	1,8	48,0	85,7	0,7	1,5
Riigikassale ja riikl. pankadele — <i>A l'Etat</i>	1,6	15,0	1,8	5,2	3,7	1,7	—	2,8	—	9,4	1,8	43,0	68,8	0,6	1,2
Pankadele ja teistele asut. — <i>Banques etc.</i>	—	—	—	—	—	—	—	5,0	—	—	—	5,0	16,9	0,1	0,3
XII. Mitm. kulud — Dépenses diverses	9,2	6,1	12,1	10,9	4,4	10,8	6,1	20,1	2,9	6,4	5,0	94,0	78,2	1,3	1,4
Pensionikapitali maks — <i>Pensions</i>	4,7	2,7	5,1	3,3	2,3	3,0	3,3	7,2	1,9	3,1	2,6	39,8	21,7	0,5	0,4
Maks teedekapitalile — <i>Subventions pour le capital de routes</i>	1,9	0,2	0,4	1,0	—	1,0	0,5	1,8	—	0,0	—	7,4	8,3	0,1	0,2
Maksude sissenõudmine — <i>Encaissement des impôts</i>	—	—	—	0,2	—	0,1	0,0	—	—	—	—	0,3	0,3	0,0	0,0
Maaomaval. Laidule liikmemaks — <i>Cotisation de l'Union des admn. d'arr.</i>	1,3	0,6	1,1	0,9	0,6	0,8	0,8	1,4	0,3	0,0	0,8	9,5	8,1	0,1	0,1
Kohtukulud — <i>Frais de justice</i>	0,0	0,3	0,3	2,0	—	0,0	0,3	0,0	0,1	—	0,1	4,0	2,2	0,1	0,0
Komisjonit ja esinduskulud — <i>Frais de représentation</i>	0,8	0,6	1,2	1,8	1,0	2,7	0,7	2,6	0,6	0,6	0,6	12,7	7,7	0,2	0,1
Juhustikud kulud — <i>Autres dépenses</i>	—	—	0,2	0,6	—	—	0,5	1,4	—	—	0,5	3,2	16,2	0,2	0,3
Toetused — <i>Subventions</i>	0,5	1,7	3,8	0,7	0,5	2,0	—	1,5	—	0,4	0,4	12,1	13,7	0,0	0,3
Muud — <i>Autres</i>	—	—	—	—	—	—	—	4,2	—	0,8	—	5,0	—	0,1	—
Erakorr. kulud — Dépenses extraordin.	92,6	74,3	70,7	82,7	160,7	84,2	65,5	78,9	118,3	152,2	68,1	1 048,2	736,3	14,3	13,3
Kinnisvarade omandamine — <i>Acquisition des immeubles</i>	—	—	—	25,4	—	—	0,6	0,4	1,7	—	—	28,1	33,0	0,4	0,6
Kinnisvarade ehitamine ja kapitaalremondid — <i>Bâtiments et réparations</i>	72,6	2,8	40,1	30,7	160,7	55,8	46,5	62,3	103,3	117,0	44,2	736,0	401,6	10,1	7,2
Siseseadmimine — <i>Installation</i>	—	3,7	5,6	0,6	—	0,4	7,6	15,8	3,3	2,0	7,8	52,8	49,6	0,7	0,9
Laenuid tasumine — <i>Amort. des dettes</i>	20,0	45,0	25,0	20,0	—	26,0	6,6	—	10,0	30,0	16,1	196,7	192,4	2,7	3,5
Muud — <i>Autres</i>	—	—	—	—	—	3,0	3,7	—	—	3,2	—	9,9	50,7	0,1	1,1
Erikapit. ja fondide asutam. ning täiendamine — <i>Fondation des capitaux spéc.</i>	—	22,8	—	—	—	—	1,5	0,4	—	—	—	24,7	—	0,3	—
Korralised ja erakorralised kulud kokku	421,2	266,6	319,3	327,2	348,5	369,7	294,8	398,7	210,3	380,3	217,8	3 556,4	2 938,2	49,6	52,9
Teedekapitali kulud — Dépenses au cap. des routes	547,8	256,6	824,6	243,5	122,2	380,3	231,2	513,4	204,5	270,0	174,3	3 762,4	2 630,0	51,4	47,1
I. Administratsioon — <i>Administration</i>	52,6	34,4	54,0	33,3	23,5	40,0	32,1	44,6	24,6	30,7	20,8	396,6	333,0	5,4	6,0
Palgad — <i>Salaires</i>	28,0	18,9	27,3	17,3	13,0	20,5	18,0	25,8	12,6	19,7	12,7	214,4	196,0	2,9	3,5
Teenistusvanusetasu — <i>Supplém. de l'ancienneté</i>	3,7	2,9	4,0	2,6	1,6	3,6	2,3	3,6	1,5	3,0	1,6	30,4	22,0	0,4	0,4
Toetused — <i>Subventions</i>	4,5	2,8	5,0	2,6	1,9	3,8	2,4	3,6	2,6	3,1	1,8	33,4	14,6	0,5	0,3

¹⁾ Kulud lihtleevaat. organiseerimise alal 0,8.

Maavalitsuste kulud 1937/38. a. (järg) — Dépenses des administrations d'arrondissement 1937/38 (suite).

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 de kr												Kokku %		
	Viru	Järva	Härju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Kokku 1936/37, a.	1937/38	1936/37
Pensionikapitalimaks — Pensions	1,7	1,2	1,7	1,0	0,8	1,2	1,1	1,7	0,8	1,2	0,7	13,1	7,9	0,2	0,1
Ametisõidud, päevarahad ja sõidukulud Prats de voyage et séjour	6,6	3,4	5,2	3,4	2,5	4,0	2,9	4,6	2,3	4,0	2,5	42,2	37,9	0,6	0,7
Kantslelikulud — Bureau	4,1	3,0	7,1	4,6	2,2	4,3	2,8	3,4	2,1	3,2	1,5	38,9	34,0	0,5	0,6
Majapidamine — Ménage	3,4	1,3	2,0	1,6	1,2	2,3	1,6	1,2	1,2	1,0	0,3	17,1	14,1	0,2	0,3
Vallasvara müretsem — Acquisition de mob. II. Garaažid, laod ja masinad — Gara- ges, dépôts et machines	0,6	0,3	1,7	0,2	0,3	0,3	0,4	0,6	1,0	0,9	0,2	7,1	6,0	0,1	0,1
Garaažide ja ladude eiseseaded ja ülalpid. Installation des garages et dépôts	95,2	61,1	130,4	52,0	37,3	77,7	69,4	76,7	41,2	54,9	30,7	736,5	598,3	10,1	10,7
Sõidukid — Véhicules	7,4	3,9	11,0	3,7	8,8	6,8	4,5	6,3	5,0	3,9	4,9	66,2	43,9	0,0	0,8
Veobahinud — Camions	8,1	4,7	6,5	1,8	3,3	5,3	2,6	4,7	2,1	5,4	3,7	49,2	40,7	0,7	0,7
Ehitusmasinad — Machines	17,8	11,8	32,0	15,1	7,6	14,7	24,0	23,3	14,6	10,8	4,3	183,4	173,5	2,5	3,1
Sõidukite, veobahinude ja masinate sost. Acquisition d. véhic., camions et mach. III. Tööd — Travaux	0,3	—	1,3	1,5	—	1,8	0,8	2,9	—	—	—	8,0	—	0,1	—
Uued ehitused maanteel — Constructions Maant. ehit. kapitaalpar. } Répartition Maanteede svivne korras. } des routes Maant. talvine korras. } Hooned — Bâtimeuts	400,0	155,1	631,2	157,3	61,4	262,6	129,7	392,1	138,7	178,4	122,3	2 629,3	1 688,2	35,0	30,4
Maad ja kruusaaugud — Terres et sablières	196,8	43,4	298,3	69,0	6,9	100,2	36,5	64,0	41,9	57,6	74,7	989,3	593,1	13,5	10,7
Mitmesug. kulud — Dépenses diverses	64,5	20,4	91,4	9,2	4,3	52,4	14,9	42,4	12,3	27,9	7,3	346,9	143,4	4,7	2,6
Eel- ja uurimistööde kulud — Dép. d. trav. prél.	94,2	55,2	130,2	50,8	32,0	77,9	51,2	109,3	39,7	75,0	29,0	744,5	636,2	10,2	11,4
	18,6	9,7	23,4	5,1	7,7	6,0	9,1	16,1	5,9	7,0	4,1	113,3	39,2	1,5	0,7
	8,7	12,0	66,8	10,4	6,8	1,6	0,9	0,6	25,3	1,5	0,0	140,6	45,2	1,9	0,8
	1,3	0,7	3,8	0,7	0,5	0,9	2,6	15,1	0,7	0,4	1,0	27,7	23,0	0,4	0,5
	13,2	13,2	16,7	8,9	2,5	21,5	8,4	144,2	12,5	7,8	5,7	254,6	203,1	3,5	3,7
	2,7	0,5	0,1	3,2	0,7	2,1	0,1	0,4	0,4	0,7	1,0	11,9	—	0,2	—
Üldse — Gr. total	969,0	519,2	1 143,9	570,7	470,7	750,0	536,0	912,1	414,8	650,3	392,1	7 318,3	5 559,2	100	100

Maavalitsuste tulud 1937/38. a. — Recettes des administrations d'arrondissement 1937/38.

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 de kr												Kokku %		
	Viru	Järva	Härju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Kokku 1936/37, a.	1937/38	1936/37
Korralised tulud — Recettes ordinaires	422,5	220,1	283,1	262,0	205,1	316,9	270,6	405,8	103,2	264,2	175,0	2 938,5	2 446,3	36,3	39,4
I. Maksud — Impôts	288,1	148,4	238,4	171,7	107,6	178,9	157,7	299,5	68,1	168,1	111,5	1 938,0	1 720,1	23,9	27,7
Kinnisvaramaks — Impôt sur les immeubi.	123,8	73,7	94,4	74,4	38,6	70,3	71,5	125,1	29,3	59,1	28,6	788,8	794,0	9,7	12,8
Tulumaks — Impôt sur le revenu	135,8	59,9	100,3	80,1	63,1	90,9	74,1	154,3	31,7	94,3	74,2	973,7	754,0	12,0	12,1
Lisapõhiarimaks — Impôt suppl. commerc.	16,5	0,0	14,0	7,0	4,3	9,3	5,3	10,7	3,7	7,2	3,0	87,6	78,4	1,1	1,3
Trahterimaks — Droit de vente des bois- sons alcool	2,4	2,5	13,1	1,2	0,2	3,2	1,6	2,8	0,9	3,0	1,7	33,2	25,8	0,4	0,4
Maks laada- ja tarupiatsidelt — Droits de foire	0,5	0,3	0,6	0,5	0,2	0,3	—	0,4	0,0	—	—	2,8	11,8	0,0	0,2
Maks liiklusabinõudetelt veoteedel — Im- pôt. des véhicules	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	0,1	0,6	0,0	0,0
Maks suvitajalt — Droit bânéaire	—	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	0,3	0,0	0,0
Maks laskeristolubadelt — Permis des armes à feu	2,6	1,3	2,2	1,5	0,6	2,1	1,9	2,6	0,5	1,5	0,4	17,2	16,4	0,2	0,3
Maks lõbusustilt — Taxe sur amusements	4,5	3,6	2,7	0,4	0,1	2,1	2,3	1,7	1,7	1,4	0,0	20,5	20,1	0,3	0,3
Kantslelimaks — Perceptions de chancel- lerie	—	—	—	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,7	0,4	0,0	0,0
Maksude viivitus% — Amendes sur payem. arriérés	2,0	1,1	1,5	0,6	0,4	0,6	0,8	1,7	0,3	0,9	3,5	13,4	17,2	0,2	0,3
II. Varandused — Biens	2,6	0,6	4,8	1,1	13,4	3,0	2,7	19,6	0,3	1,5	3,8	53,4	47,3	0,7	0,8
Bendid ja tüürid — Rentes, loyers	2,6	0,0	—	1,1	13,4	2,4	2,7	19,6	—	1,5	3,8	52,8	46,1	0,7	0,8
Vallasvara müümine — Vente de mobilier	0,0	—	—	0,0	—	0,6	—	—	—	—	0,0	0,6	1,2	0,0	0,0
III. Kapitallid — Capitaux	2,0	0,8	1,5	0,9	0,6	2,9	2,1	6,0	0,7	1,3	1,3	20,1	14,6	0,3	0,2
Erikapitalide ja fondide % — % de capit.	0,7	—	—	0,4	—	0,2	2,1	1,0	0,1	0,2	—	5,3	3,8	0,1	0,1
Üldiste hoiumasinate % — % de dépôts	1,3	0,8	1,5	0,5	0,6	2,7	—	4,4	0,6	1,1	0,3	13,8	9,3	0,2	0,1
Saadalevatate võlgade % — % de dettes	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	1,0	1,5	0,0	0,0
IV. Maavalitsuse asutised — Institutions des admin. d'arrond.	34,5	51,0	13,8	53,8	58,1	111,9	89,8	22,4	18,9	62,5	37,0	553,7	454,1	6,8	7,3
Hariduse alal — Instruction	29,7	16,2	10,4	11,0	17,6	25,2	40,1	—	14,4	20,0	0,3	100,9	101,6	2,4	2,6
a) Alg- ja täienduskoolid — Écoles pri- maires et supplémentaires	0,5	0,9	—	—	—	3,3	4,4	—	2,0	—	—	11,1	13,0	0,1	0,2
b) Keskkoolid — Écoles secondaires	25,2	15,3	—	—	15,0	11,7	20,8	—	12,4	—	—	119,3	98,7	1,5	1,6
c) Kutsekoolid — Écoles spéciales	4,0	—	1,4	11,0	1,7	10,2	11,9	—	—	20,0	—	60,5	49,9	0,8	0,9
Tervishoiu alal — Hygiène	—	24,9	—	38,1	37,4	1,6	10,1	0,9	—	—	36,7	158,6	131,5	1,9	2,1
a) Haigemajad, ambulatooriumid, la- boratooriumid jne. — Hôpitaux, am- bulances, laboratoires etc.	—	24,9	—	38,1	37,4	1,5	10,1	0,9	—	—	36,7	158,0	131,5	1,9	2,1
Hoolekandade alal — Assistance	3,0	0,9	3,4	4,7	3,1	86,2	23,6	21,5	4,5	42,5	—	201,4	160,2	2,5	2,6
a) Lastekodud — Maisons d'enfants	1,2	0,9	0,8	—	1,3	1,2	0,0	0,8	—	0,3	—	6,3	3,8	0,1	0,1
b) Vanade ja vigastekodud — Maisons des vieillards et infirmes	1,8	0,0	2,6	4,7	1,8	84,0	23,6	20,7	4,5	42,2	—	185,1	156,4	2,4	2,5
Põllunduse alal — Agriculture	1,8	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	—	1,8	0,0	0,0	0,0
a) Kodumajanduskoolid — Écoles mé- nagères	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,8	0,0	0,0	0,0
Loomatervishoiu alal — Vétérinaire	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	1,0	0,8	0,0	0,0
a) Loomakaitsealad — Hôpitaux vétérin.	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	1,0	0,8	0,0	0,0

	Summa 1 000 kr — Montant en 1 000 de kr														Kokku %	
	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Kokku 1936/37. a.	1937/38	1936/37	
V. Maavalitsuse ettevõtted — Entreprises des admn. d'arrond.	18,2	—	1,4	10,5	7,1	0,5	3,6	2,2	0,6	8,1	9,9	62,1	54,4	0,8	0,9	
Põllumajanduslik ettev. ülejäägid — Surplus des entreprises agricoles	6,5	—	1,4	0,9	4,3	0,5	3,0	2,2	0,6	4,0	—	32,9	27,2	0,4	0,4	
Tööstuslike ettev. ülejäägid — Surplus des entreprises industr.	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	2,8	—	0,0	11,0	0,1	0,2	
Ärilliste ettev. ülejäägid — Surplus des entreprises commerciales	9,5	—	—	0,6	2,8	—	—	—	—	0,4	9,0	23,2	16,2	0,3	0,3	
VI. Kulu tasu — Dépenses revers. du nouveau	31,1	14,8	20,9	22,8	17,7	19,5	9,8	37,6	13,1	22,6	10,9	220,5	94,8	2,7	1,5	
Sotsiaal-administratsiooni alal — Admin. soc.	0,1	—	0,1	—	0,4	—	0,6	—	—	—	—	1,2	1,3	0,0	0,0	
Hariduse alal — Instruction	0,1	1,5	0,2	—	0,3	1,2	0,2	0,7	0,4	0,9	—	5,5	6,0	0,1	0,1	
Tervishoiu alal — Hygiène	16,3	5,9	10,2	10,0	7,3	0,0	9,0	20,0	4,8	7,6	5,1	105,1	2,9	1,3	0,0	
Hoolekande alal — Assistance	14,1	7,4	10,1	0,0	0,7	—	—	13,6	5,1	13,9	4,7	93,6	73,6	1,2	1,2	
Põllunduse alal — Agriculture	1,5	—	0,3	3,8	—	—	—	0,0	1,8	—	1,1	3,5	3,9	0,1	0,1	
Teedekapitali alal — Capital de routes	—	—	—	—	—	—	—	—	0,8	—	—	0,8	0,7	0,0	0,0	
Maavalitsuse alal — Administration d'arrondissement	—	0,0	—	—	0,7	1,7	—	1,1	0,2	0,2	—	3,9	4,6	0,0	0,1	
Muud — Autres	—	—	—	—	—	—	—	2,2	—	—	—	2,2	1,0	0,0	0,0	
VII. Toetused — Subventions	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	7,3	0,0	0,1	
A. Riigilt — De l'Etat	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	7,3	0,0	0,1	
Hoolekande alal — Assistance	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,3	—	0,1	
Sots.-admin. alal — Administration publique	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	0,0	—	
VIII. Mitmesugused tulud — Recettes diverses	46,0	4,5	2,2	1,2	0,6	0,2	4,9	18,5	1,5	0,1	0,6	80,3	53,7	1,0	0,9	
Belarvete ülejäägid — Excédent.	44,6	—	—	—	—	—	—	18,2	1,2	—	—	60,9	30,8	0,8	0,7	
Juhuslikud tulud — Recettes eventuelles	1,5	4,5	2,2	1,2	0,6	0,2	1,9	0,3	0,3	0,1	0,6	13,4	13,9	0,2	0,2	
Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires	70,3	74,4	70,6	82,6	158,8	84,2	66,5	78,9	118,3	149,3	68,1	1 022,0	776,3	12,6	12,5	
Kinnisv. müümine — Vente des immeubles	—	2,1	—	—	1,8	—	3,0	—	—	—	—	6,9	3,2	0,1	0,1	
Toetused — Subventions	50,3	27,3	45,6	02,6	151,4	30,9	34,3	50,0	65,9	102,3	52,0	682,6	473,2	8,4	7,6	
Laenu Riigikassalt ja riikl. pankadelt — Emprunts à l'Etat	20,0	30,0	—	20,0	—	—	—	0,4	10,0	30,0	—	110,4	139,0	1,4	2,2	
Laenu pankadelt ja teistelt asutistelt — Emprunts priv.	—	15,0	—	—	—	—	—	—	35,0	—	16,1	60,1	15,0	0,8	0,2	
Laenu erikapit. ja fondidest — Emprunts de cap. spéc.	—	—	25,0	—	—	25,0	—	—	—	—	—	50,0	—	0,6	—	
Muud — Autres	—	—	—	—	—	1,2	17,4	—	—	—	—	18,6	35,0	0,2	0,6	
Erikapit. ja fondide kasutamise tagasimaksuta — Utilisation des fonds sans reversement	—	—	—	—	—	18,1	11,8	13,1	—	—	—	43,0	64,0	0,5	0,9	
Belm. aast. eslarvete ülejäägid — Excédents des années précéd.	—	—	—	—	5,6	—	—	14,5	7,4	17,0	—	44,5	56,9	0,0	0,0	
Korralised ja erakorralised tulud kokku Total des recettes ordinaires et extraordinaires	492,8	294,5	353,7	344,6	363,9	401,1	337,1	484,7	221,5	413,5	243,1	3 950,5	3 222,6	48,8	51,9	
Teedekapitali tulud — Recettes du capital des routes	565,4	270,5	882,6	286,3	128,5	405,4	242,6	675,0	214,5	278,3	201,1	4 150,2	3 983,4	51,2	48,1	
I. Teedemin. summadest — Minist. d. Communio.	490,0	210,2	744,1 ¹⁾	220,0	116,6	321,9	211,2	477,7	180,5	245,0	183,5	3 415,7	2 410,9	42,2	39,0	
Riikl. toetusest — Subventions de l'Etat	106,0	51,0	201,0	60,0	17,8	73,0	46,7	144,2	56,0	59,0	40,0	863,7	744,0	10,7	12,0	
Jõuvankrimakseust — Sur les véhicules à moteur	102,0	72,7	134,7	54,0	50,8	67,5	57,5	76,5	58,5	58,0	47,5	779,7	426,5	0,6	0,9	
Bensiniimakseust — Sur la benzine	288,0	05,5	408,2	106,0	48,0	181,4	107,0	257,0	66,0	128,0	87,0	1 772,1	1 244,4	21,9	20,1	
II. Maksud — Impôts	53,5	25,7	48,2	17,5	8,0	20,7	17,3	35,7	8,6	20,7	7,0	273,7	285,1	3,4	4,6	
Liisapõhjarimaks — Impôt suppl. sur patents	33,3	17,9	30,3	14,9	8,5	23,3	12,8	28,1	7,3	16,4	0,0	203,8	176,5	2,5	2,8	
Liisakinnisvaramaks — Impôt suppl. sur les immeubles	15,2	6,4	13,3	2,6	0,4	6,3	4,5	7,0	1,3	4,3	1,9	63,2	63,1	0,8	1,0	
Ühekordsete vabaeolubade maks — Perceptions de permis. occasion du transport	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,3	—	0,7	
Naturaalkohuste vabastamise maks — Pour les obligations en nature	—	1,4	4,0	—	—	0,1	—	0,6	—	—	—	0,7	4,2	0,1	0,1	
III. Maanteede päraldise tulud — Recettes des appartenances des routes	0,3	—	0,6	0,0	0,1	—	0,3	1,0	0,0	0,0	0,3	4,4	5,2	0,0	0,1	
Sellest: Üürid ja rendid — Dont loyer et rente	—	—	0,6	0,0	0,1	—	0,3	0,4	0,0	0,0	0,3	2,6	2,7	0,0	0,0	
IV. Mitmesug. tulud — Recettes div.	15,6	25,6	89,7	48,8	2,9	53,8	13,8	150,7	25,4	11,7	0,4	456,4	278,2	5,0	4,4	
Belmise aasta ülejääk — Excédents des an. précéd.	5,5	22,7	76,2	38,3	1,8	36,7	7,1	136,9	21,5	3,9	8,0	363,6	207,4	4,5	3,3	
Juhuslikud tulud — Recettes eventuelles	8,2	2,9	13,5	9,5	1,1	16,1	6,2	22,8	3,9	2,2	1,4	87,8	63,4	1,1	1,0	
Toetus Maavalitsusest — Subventions des admn. locales	1,9	—	—	1,0	—	1,0	0,5	—	—	0,8	—	6,0	5,4	0,0	0,1	
Üldse — Gr. total	1 058,2	565,0	1 236,3	630,9	492,4	806,5	579,7	1 159,7	436,0	691,8	444,2	8 100,7	6 206,0	100	100	

1) Sellest mitmesug. tulud 0,2.

Maavalitsuste bilanss 31. märtsil 1938. a. — Balance des administrations d'arrondissement de 31. III 1938.

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku Total	1937. a. kokku Total
AKTIVA.													
1 000 kr.													
Kassa	142,3	62,3	158,4	78,7	119,9	94,6	144,7	379,3	38,5	130,2	136,1	1 495,0	1 365,8
a) Raha	0,6	2,0	2,0	0,9	3,0	2,4	0,8	3,3	4,4	1,9	5,2	32,5	40,5
b) Üldised hoiusummad	66,0	45,1	78,2	77,8	116,0	86,9	113,9	183,1	34,1	104,7	78,4	985,1	781,3
c) Teedekapitali hoiusummad	69,7	15,2	73,8	—	—	5,3	30,0	192,9	—	23,6	52,5	463,0	534,9
Erikapit. hoiusummad ja väärtipab.	9,7	1,3	4,2	0,1	13,7	4,8	4,1	23,4	5,4	3,0	44,2	113,9	106,7
Antud laenud	5,2	39,3	10,9	42,0	24,9	27,0	18,7	9,9	5,0	53,9	13,1	259,5	263,4
Antud avansid	2,0	1,6	5,6	3,2	3,0	0,9	0,1	—	0,3	0,1	4,0	20,3	19,2
Kinnisvarad	202,3	314,3	242,6	369,7	301,1	308,4	315,0	345,0	143,6	195,1	357,1	3 154,8	3 015,6
Sellest teedekapitali kinnisvarad	—	—	—	28,3	25,0	29,0	33,2	3,4	—	—	—	—	188,6
Vallasvarad	259,5	184,1	230,1	213,4	184,2	283,0	233,2	209,8	94,1	264,2	119,1	2 374,7	2 217,0
Sellest teedekapitali vallasvarad	55,3	56,6	130,4	54,8	18,4	42,5	48,0	54,4	31,5	65,1	44,1	601,1	556,4
Materjalid	2,7	4,1	—	16,9	5,1	—	0,1	4,3	—	—	23,2	56,4	40,6
Teedekapitali materjalid	8,5	20,8	16,3	9,5	—	17,0	11,1	21,4	4,4	8,2	1,0	119,1	74,6
Maavalitsuse asutised	8,8	5,2	1,1	—	—	10,9	0,0	—	—	14,6	—	49,6	46,9
Maavalitsuse ettevõtted	42,4	3,3	5,7	18,3	4,4	—	2,8	1,6	—	—	—	78,5	50,7
Belarvete deeltorid	—	0,5	—	10,4	—	9,1	—	34,0	—	—	13,3	74,9	68,5
Belarvelised puudujäägid	—	48,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48,6	89,4
Bilanss	743,4	685,4	733,9	762,2	656,3	756,3	794,4	1 029,3	293,3	669,3	712,0	7 835,8	7 358,4
PASSIVA.													
Erikapitalid	36,1	87,4	59,5	142,4	52,0	73,9	95,8	103,3	10,4	80,9	70,2	811,9	713,7
Varanduste kapital	505,2	446,5	508,5	369,9	462,2	570,8	585,9	531,2	215,2	450,3	300,8	5 046,5	4 626,3
Laenuk. laenud	16,6	51,8	14,2	129,9	23,1	20,6	12,3	24,1	22,5	—	85,3	400,4	526,0
Rügisummad	61,7 ¹⁾	22,7	41,3	20,2	20,6	10,7	27,1	52,0	13,9	25,9	27,7	323,8	510,4
Valla- ja aleviomaval. osad tulumaks.	—	—	—	—	—	—	—	—	3,9	—	—	3,9	4,6
Mitmes. lähikäivad (ütemin.) summad	10,0	1,9	8,3	8,7	2,3	9,6	6,2	4,2	0,9	2,9	2,8	57,8	82,8
Teedekapital	17,6	19,9	58,0	42,8	6,3	25,0	11,4	161,5	10,0	8,4	26,8	387,7	363,6
Maavalitsuse asutised	—	—	—	0,1	2,7	—	—	—	—	2,4	—	2,4	0,1
Maavalitsuse ettevõtted	—	—	—	—	—	—	—	—	1,3	—	—	22,2	1,8
Belarvete krediiditorid	3,8	29,3	3,0	4,2	50,1	14,3	15,0	36,9	1,6	17,4	65,6	241,2	170,5
Belarvete ülejäägid	92,4	25,9	41,1	44,0	10,0	31,4	40,7	116,0	13,6	72,1	42,8	539,0	358,6
Bilanss	743,4	685,4	733,9	762,2	656,3	756,3	794,4	1 029,3	293,3	669,3	712,0	7 835,8	7 358,4
ACTIF.													
Caisse	19,1	0,1	21,0	10,3	18,3	12,5	18,2	36,8	13,1	10,5	19,1	18,0	18,6
Effets	1,3	0,2	0,6	0,1	2,1	0,6	0,5	2,3	1,8	0,4	6,2	1,5	1,4
Prêts	0,7	5,7	2,7	5,5	3,8	3,6	2,4	0,9	1,7	8,1	1,8	3,3	3,6
Avances	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,1	0,0	—	0,1	0,0	0,6	0,3	0,3
Immeubles	35,3	45,8	33,0	48,5	45,0	40,8	39,7	33,6	49,0	29,1	50,2	40,3	41,0
Dont: Immeubles de fond des routes	—	—	3,9	3,7	3,0	4,0	4,2	0,3	—	—	—	1,9	2,6
Mobilier	34,0	26,0	38,2	28,0	28,0	37,4	35,6	20,4	32,1	39,5	16,7	39,3	39,1
Dont: Mobilier de fond des routes	7,4	8,3	17,8	7,2	2,8	5,6	6,0	5,3	10,7	0,7	6,2	7,7	7,6
Matériaux	0,4	0,6	—	2,2	0,8	—	0,0	0,4	—	—	3,2	0,7	0,6
Matériaux de fond des routes	1,1	3,0	2,2	1,2	—	2,3	1,4	2,1	1,5	1,2	0,8	1,5	1,0
Etablissements	1,2	0,8	0,1	—	—	1,5	1,1	—	—	2,2	—	0,6	0,6
Entreprises	5,7	0,6	0,8	2,4	0,7	—	0,4	0,2	—	—	—	1,0	0,7
Débiteurs	—	0,1	—	1,4	—	1,2	0,7	3,3	0,7	—	1,9	1,0	0,9
Déficit	—	7,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6	1,2
Balance	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
PASSIF.													
Fonds spéciaux	4,9	12,7	8,1	18,7	7,0	9,8	12,1	10,0	3,6	12,1	0,9	10,4	9,7
Fonds des biens	68,0	65,1	69,3	48,5	70,4	75,5	73,8	51,0	79,4	68,6	54,9	64,4	62,9
Emprunts	2,2	7,6	2,0	17,0	3,5	2,7	1,5	2,3	7,7	—	12,0	5,1	7,1
Subventions de l'État	8,3	3,3	6,6	2,7	3,1	1,4	3,4	5,1	4,7	3,0	3,9	4,1	6,9
Quote part des admin. de comm. dans l'impôt sur le revenu	—	—	—	—	—	—	—	—	1,3	—	—	0,1	0,1
Passifs transitoires	1,3	0,3	1,1	1,1	0,4	1,3	0,8	0,4	0,3	0,4	0,4	0,7	1,1
Fonds des routes	2,4	2,9	7,9	5,6	1,0	3,3	1,4	15,7	3,4	1,3	3,7	4,9	5,0
Etablissements	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,3	—	0,0	0,0
Entreprises	—	—	—	0,0	3,2	—	—	0,0	0,4	—	—	0,3	0,0
Créditeurs	0,5	4,3	0,4	0,6	7,6	1,9	1,9	3,6	0,6	2,6	0,2	3,1	2,3
Excédents	12,4	3,8	5,6	5,8	2,9	4,1	5,1	11,3	4,6	10,8	6,0	6,9	4,9
Balance	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Arvates lühiajalisiks kohustusiks riigisummad, valla- ja aleviomavalitsuste tulumaksu osad, lähikäivad summad ja kohustused teedekapitali suhtes ning likviidseiks varadeks kassa, hoiusummad, antud avansid ja teedekapitali materjalid, osutub esimeste summaks 773,2 tuh. kr ja viimaste summaks 1 624,9 tuhat kr. Võrreldes eelmise aastaga on esimene summa kahanenud ja viimane suurenenud. Saadud laenud

(need ei arvestatud lühiaegsete kohustustena) ulatusid 400,4 tuh. kr, mis on vähem eelmise aasta summast 125,6 tuh. kr võrra. Võlad esinesid kõigil maavalitsusil peale Võru Maavalitsuse. Laenusumma I elaniku kohta moodustas üldse 51 s, Viru- 15 s, Harju- 16 s, Viljandi- 20 s, Tartu- 20 s, Pärnu- 28 s, Saare- 45 s, Valga- 87 s, Järva- 106 s, Petseri- 141 s ja Läänemaal 185 s.

¹⁾ Teedekapitali eelkrediit 60,7.

MAA-ALGKOOIJDE INTERNAADID.

INTERNATS des ÉCOLES PRIMAIRES à la CAMPAGNE.

Sisu: 1. Maa-alkkoolide kaugus õpilaste elukohast, lk. 310. 2. Maa-alkkoolide internaadid: internaatide arv, lk. 310; internaatide ruumide koostis, lk. 311; internaatide kasustajate arv, lk. 311; söögivalmistamise võimalused ja ühissöögi korraldamine internaatides, lk. 314; internaatide magamisruumide üldhinnang ja õhumaht, lk. 314; magamisruumide õhupuhastus ja valgustus, lk. 315; 3. Kokkuvõtte, lk. 315.

Õpilaste ühiselutingimusi maa-alkkoolide internaatides on uuritud iseseisvusajal 3kerlikkus ulatuses kolm korda: 1923.¹⁾, 1931.²⁾ ja 1936. a. Käesolevaga anname kokkuvõtte viimase 1936. a. algul toimetatud ja 1935/36. õ/a. andmestikku käsitava uurimuse kohta.

1. Maa-alkkoolide kaugus õpilaste elukohast.

Distance entre l'école et domicile des écoles.

Kauguse poolest on maakoolid lastele võrdlemisi raskesti kättesaadavad, mis on tingitud meie hõredast rahvastikust. Seetõttu nõuab seadus kooli-

ütlalpidajalt internaadi avamist kooli juures, kui kooliringkonnas on koolikohuslikke lapsi, kellede kodu koolist on üle 3 km.

Kooliütlalpidajal tuleb hoolitseda, et internaati pääseksid kõik õpilased, kelledel selleks on õigus ja vajadus. Arvamuse, et internaat tuleb avada üksnes siis, kui vähemalt pool laste arvust elab koolimajast üle 3 km kauguses, on alusetu³⁾.

1936. a. algul oli maa-alkkooles õpilasi, kellede elukoht koolist 3—5 km ja üle kaugusel, üldse 31% (1931. a. 31,0%), neist kasustasid internaate ainult 11,3% (1931. a. 14,2%).

Maa-alkkoolide õpilaste ositus igapäevase kooliskäimise kauguse järgi (% õpilaste üldarvust).

	3—5 km Internaatide			
	Alla 3 km	ja enam	Kasustajad	Kokku
1936. a. algul	60,0	19,7	11,3	100
1931. „ „	63,1	17,7	14,2	100

Jättes välja koolis õõbijad, saame õpilaste igapäevasest kooliskäimise kaugusest maade järgi järgmise pildi (% õpil. arvust ilma internaatide kasustajateta).

Õpilaste kooliskäimise kaugus km.

Maad:	Alla 2		2—2,99		3—5 ja enam	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru . . .	58,7	50,0	21,0	22,3	20,3	18,7
Järva . . .	48,3	50,5	25,6	26,0	26,1	24,5
Harju . . .	48,1	45,8	23,1	23,9	28,8	27,3
Lääne . . .	50,9	49,1	23,6	25,2	25,5	25,7
Saare . . .	49,5	50,0	23,7	25,1	20,8	24,9
Pärnu . . .	51,3	54,9	23,6	24,6	25,1	20,5
Viljandi . .	61,2	65,3	23,2	25,7	15,0	9,0
Tartu . . .	55,3	58,6	24,1	23,7	20,0	18,7
Valga . . .	56,9	55,3	22,4	24,4	20,7	20,3
Võru . . .	51,5	48,3	23,7	25,5	24,8	26,2
Petseri . . .	66,4	67,0	22,6	22,8	11,0	10,2
Kokku	54,6	55,0	23,2	24,2	22,2	20,8

Nagu ülaltoodust nähtub, ümarguselt pooltele õpilasist (55%) on kool täiesti kättesaadav — kauguses alla 2 km. Ka 2—3 km vahemaa koolini ei tekita ma lastele veel erilisi raskusi. Sellesse kaugusrühma kuulub üle riigi keskm. 23% kooliskäijast. Raskeks ja koolitööd juba suuresti takistavaks kujuneb lastele aga igapäevane kooliskäimine 3—5 km ja enam kaugusest, eriti talvel pakasega ja lumetee lagunemise ajal. Selliseid lapsi oli maa-alkkooles 1936. a. algul tervelt 16 348 (22,2%), neist kaugusega koolist 5—8 km ja üle 2 339:

Kooliskäimise kaugus:	Õpilaste arv:	%
3—5 km	14 000	85,7
5—8 „	2 284	14,0
8 ja üle km	55	0,3

Väärrib märkimist, et erakordselt tiheda rahvastikuga Petserimaal on koolid kaugusest lastele kõige kättesaadavamad, kuigi seal internaadid peagu puuduvad. Soodsamas olukorras, tänu hästi väljaarendatud internaatide võrgule (86% kooles omab internaate), on veel võrreldes teistega Viljandimaa, ehkki ka seal üle 3—5 km kaugusest kooliskäijaid on 15,0% (Petserimaal 11%). Muudes maades on see % kõikjal üle 20 (20,3—28,8%).

2. Maa-alkkoolide internaadid.

Internats des écoles primaires à la campagne.

Umbes pooled maa-alkkooles ei oma veel internaate: 1935/36. õ/a. oli internaadita kooles maal 611 ehk 54,9%. Neist väiksem osa — ümarguselt ¼ (148 kooli) — ei vajagi internaati, sest õpilaste kooliskäimise kaugus ei ületa 3 km. Kaugelt suurem arv aga — 463 kooli (76% internaadita koolide arvust, 42% koolide üldarvust) — ei ole veel seadusega nõutava internaadi korraldamist teostanud. Ligikaudu ⅓ neist internaadita kooles võimaldab õpilasil siiski erakordsetel juhtudel õõbida kooles. Kuna aga õõbimisvõimalused on neis kooles üldiselt puudulikud (magatakse tavaliselt klassitubades, pesuruumis ei ole jne.), siis kasustatakse seda võimalust õpilaste poolt väga tagasihoidlikult ja ainult äärmise vajaduse korral.

Internaadiga kooles oli maal 1935/36. õ/a. üldse 501 (1930/31. õ/a. 486), neist 72 kooli internaati (14,4%)

¹⁾ „Haridus Bestis“ 1924. a. ²⁾ „Besti Statistika“ 1933. a. ³⁾ Riigikohtu Admin.-os. Toimetis 785 — 1933. a.

õpilased ei kasustanud. 5 a. tagasi — 1930/31. õ/a. — oli kasustamata internaate 35, ehk 2 korda vähem, moodustades tolleaegsest internaatide üldarvust (486) 7,2%. Peagu kõigis (95%) kasustamata internaatides oli 1935/36. õ/a. õpilasi, kellede kooliskäimise kaugus ületas 3 km. Kasustamata ruumest on koolijuhatajad tunnistanud puudulikeks ainult $\frac{1}{3}$; $\frac{2}{3}$ on hinnatud rahuldavaks ja osalt ka headekski. Seega ruumide puudulikkus ei saa olla olulisemaks mittekasutamise põhjuseks. Tõenäoliselt tuleb otsida neid põhjusi kasustamata internaatide siseelu üldises korraldamatuses.

Maade järgi on kõige tihedamalt internaate Viljandimaal (1935/36. õ/a. 86,3% kooldest), Valgamaal (73,3%), Pärnumaal (68,8%). Viru-, Saare-, Lääne-, Võru-, Järva-, Tartu- ja Harjumaal kõigub internaatidega koolide arv 30,1—52,1% piires. Erandiks on Petserimaa, kus internaadiga kooli on vaid 6,8% (6 kooli 91-st). Maal on internaatide ja õpilaste juurdekasv koolides viimase 5 a. jooksul (1931—36) olnud peagu tasakaalus (+3%).

Internaadiga koolis õppis 1935/36. õ/a. pisut üle poole maa-alkkoolide õpilasist (54,1%, 1930/31. õ/a. 50,6%).

Internaatidega koolide arv ja õpilaste arv neis:

Maad:	Internaatidega koolide arv (% koolide üldarvust)		Õpilasi neis (% õpil. üldarvust)	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	30,1	25,1	46,5	30,4
Järva	47,9	45,8	61,6	50,9
Harju	52,1	47,5	65,2	59,0
Lääne	36,2	35,6	47,2	46,0
Saare	34,2	36,5	47,1	45,9
Pärnu	68,8	70,1	70,9	70,9
Viljandi	86,3	88,0	88,2	89,1
Tartu	51,2	46,6	60,2	40,4
Valga	73,3	80,0	74,8	80,2
Võru	41,6	39,4	49,8	48,5
Petseri	6,0	5,6	7,9	7,7
Kokku	45,1	43,2	54,1	50,6

Internaadid asetsevad suures enamuses koolimajades. Ainult väike % kasustab koolimaja ruumidele lisaks veel koolist eraldi asetsevad ruumid (1935/36. õ/a. 1,0%), või on täiesti eraldatud (3,5%).

Internaatide ruumide koostis. Vastav määrus (RT 1933, 36) näeb internaadis ette eraldi magamistoad poeglastele ja tütarlastele, samuti eraldi pesemisvõimalused ja klosetid. Veel peab internaat olema varustatud õpilaste toiduainete hoidmiseks külma eest kaitstud ja tuulutatava sahvriga ning omama haigete isoleerimisruumi, millel on põrandapinda vähemalt 5 m². Toidu valmistamisel ja einestamisel võivad õpilased kasutada ka kooliteenija kööki. Olulisema osa õpilaste internaadist moodustavad magamisruumid. Magamistube oli 1935/36. õ/a. 429 kasutatavas internaadis üldse 905, neist 15 m.-tuba tarvitati olude sunnil peale magamise veel ka köögiks (kööktoad). Magamistubadele lisaks esinevad internaatides kõrvalruumidena peamiselt köögid. Neid oli 1935/36. õ/a. 429 internaadi kohta 339, ülejäänuil (90) omaette

köök puudus. Muud vajalikke — peale köögi — eriruume on vähe. Eri pesemisruumega on näit. varustatud keskm. vaid $\frac{1}{3}$ internaatidest. Seal, kus vastavad eriruimid puuduvad, teostub näo- ja kätepesemine tavaliselt köögis (1935/36. õ/a. 58%) või magamistubades (24,1%). Eriruume toiduainete hoidmiseks oli keskm. 1 iga 5 internaadi kohta. 51 internaadil 429-st (12%) peale magamisruumide muid omaette ruume ei olnud. Võttes internaatide suuruse määramisel aluseks magamistubade arvu, näeme et kahetoalised internaadid on suures ülekaalus — neid on internaatide koostises üle 70%.

Internaadid tubade arvu järgi %:

Maad:	1 toaga		2 toaga		3 toaga ja enam	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	6,8	20,9	79,6	62,8	13,6	16,3
Järva	7,7	21,4	76,9	60,7	15,4	17,9
Harju	25,5	23,1	56,9	57,7	17,6	19,2
Lääne	15,1	25,7	66,7	51,4	18,2	22,0
Saare	33,3	22,2	66,7	70,4	—	7,4
Pärnu	8,2	15,4	80,3	73,8	11,5	10,8
Viljandi	4,9	15,6	68,9	67,2	26,2	17,2
Tartu	13,9	19,4	73,6	65,3	12,5	15,3
Valga	23,8	10,0	61,9	75,0	14,3	15,0
Võru	11,8	30,0	85,3	65,0	2,9	5,0
Petseri	20,0	40,0	80,0	40,0	—	20,0
Kokku	13,5	20,4	72,3	64,7	14,2	14,9

Internaatide kasutajate arv. Internaatide kasutus 1935/36. õ/a. 9 360 õpilast, mis moodustas maa-alkkoolide õpilaste üldarvust (82 347) 11,4% ja internaatidega koolide õpilaste arvust (40 104) 23,4%. 5 a. tagasi oli internaatide kasutajaid 11 303 õpilast ehk ligi 2 000 võrra rohkem.

Asjaolu, et internaatide kasutajate arv viimaseil aastail (1931—36) ilma näilise põhjuseta on tugevasti langenud (—17%), sunnib oletama, et süüdi selles on elumistingimused internaatides, mis nähtavasti ei rahulda enam õpilasi: eelistatakse internaatide kehvalde oludele meelsamini igapäevast pikemat käiku kodukoha ja kooli vahel.

Kõige intensiivsem on kooli-internaatide kasutamine Viljandimaal, kus 1935/36. õ/a. ligi $\frac{3}{5}$ (38,2%) õpilasist õõbis internaatides. Pärnu- ja Valgamaa koolides kasustab internaate umbes 17% õpilaste üldarvust, kõigis teistes maades tunduvalt vähem.

Internaatide kasutamine:

Maad:	Internaato kasut. õpil. arv		% õpilaste üldarvust		% kasutatavate internaatide õpil. arvust	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	720	828	6,3	7,3	15,3	19,9
Järva	412	471	8,5	9,8	10,7	18,6
Harju	973	1 187	11,2	13,1	19,6	22,0
Lääne	698	851	10,2	12,7	23,8	28,2
Saare	342	576	5,8	10,1	14,4	22,0
Pärnu	1 312	1 625	17,4	23,8	26,0	34,7
Viljandi	2 062	2 087	38,2	42,8	44,0	48,0
Tartu	1 464	1 682	11,5	13,3	21,3	29,1
Valga	447	607	17,1	20,7	23,8	37,1
Võru	843	1 218	9,9	15,6	22,8	32,5
Petseri	96	171	1,2	2,4	18,0	31,0
Kokku	9 360	11 303	11,4	14,3	23,4	29,6

Tab. 1. Internaatide arv ja kaestamine ma-aigkooles 1935/36. ü/a. — Nombre et utilisation des locaux pour internats à la campagne.

Maad. Arondissem.	Übimõnnaised internaatid, koolid, kus internaatide arvu — Possibilités pour l'accommodation nocturne des él. dans les écoles sans internats										Koolid, kus internaatide arvu — Écoles avec internats				Sõjaväestamine võimatus (intern. arv) — Accommodation des militaires				Internaatide kasutamise võimalused (intern. arv) — Utilisation des locaux pour internats				Neist magavad (intern. arv) — Acommodation de nuit				Ühisööki internaadid (intern. arv) — Acommodation de coqsinage (nombre d'intern.)			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Viru	176	115	119	123	6 165	99	72	27	15	12	53	3 354	9	662	44	4 692	36	2	5	5	5	255	255	25	18	18	12	12	8	22
Järva	71	4 860	37	1 805	29	20	4	5	34	2 992	9	525	26	2 407	24	4	2	2	2	2	465	465	25	18	18	12	12	8	22	
Harju	121	8 672	83	3 016	30	23	10	18	63	5 656	12	704	51	4 052	44	4	2	2	2	2	973	973	34	27	27	17	17	14	14	13
Lääne	76	6 830	67	2 600	52	36	16	15	93	3 220	5	987	23	2 823	24	2	1	1	1	1	698	698	24	26	26	14	14	13	13	9
Saare	76	5 853	60	3 100	40	32	16	15	20	2 728	5	375	21	2 383	18	2	2	2	2	2	1 312	1 312	12	11	11	11	11	9	9	9
Pärnu	98	7 541	90	2 192	25	17	6	1	66	5 846	5	302	61	5 047	40	1	1	1	1	1	1 312	1 312	12	11	11	11	11	9	9	9
Viljandi	73	5 308	70	1 632	10	7	3	1	83	4 768	2	98	61	4 665	50	1	1	1	1	1	1 312	1 312	12	11	11	11	11	9	9	9
Tartu	172	12 777	84	5 062	79	43	30	24	15	7 664	16	793	74	9 861	56	3	3	3	3	3	1 404	1 404	20	17	17	17	17	10	10	10
Võlga	30	2 609	8	637	8	7	1	1	22	1 332	1	78	21	1 877	14	1	1	1	1	1	1 404	1 404	20	17	17	17	17	10	10	10
Yõru	101	8 486	59	4 261	34	20	34	30	42	4 228	8	583	34	6 693	27	1	1	1	1	1	843	843	27	27	27	27	27	10	10	10
Põrseri	91	7 867	56	7 245	72	46	26	26	6	622	1	88	5	534	3	3	3	3	3	3	96	96	37	37	37	37	37	3	3	3
Kokku — Total	1 112	83 347	611	37 802	531	332	189	132	57	301 445 45	72	4 444	429	401 04	339	15	71	3	3	3	9 308	4 953	4 414	328	36	13	136	51	201	
1930/31	1 125	79 208	689	39 106	585	308	277	197	80	486 401 27	35	1 887	451	382 40	345	19	78	9	9	9	51	11 808	4 709	6 594	—	—	—	—	—	—

Tab. 2. Internaatide magamisruumid ma-aigkooles 1935/36. ü/a. — Locaux d'internat des écoles primaires à la campagne.

Maad. Arondissem.	Magamisruumide arv — Possibilités pour l'internat										Magamisruumide ühupuhustus (ruum. arv) — L'épuration des pièces d'internat				Magamisruumide arv — Acommodation de nuit				Magamisruumide arv — Acommodation de nuit				Magamisruumide arv — Acommodation de nuit							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Viru	21	56	25	8	8	85	70	2	6	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Järva	14	33	8	2	2	20	40	3	3	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Harju	35	34	33	13	13	20	58	6	18	2	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Lääne	18	31	22	5	5	22	44	3	9	2	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Saare	4	16	14	5	5	14	28	1	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Pärnu	25	61	42	6	6	49	98	5	16	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Viljandi	42	55	48	3	3	42	84	7	21	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Tartu	39	70	41	10	10	53	106	6	15	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Võlga	3	20	17	5	5	18	26	3	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Võru	11	39	15	4	4	20	38	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põrseri	4	2	3	1	1	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	216	420	269	58	58	310	620	35	105	16	64	10	58	489	905	17	38	559	101	92	115	843	378	768	657	371	60	81	132	96
1930/31	216	420	269	58	58	310	620	35	105	16	64	10	58	489	905	17	38	559	101	92	115	843	378	768	657	371	60	81	132	96

Tab. 3. Magamisruumide ositus õharõukuse järgi maa-algkoolide internaatides 1955/56. v.a. — Répartition des chambres à coucher dans les internats à la campagne d'après la quantité d'air.

Maa- Arondissement.	Kasutatakse internaatide arv		Magamisruumide arv internaatide		Rõõmabid m ²		Õhumahu m ³		Õhu temperatuur		Õhu niiskus		Õhu liikumine																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28																						
Võru	44	102	2 781	8 685	720	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	7	37	41	77	28	18	21	41	54	17	12	22	16	38	24	48	57	63	74	74	28	15,0—10,0	14,0—14,0	13,0—13,0	12,0—12,0	11,0—11,0	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5
Järva	26	55	1 476	4 858	412	{ n. d. õpilaste arv ruumide "	—	—	—	20	28	17	—	37	—	—	25	64	20	24	10	31	9	24	6	52	39	39	14	14	12	11,0—11,0	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5		
Harju	51	102	3 080	9 751	973	{ õpilaste arv ruumide "	54	—	27	32	37	44	40	28	40	32	17	63	91	45	54	58	11	50	52	23	40	80	26	26	13,0—13,0	12,0—12,0	11,0—11,0	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	
Lääne	33	71	2 149	6 767	698	{ õpilaste arv ruumide "	11	—	—	19	86	45	100	10	32	66	20	20	4	34	36	59	17	50	15	—	41	33	14	14	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Saare	21	35	1 057	3 172	842	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	17	1	15	38	12	41	—	—	6	6	12	9	19	—	43	5	4	23	7	16	4	4	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Pärnu	61	128	4 130	12 495	1 312	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	80	63	22	14	118	86	93	100	67	80	107	31	39	45	74	6	23	30	43	90	23	23	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Võhandi	61	148	5 026	15 050	2 062	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	87	154	114	152	187	195	127	163	176	120	89	37	8	26	71	68	18	20	104	56	15	15	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Tartu	72	150	5 317	16 928	1 464	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	17	86	47	46	74	75	59	162	84	127	108	23	47	27	113	61	54	27	40	172	34	34	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Võlga	21	40	1 382	4 396	447	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	0	23	20	69	15	45	30	16	—	28	7	14	10	20	10	29	22	8	14	37	11	11	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Võru	34	65	2 204	6 928	843	{ õpilaste arv ruumide "	—	—	42	42	15	133	39	63	84	85	33	8	29	45	40	76	48	20	27	12	35	20	5	5	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Põhja	5	9	270	858	96	{ õpilaste arv ruumide "	11	—	—	—	—	—	10	—	18	—	8	20	13	—	—	—	—	—	—	—	7	3	1	1	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
Kokku — Total	429	905	28 640	90 790	9 369	{ õpilaste arv ruumide "	11	65	353	341	606	654	646	477	646	589	476	494	479	305	239	423	404	315	266	219	476	629	175	175	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0			
1980/91	451	927	28 572	89 426	11 803	{ õpilaste arv ruumide "	154	341	458	752	851	945	1 014	521	829	425	477	425	454	358	255	380	374	293	253	114	534	389	100	100	10,0—10,0	9,5—9,0	9,0—8,5	8,5—8,0	8,0—7,5	7,0—7,4	6,5—6,0	6,0—5,5	5,5—5,0	5,0—4,5	4,5—4,0	4,0—3,5	3,5—3,0	3,0—2,5	2,5—2,0	2,0—1,5	1,5—1,0	1,0—0,5		

Sõõgivalmistamise võimalused ja ühissõõgi korraldamine internaatides. Omaette kööki omas internaatidest 1935/36. õ/a. üldse 4%. Köökideta internaatides toimub sõõgivalmistamine enamjaolt õpetaja või kooliteenija köögis (1935/36. õ/a. 71 int. = 16,6%). Koolipersonaali köögi kasustamine on suhteliselt suurem Petserimaal, ulatudes seal 40%-ni. Valga-, Pärnu-, Lääne-, Võru- ja Tartumaal kasustab õpetaja-teenija kööki 20% internaatidest, teistes maades vähem.

Sõõgivalmistamise võimalused internaatides (% intern. arvust).

	Internaatide arv (= 100)		Internaaadi köögis		Internaaadi köök-toas		Koolipersonaali köögis	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	44	43	81,8	88,4	6,8	7,0	11,4	2,3
Järva	26	28	92,3	71,4	—	3,6	7,7	25,0
Harju	51	52	86,3	82,7	7,8	11,6	5,0	3,8
Lääne	33	35	72,7	77,1	6,1	2,9	21,2	17,1
Saare	21	27	85,7	92,6	4,8	3,7	9,6	3,7
Pärnu	61	65	75,4	78,5	1,6	1,5	23,0	15,4
Viljandi	61	64	82,0	81,2	1,6	—	16,4	15,6
Tartu	72	72	73,6	68,1	2,8	6,9	19,4	19,4
Valga	21	20	66,6	80,0	4,8	—	23,8	20,0
Võru	34	40	79,4	82,5	—	2,5	20,6	42,5
Petseri	5	5	60,0	60,0	—	—	40,0	20,0
Kokku	429	451	79,0	76,5	3,5	4,2	16,6	16,2

Üheks raskemaks probleemiks osutub laste toitlustamine internaatides. Olukorda, kus peagu pooltes internaatides (1935/36. õ/a. 47%) puudub ühiskööki, ei saa pidada normaalseks. Eriti halb on õpilaste toitlustamine Tartu- ja Võrumaal — ühissõõgi korraldust ei ole seal veel suutnud luua ligi 4/6 internaatidest. Et ühissõõgi korraldamine laiemas ulatuses on teostatav, seda näitab Viljandimaa, kus ühissõõgiga internaatide oli 1935/36. õ/a. 87%. Ka Järva- ja Harjumaal on juba umbes 2/3 internaatidest seadnud sisse ühistoitlustamise.

Andmed ühissõõgiga internaatide kohta maade järgi on toodud tab. I (lahtr. 24—29) lk. 312.

Internaatide magamisruumide üldhinnang ja õhumaht. Kohapealsel ülevaatusel 1936. a. algul hinnati koolijuhatajate poolt 905 magamisruumist: headeks 24%, rahuldavaks 46% ja puudulikeks (kitsad, madalad, niisked, pimedad, külmad) 30%. Puudulike ruumide % oli kõige väiksem Järva- ja Võrumaal — 15%, kõikus 23—33% piires Võru-, Viru-, Tartu-, Lääne-, Viljandi-, Harju-, Pärnu- ja Petserimaal ning tõusis 43%-ni Valga- ja Saaremaal. Keskmiselt oli 1935/36. õ/a.: 1 internaaadi kohta üle riigi magamisruume 2,1 (1930/31. õ/a. samuti 2,1), 1 magamisruumi kohta — põrandapinda 31,9 m² (1930/31. õ/a. 30,8), õhumahtu 100,3 m³ (96,5) ja õõbijaid 10,4 (12,2).

Internaatide magamisruumid:

Maad:	1. magamisruumi kohta keskmiselt					
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
	Põrandapinda m ²	Õhumahtu m ³	Õõbijaid			
Viru	27,3	30,1	85,1	94,0	7,1	8,8
Järva	26,8	28,5	88,3	94,2	7,5	8,6
Harju	29,7	31,7	95,6	101,1	9,5	11,3
Lääne	30,3	30,1	95,3	94,2	9,8	11,7
Saare	30,2	27,5	90,8	77,0	9,8	11,5
Pärnu	32,3	32,1	97,6	97,8	10,3	12,3
Viljandi	34,0	33,8	107,8	107,3	13,9	15,3
Tartu	35,4	27,9	112,8	85,3	9,8	10,4
Valga	34,6	35,7	100,9	116,3	11,2	14,8
Võru	33,9	30,7	106,4	99,3	13,0	17,4
Petseri	31,0	33,2	94,8	106,6	10,7	17,1
Kokku	31,9	30,8	100,3	96,5	10,4	12,2

Haridusministeeriumi määruse kohaselt (RT 1933, 36), mis on kehtiv I. V 1933, õpilaste magamisruum peab olema õhuruumi vähemalt 6 m³ iga magaja kohta. Seejuures on tingimuseks, et magamisruum oleks varustatud korraliku õhuvahetusseadega. Vanades koolimajades, kus asetseb enamus maakoole, ajanõuete kohased õhuvahetusseadised, mida kasustada võiks magamise ajal, puuduvad peagu täiesti ja seetõttu tuleb õhunormi 6—7 m³ lugeda praegustes oludes mitteküllalaseks. Seda enam, et nagu allpool näeme, suur osa lapsi (47,1%) ei oma internaadis veel omaette voodit, magab mitmekesi koos.

Järgnevalt toome võrdlusi magamisruumide õhumahtu kohta I õpilasele neljas rühmituses: õhumahuga alla 6 m³ (puudulik norm), 6—6,9 m³ (nõutav norm), 7—9,9 m³ ja 10 m³ ja üle, lugedes praegustes oludes rahuldavaks peamiselt viimast.

Õpilaste-õõbijate ositus õhurohkuse järgi magamisruumis 1 õpilasele (% õõbijate üldarvust):

	Alla 6 m ³		6—6,9 m ³		7—9,9 m ³		10 m ³ ja enam	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	26,4	19,9	5,4	11,1	23,7	33,5	44,5	35,5
Järva	15,8	14,0	9,0	16,0	33,7	20,7	41,5	49,3
Harju	24,8	33,3	7,9	13,1	35,0	30,7	32,3	22,9
Lääne	37,4	48,3	6,0	11,4	25,8	23,5	30,8	16,8
Saare	24,3	59,6	12,0	14,4	35,1	14,9	28,6	11,1
Pärnu	29,2	53,1	14,7	5,0	32,4	20,5	23,7	21,4
Viljandi	43,1	50,3	14,1	15,5	25,2	20,2	17,6	14,0
Tartu	20,1	41,3	15,1	13,9	28,1	21,7	36,7	23,1
Valga	39,8	54,2	10,3	9,2	18,6	10,4	31,3	26,2
Võru	39,6	66,9	14,1	12,6	18,0	9,6	28,3	10,9
Petseri	21,9	53,8	18,7	—	42,7	39,8	16,7	6,4
Kokku	31,4	46,2	12,0	11,9	27,5	21,3	29,1	20,6

1935/36. õ/a. magamisruumide õhutingimusi 1930/31. õ/a. võrreldes näeme, et puuduliku — kuni 6 m³ — õhunormiga ruumides õõbisid 1930/31. õ/a. üle riigi umbes pooled internaatide kasustajast (46,2%), 1935/36. õ/a. ümarguselt 1/3 (31,4%), paranemine seega 5 a. jooksul 14,8%.

Halvemas võrreldes teiste maadega, olukorras on Lääne-, Võru-, Valga- ja Viljandimaa internaadid, kus puuduliku — kuni 6 m³ — õhumahuga magamisruumide kasustajate arv ulatus 1935/36. õ/a. keskm. 40%-ni. Ka Järvamaa internaatides, mis õhutingimustelt kõige lahedamad, on siiski sunnitud veel

15,8% lastest õpbima ametlikku normi mitterahuldava õhumahuga ruumes.

Normaalselt peaks igal õpilasel, kes kasustab internaati, olema omaette voodi magamiseks. Kooli-internaatides tuleb aga pooltel õpilastel (1935/36. õ/a. 47,1%), peamiselt just ruumide kitsuse tõttu, magada mitmekesi koos, ehk erandjuhtudel koguni põrandal. Kõige raskemad on olud Võrumaal, kus 73,6% lastest ei oma internaadis omaette voodit. Absoluutses enamuses on mitmekesi koos magajad ka Tartu- ja Valgamaa internaatides (60% ümber). Võrreldes 1930/31. õ/a. on olukord üldiselt siiski paranenud, nagu nähtub järgnevast võrdlusest.

Magamistingimused internaatides (% intern. kasustajate üldarvust):

	Omaette voodi		Magavad mitmekesi koos	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	64,6	63,9	35,4	36,1
Järva	64,1	62,2	35,9	37,8
Harju	69,5	64,7	30,5	45,3
Lääne	60,7	42,5	39,3	57,5
Saare	60,2	37,3	39,8	62,7
Pärnu	52,6	41,6	47,4	63,4
Viljandi	58,3	48,9	41,7	51,1
Tartu	39,8	30,6	60,3	69,4
Valga	41,2	25,2	58,8	74,8
Võru	26,5	19,7	73,5	80,3
Petseri	38,6	33,9	61,4	66,1
Kokku	52,9	41,7	47,1	58,3

Magamisruumide õhupuhastus ja valgustus. Suur osa kooli-internaatide magamisruumest, nagu selgus eelpool, on puuduliku õhumahuga. Korralikult õhupuhastusel on seetõttu neis ruumes esmajärguline tähtsus. Kahjuks teostus 1935/36. õ/a., samuti kui 5 a. tagasi, õhuvahetus maa-internaatide magamisruumes ikka peamiselt akna ja ukse kaudu (1935/36. õ/a. 73%, 1930/31. õ/a. 77%). Peagu kõigis maades on praegugi veel magamisruume, kus ei ole ühtki lahtikäivat akent ja õhupuhastus toimub ainult ukse kaudu. Seinaventilaatoriga oli varustatud 1935/36. õ/a. vaid 22,9% ruumest.

Magamisruumide õhupuhastus (% ruumide üldarvust):

Maad:	Tubade üldarv (= 100)		Ainult üks		Aken (ka aken + üks)		Seinaventilaator (ka seinavent. + aken)	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	102	94	1,0	7,5	84,3	81,0	14,7	10,6
Järva	55	55	5,4	3,6	67,3	83,7	27,3	12,7
Harju	102	105	2,9	2,9	71,6	81,8	25,5	15,3
Lääne	71	73	—	11,0	74,6	78,1	25,4	10,9
Saare	35	50	11,4	18,0	80,0	74,0	8,6	8,0
Pärnu	128	132	2,3	6,8	64,9	79,6	32,8	13,6
Viljandi	148	136	4,7	5,9	75,7	82,4	19,6	11,7
Tartu	150	161	0,7	14,3	68,0	61,6	25,3	24,2
Valga	40	41	15,0	7,3	82,5	87,8	2,5	4,9
Võru	65	70	1,5	8,6	73,9	72,8	24,6	18,6
Petseri	9	10	—	10,0	55,6	80,0	44,4	10,0
Kokku	905	927	4,2	8,5	72,9	77,1	22,9	14,4

Maa-internaatide magamisruumide valgustamiseks kasustatakse peamiselt petrooleumi (90%) ja osaliselt ka elektrit (10%). Võrdlemisi kõrge on elektri tarvitamise osatähtsus Virumaal (elekter 28,4%). Kolme maa — Saare, Valga ja Petseri — internaadid elektrit üldse ei tarvita.

Internaatide valgustus (% magamisruumide arvust):

	Petrooleum		Elekter	
	1935/36	1930/31	1935/36	1930/31
Viru	71,6	74,5	28,4	25,5
Järva	96,4	96,4	3,6	3,6
Harju	90,2	93,3	9,8	6,7
Lääne	91,5	93,2	8,5	6,8
Saare	100,0	100,0	—	—
Pärnu	87,5	90,2	12,5	9,8
Viljandi	97,3	100,0	2,7	—
Tartu	87,3	86,3	12,7	13,7
Valga	100,0	100,0	—	—
Võru	89,2	91,4	10,8	8,6
Petseri	100,0	100,0	—	—
Kokku	89,7	91,5	10,3	8,5

3. Kokkuvõte.

Rõsumé.

Viie viimase aasta (1931—36) kestel on internaatide kasustajate arv vastu ootusi ümar- guselt 2 000 õpilase võrra vähenenud, langedes 11 303-lt 1931. a. 9369-le 1936. a. Samal ajavahemikul on vastavalt tõusnud kaugemalt üle 3 km — koolis- käijate arv (+2 000). Kuna olemasolevate internaatide maht on jäänud samaks (umbes 12 000 mag- kohta) ja laste arv, kellel elukoha kauguse tõttu on õigus internaadile, ületab endiselt üle kahekordselt vabade kohtade arvu internaatides, siis tekib küsimus, millega on seletatav internaatide kasustajate arvu vähenemine.

Näib, et seda põhjustab, nagu eelpool juba vihja- sine, olemasolevate internaatide siseelu ebarahuldav korraldus: toitlustamise küsimus ootab juba aastaid lahendust (ühissöögil ainult 50% lastest), ruumid ja magamistingimused on puudulikud (väike õhumaht, algeline õhupuhastus, 50% magab mitmekesi koos), laste vaba-aja täitmine sünnib süsteemita jne.

Paistab, et enamiku nende puuduste kõrvalda- mine oleneb suurel määral õpetajaskonna, peamiselt koolijuhataja võimeist ja heast tahtest. Raskusi esineb selle korraldustöö juures muidugi rohkesti. On näit. üldiselt teada, et koolitöötajad-vallad tunnevad tavaliselt vähe huvi internaadi vastu, mille korrasta- mine ja ajanõuete kohasel tasemel hoidmine nõuab kulu. Teisest küljest ka paljud lastevanemad keel- duvad lapsi paigutama internaati, jällegi peamiselt kulude kartusel. Sellist ükskõikset ja vaenlikku suhtumist internaadile saab ja tuleb muuta vastava süstemaatilise selgitustööga, kuigi viimane nõuab selle teostajalt — koolijuhatajalt — suurt aja- ja ener- gia-kulu. Tarbekorral on aga koolijuhataja käsutuses ka mõjuvad seadusega lubatud surveabinõud.

Käsitähtsaks peab teostuma ka uute internaatide juurde- soetamine seal, kus nad seadusega on ette nähtud

(1935/36. õ/a. ei olnud seda kohustust täitnud 463 maa-alkkooli, mis moodustab maa-alkkoolide koostisest üle 40%). Siin tuleks, kuna asi ei nihku paigast juba aastaid, keskviimul esitada kohtadele kindlamakujulised nõuded. Üldse tundub, et maa-alkkoolide internaatidele, millede mõjupiirkonda kuulub 25—26 tuhat last, on pühendatud senini kaugelt vähem tähelepanu, kui need seda oma tähtsusest väärivad.

Maa-alkkooli täie kursuse lõpetab teatavasti ainult 40% ümber sisseastujaid, ülejäänute haridus piirdub tavaliselt 4—5 klassiga. Ei tohiks olla kahtlust, et õppetöö edukus maa-alkkoolis tõuseks, kui olemas-

olevate internaatide ümberkorraldamisega ja uute korralike internaatide juurdeloomisega suudaksime lähemas tulevikus tunduvalt tõsta internaatide kasutajate arvu, mis nüüd olude sunnil kipub koguni kahanema.

Kuigi kõik ülaltoodud väited põhjenevad andmeil, mis käsitlevad internaatide seisu ja arengut 1936. a. algul, tohiks avaldatud oletused ja neist tehtud järeldused käia ka praeguse momendi kohta, kuna ei ole alust arvata, et 2—3 möödunud aasta jooksul internaatide suhtes olukord oleks nimetatamisväärselt muutunud.

K. Raid.

TALLINNA ja NÕMME RIIGITEENIJASKONNA KOOSTIS ning PALGAOLUD.

COMPOSITION DÉMOGRAPHIQUE et SALAIRES du PERSONNEL des INSTITUTIONS d'ÉTAT à TALLINN et NÖMME.

S i s u: 1. Andmestiku päritolu ja iseloom, lk. 316. 2. Arv, lk. 316. 3. Sugu ja vanus, lk. 316. 4. Perekonnaseis, lk. 317. 5. Alacaliste laste (—20 a.) arv, lk. 318. 6. Riigiteenistuse kestus, lk. 319. 7. Teenistustasu, lk. 319. a) Palk, lk. 319. b) Teenistusvanuse-tasu, lk. 320. c) Lisatasud, lk. 320. d) Kokkuvõtte, lk. 321.

1. Andmestiku päritolu ja iseloom.

Caractère des données. Ülevaate saamiseks Tallinnas ja Nõmmel teenistuvate riigiteenijate soolisest ja vanuslikust koostisest, perekonnaseisust, alacaliste laste arvust, riigiteenistuse kestusest ning palgaoludest kogus Sotsiaalministeerium 1938. a. oktoobris andmeid, mis ongi järgneva statistilise käsitluse aluseks.

Andmestik haarab ainult määralsi, s. t. koosseisudes ette-nähtud ametnikke ja vabateenijaid, kuna kõik üleääralsed ja ajutised töötajad ning muud erileplugu või -palgaga töötavad isikud on jäetud kõrvale. Vaadeldavas isikkonnas ei esine Vabariigi Valitsuse liikmed, Riigikontrolör ega Õiguskantsler, samuti mitte sõjaväelased ja Sõjamineisteriumis ning Piirivalves teenivad erasisikud. Ürimum ei haara ka erisenduste, -määruste või -põhikirjade alusel teotsevate riiklike asutiste, ettevõtete ning aktsiaseltside ja osatühisusto teenistuses seisvaid isikuid, peale Riigi Trükkikoja ametnikkonna, keda loetakse riigiteenistuses olevaks. Vaatlustest on jäetud välja ka isikud, keda ei loeta riigiteenijaks, kuigi nad täidavad riiklikes asutistes või ettevõtetes mõningaid ülesandeid (näiteks tunniandjad koolides). Kõrvalametid pidavad riigiteenijad on ülevaates arvestatud ainult üks kord; palgaolude käsitlus on nad rühmitatud peatöökohtast saadava palgsumma järgi. Kooliõpetajaid esinevad vaatlusalustena ainult Tallinnas asetsevate riigikoolide õppejõud.

Olemasolevad andmed ei võimalda ametnike eraldamist vabateenijast, samuti mitte riigiteenijate ositamist ametinimetuste järgi. Kuna käsitlus haarab ainult osa riigiteenijaid, ei ole siin teostatud ka rühmitamist asutiste või riigiparaadi tegevusalade järgi, vaid kogu isikkonda vaadeldakse ühe kogumina.

2. Arv.

Tallinna ja Nõmme määraline riigiteenijaskond, nagu see üle-mal piiritletud, koosnes 1. X 1938. a. 6415 isikust.

Samal momendil kehtinud koosseisude seaduse ja määruste järgi on ametnike ja vabateenijate ametkohtade arv I elukalliduse rajoonis (Tallinnas ja Nõmmel) ca 150 võrra ehk 2,5% suurem. See võrd-

lemisi väike lahkuminek on tingitud mitmest põhjusest, muuhulgas ka vakantsetest kohtadest ning asjaolust, et üks isik täidab mitut ametkohta.

Kogu riigis oli 1. X 1938 kehtinud koosseisude kohaselt riigiametnikke ja vabateenijaid (ilma kooliõpetajate ja sõjaväelasteta) ümarguselt 16,5 tuhat, neist käsitletav Tallinna ja Nõmme ametnikkond moodustab ca 40%. Vaadeldavate riigiteenijate hulgas on suures arvulises ülekaalus kohalikke ülesandeid täitvad isikud, kuna riigi keskasutiste personal moodustab käsitletavaist vähem kui 1/3.

Nagu selgub koosseisude seadusest ja määrustest, on I elukalliduse rajooni — s. t. Tallinna ja Nõmme — riigiteenijaid ümarguselt 45% ametnikud ja 55% vabateenijad.

Ameti asukoht oli vaatlusaluseist 97,8% Tallinnas ja 2,2% Nõmmel.

Riigiteenijate osatähtsus Tallinna ja Nõmme elanikkonnas on kõrgem üleriigilisest keskmisest; nii tuli siin 1. X 1938 üks määraline riigiteenija (ilma kooliõpetajate ja sõjaväelasteta) iga 26 elaniku kohta, üleriigiliselt aga iga 68 elaniku kohta.

3. Sugu ja vanus.

Vaadeldavas koostises on meeste arv ümarguselt 3,4 korda kõrgem naiste omast. Nii moodustas 4951 meest 77,2% üldarvust, 1464 naist aga 22,8%. Teiste sõnadega: Tallinna ja Nõmme määraliste riigiteenijate koostises 1. X 1938 oli 100 mehe kohta 29,6 naist ehk 100 naise kohta 338,2 meest.

Tallinna ja Nõmme riigiteenijate sugu, vanus ning perekonnaseis.
Sexe, âge et état civil du personnel des institutions d'Etat à Tallinn et Nõmme.

1.	Mehed — Hommes						Naised — Femmes						Kokku — Total					
	Vallalised	Aabelius	Lesed	Lahutatud	Kokku		Célibataires	Mariées	Veuves	Divorcées	Total		Vallalised	Aabelius	Lesed	Lahutatud	Kokku	
					Arv	%					Nombre	%					Arv	%
—19	2	—	—	—	2	0,04	3	—	—	—	3	0,2	5	—	—	—	5	0,1
20—24	170	23	—	—	193	3,9	66	16	—	1	83	5,7	230	39	—	1	276	4,3
25—29	327	267	1	—	595	12,0	96	65	1	3	165	11,3	423	332	2	3	760	11,9
30—34	263	516	6	11	796	16,1	142	126	6	14	288	19,7	405	642	12	25	1 084	16,9
35—39	150	742	8	16	916	18,5	148	183	18	26	375	25,0	208	925	26	42	1 291	20,1
40—44	54	618	5	11	688	13,9	121	98	24	14	257	17,6	175	716	29	25	945	14,7
45—49	43	530	10	10	598	12,1	44	51	30	20	145	9,9	92	581	40	30	743	11,6
50—54	35	468	12	9	524	10,0	17	23	28	6	74	5,0	52	491	40	15	598	9,3
55—59	16	363	12	3	394	8,0	16	14	11	3	44	3,0	32	377	23	6	438	6,8
60—	12	223	9	1	245	4,9	10	4	15	1	30	2,0	22	227	24	2	275	4,3
Kokku — Total	1 077	3 750	63	61	4 951	100	663	580	133	88	1 464	100	1 740	4 330	196	149	6 415	100
											%							
—19	100,0	—	—	—	100	100,0	—	—	—	—	100	100,0	—	—	—	—	100	100
20—24	85,1	11,9	—	—	100	79,5	19,3	—	—	1,2	100	85,5	14,1	—	—	0,4	100	100
25—29	54,9	44,0	0,2	—	100	53,2	39,4	0,6	—	1,8	100	55,0	43,7	0,3	—	0,4	100	100
30—34	33,0	64,8	0,8	1,4	100	49,3	43,7	2,1	4,0	—	100	37,4	59,2	1,1	2,3	100	100	
35—39	16,4	81,0	0,9	1,7	100	39,5	48,8	4,9	9,9	—	100	23,1	71,6	2,0	3,3	100	100	
40—44	7,0	80,8	0,7	1,6	100	47,1	38,1	0,3	5,5	—	100	18,5	75,8	3,1	2,6	100	100	
45—49	8,0	88,6	1,7	1,7	100	30,3	35,2	20,7	13,8	—	100	12,4	78,2	5,4	4,0	100	100	
50—54	6,7	89,3	2,3	1,7	100	23,0	31,1	37,8	8,1	—	100	8,7	82,1	6,7	2,5	100	100	
55—59	4,1	92,1	3,0	0,8	100	36,4	31,8	25,0	6,8	—	100	7,3	86,1	5,2	1,4	100	100	
60—	4,9	91,0	3,7	0,4	100	33,4	13,3	50,0	3,3	—	100	8,0	82,0	8,7	0,7	100	100	
Kokku — Total	21,8	75,7	1,3	1,2	100	45,3	39,6	9,1	6,0	—	100	27,1	67,5	3,1	2,3	100	100	

Suurimaks vanusrühmaks on 35—39 a., kuhu kuulub 18,5% meestest ja 25,6% naistest. Järgnevad vanusrühmad 30—34 a. (16,1% meestest ja 19,7% naistest) ja 40—44 a. (13,9% meestest ja 17,6% naistest). Riigiteenistusseadus teatavasti nõuab ametnikelt vähemalt 20 a. vanust; seetõttu ei esinegi vaadeldavas isikkonnas alla 20-aastaseid rohkem kui 5 vabateenijat. Üle 50 a. isikud moodustavad meestest 23,5%, naistest aga ainult 10,0%. Kuigi riigiteenijail õigus vanaduspensionile algab 60-aastaselt, on käsitletavate hulgas 275 üle 60 a. isikut; viimased on ülekaalukalt mehed (245 ehk 4,9% meestest), eeskätt kohtunikud ja teised tähtsamaid ülesandeid täitvad isikud.

Kuna nooremate vanusrühmade osatähtsus on naistel tunduvalt suurem kui meestel, on ka vaadeldavate naiste vanuse keskmine aritmeetiline (38,2 a.) 3 a. võrra madalam meeste keskmisest (41,2 a.).

4. Perekonnaseis. Vaatlusaluscist on 67,5% abielulisi, 27,1% vallalisi, 3,1% leski ja 2,3% lahutatuid. Abieluliste osatähtsus on naistel peagu poole väiksem (39,6%) kui meestel (75,7%), vallaliste osatähtsus aga naistel enam kui poole suurem (45,3%) meeste omast (21,8%).

Lesestunud ja lahutatud meeste sagedama taasabielumise tõttu on meeste hulgas suhteliselt leski 7 ja lahutatuid 5 korda vähem kui naiste hulgas.

Perekonnaseisu järgi on vaadeldavate keskmine vanus (aritm. keskmine) järgmine:

	Meestel	Naistel
Vallalistel	32,6	36,2
Abielulistel	43,5	37,9
Leskedel	40,1	48,0
Lahutatuid	42,7	41,3

Nagu näeme, on vallaliste noorema koostise tõttu nende keskmine vanus madalam kui abielulistel, mees-

tel suuremal (+10,9 a.), naistel väiksemal määral (+1,7 a.). Keskmine vanus on suurim leskedel; lahutatud mehed on koskmiselt nooremad, lahutatud naised aga vanemad samast soost abielulistest.

Vaadeldes abieluliste määra üksikuis vanusrühmas, selgub, et meeste hulgas vanuse tõustes tõuseb ka abieluliste määr, saavutades vanusrühmas 55—59 a. 92,1%-ga kõrgeisu. Naiste hulgas on aga abieluliste osatähtsus suurim 35—39 a. vanusrühmas (48,8%) ja vanuse tõustes langeb pidevalt. Üldreeglina nenditud meeste tunduvalt kõrgem abieluliste määr ei kehti erandina 20—24 a. vanusrühma kohta, kus abieluliste osatähtsus naiste hulgas (19,3%) on kõrgem kui meeste hulgas (11,9%); siin on mõõduandev selles eas meeste üldiselt naistest madalam abielumus, mis on suurel määral tingitud asjaolust, et nii noored mehed tavaliselt pole veel suutnud luua abielumiseks vajalisi ainelisi eeldusi.

Vallaliste osatähtsus, ümberpöörduvalt, langeb vanemas eas meestel pidevalt, olles madalaim 55—59 a. vanuste hulgas (4,1%). Naistel langeb vallaliste määr pidevalt kuni 39 a., tõuseb siis 40—44 a. hulgas, kust langeb uuesti, saavutades 50—54 a. hulgas madalaiseisu (23,0%); 55 a. ja vanemate naiste hulgas on vallaliste määr jälle kõrgem kui 1/3. Vallaliste naiste suhteline ülekaal, vallaliste meestega võrreldes, on eriti tunduvalt vanemaealiste (40 a. ja van.) hulgas.

Leskede osatähtsus tõuseb koos vanusega nii meestel kui naistel, viimastel ainult palju suuremas ulatuses. Lahutatuid on suurimal määral 45—49 a. vanuses (meestel 1,7%, naistel 13,8%).

Lõpuks olgu veel tähendatud, et kõrgemapalgaliste hulgas on abieluliste määr üldiselt kõrgem kui madalamapalgalistel.

5. Alacaliste laste
(—20 a.) arv.
Nombre des enfants
(—20 ans).

Käesolevas peatükis käsitletav arvustik ei haara vaadeldavate isikute kõiki lapsi, vaid ainult andmete kogumise ajal elus olnud alla 20 a. vanuseid lapsi. See on asjaolu, mida ei tohi unustada tab. 2 vaatlusel; kõrge lastetute määr 50 a. ja vanemate isikute hulgas ei tähenda seda, et neil tegelikult lapsi ei ole, vaid seda, et viimased on ületanud 20-da eluaasta.

Lapsed on näidatud nende eest laste-abiraha saava abielupoole juures, millega on välditud nende kahekorde arvestamise oht juhtudel, kui mõlemad abikaasad on riigiteenistuses.

Kuna lastega vallalisi vaadeldavate hulgas esineb vaid mõni üksik, on tab. 2 jäetud välja kõik vallalised isikud. Seega näitab tab. 2 abieluliste, leestunud ja lahutatud isikute ositumist laste arvu järgi. 4 675 sellisest isikust on alla 20-a. lastega 2 595 ehk 55,5%.

Tallinna ja Nõmme riigiteenijad (excl. vallalised) laste (—20 a.) arvu järgi.
Personnel des institutions d'Etat à Tallinn et Nõmme (excl. célibataires) d'après le nombre des enfants (—20 ans).

2.	Mehed — Hommes						Naised — Femmes					Total
	Laste arv					Kokku	Nombre des enfants					
	0	1	2	3	4—		0	1	2	3	4—	
Vanus — Age:												
—19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	8	13	2	—	—	23	16	1	—	—	—	17
25—29	161	88	19	—	—	268	50	15	—	—	—	60
30—34	219	201	98	13	2	533	87	37	19	2	1	146
35—39	233	292	195	35	11	766	122	66	28	8	3	227
40—44	178	253	143	49	11	634	81	42	9	4	—	136
45—49	167	170	150	42	21	650	65	25	8	3	—	101
50—54	217	150	79	26	17	489	41	11	3	2	—	57
55—59	222	94	47	10	5	378	25	3	—	—	—	28
60—	168	48	10	4	3	233	20	—	—	—	—	20
Kokku — Total	1 573	1 309	743	179	70	3 874	507	200	70	19	5	801
%												
—19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	34,8	56,5	3,7	—	—	100	91,1	5,9	—	—	—	100
25—29	60,1	32,8	7,1	—	—	100	72,5	21,7	4,3	—	1,5	100
30—34	41,1	37,7	18,4	2,4	0,4	100	59,6	25,3	13,0	1,4	0,7	100
35—39	30,4	38,1	25,5	4,6	1,4	100	53,8	29,1	12,3	3,5	1,3	100
40—44	28,1	39,9	22,0	7,7	1,7	100	59,6	30,9	6,6	2,9	—	100
45—49	30,4	30,9	27,3	7,6	3,8	100	64,4	24,7	7,0	3,0	—	100
50—54	44,4	30,7	10,1	5,3	3,5	100	71,0	19,3	5,3	3,5	—	100
55—59	58,7	24,9	12,4	2,7	1,3	100	80,3	10,7	—	—	—	100
60—	72,1	20,6	4,3	1,7	1,3	100	100,0	—	—	—	—	100
Kokku — Total	40,6	33,8	19,2	4,6	1,8	100	63,3	25,0	8,7	2,4	0,6	100

Näeme, et abielus olevaist ja olnud meestest 40,6% on alla 20 a. vanuste lasteta; 1 laps on 33,8%, 2 last — 19,2%, 3 last — 4,6%, 4 last ja rohkem — 1,8%.

Laste näitamine naisriigiteenijate juures eeldab riigilt laste-abiraha saamist. Seega ei tule arvata, et 63,3% abielus olevaist ja olnud naisriigiteenijaist on tõeliselt alla 20 a. lasteta; teataval osal neist on kindlasti lapsi, keda aga, kuna nende isa samuti on kas riigi-, riigiettevõtte või omavalitsuse teenistuses, kus makstakse laste-abiraha, ja kõrgema palgaga kui ema, arvestatakse isa juurde kuuluvaina. 36,7% abielus olevaist ja olnud naistest saab aga riigilt laste-abiraha, kusjuures enam kui 2/3 neist on vaid 1 alla 20 a. laps.

Tab. 2 annab ülevaate abielus olevate ja olnud riigiteenijate ositumisest laste arvu järgi ka üksikuis vanusrühmis.

Käsitletud isikul oli alla 20 a. lapsi üldse 4 053, kelledest 3 635 ehk 89,7% oli arvestatud mees- ja 418 ehk 10,3% naisriigiteenijate juures. Seega tuleb keskmiselt ühe abielus oleva või olnud mehe kohta —20 a. lapsi 0,9, naise kohta aga 0,5. Üksikuis vanusrühmis tuleb selliseid lapsi keskmiselt ühe abielus oleva või olnu kohta järgmiselt:

	Meestel	Naistel
—10	—	—
20—24	0,7	0,1
25—29	0,5	0,4
30—34	0,8	0,6
35—39	1,1	0,7
40—44	1,2	0,5
45—49	1,3	0,5
50—54	0,9	0,4
55—59	0,6	0,1
60—	0,4	—
Keskm.	0,9	0,5

Ühe alla 20 a. lapsi omava riigiteenija kohta tuli vanusrühmade kaupa selliseid lapsi keskmiselt:

	Meestel	Naistel
—19	—	—
20—24	1,1	1,0
25—29	1,2	1,4
30—34	1,4	1,4
35—39	1,6	1,5
40—44	1,6	1,3
45—49	1,8	1,4
50—54	1,7	1,4
55—59	1,5	1,0
60—	1,4	—
Keskm.	1,6	1,4

Arvestades ka vallaliste isikutega, tuleb alla 20 a. lapsi keskmiselt ühe riigiteenija kohta meestel 0,73 ja naistel 0,29.

Alamal vajame keskmise laste-abiraha tuletamiskeskmi laste-abirahaõiguslike laste arvu ühe riigiteenija kohta. Teatavasti makstakse laste-abiraha kuni laste 18 a. vanuseks saamiseni, vähemalt 75% töövõimest kaotanud laste eest aga nende vanusele vaatamata. Arvestamata viimastega, kellede arv on väike, peame järelikult ülemalkäsitletud laste arvust eemaldama 18 ja 19 a. vanused. Oletades, et need aastad annavad 10% vaadeldud laste arvust, jääb peale nende mahaarvutamist laste-abirahaõiguslike lapsi 3 648, neist 3 272 eest makstakse abiraha isale, 376 eest aga emale. Keskmiselt tuleb laste-abirahaõiguslike lapsi seega ühe mehe kohta 0,66, naise kohta 0,26.

6. Riigiteenistuse kestus.

Durée de service d'État.

Tab. 3 nähtub, et peagu pooled vaadeldavaist riigiteenijaist (48,3% meestest ja 45,5% naistest) on olnud riigiteenistuses 15 a. ja kauem; üle 40 a. vanuste hulgas on selliste määr isegi 70—80%. Alla 3 a. teenistusketusega isikuid on meeste hulgas 8,4%, naiste hulgas veidi rohkem — 11,3%. Kõik ülejäänud — s. t. 91,6% mehi ja 88,7% naisi on olnud riigiteenistuses üle 3 a., saades järelikult ka teenistusvanuse-tasu.

Teenistusvanuse-tasu mõttes võib tüüpiliseks riigiteenistuse kestuseks vaadeldavail isikul lugeda 12—14 a., kuna sellesse rühma langeb teenistuse kestuse järgi reastatud meeste kui ka naiste mediaan. Selline

Tallinna ja Nõmme riigiteenijad põhipalga ja riigiteenistuse kestuse järgi.
Personnel des institutions d'État à Tallinn et Nõmme d'après les groupes du salaire et la durée de service.

3.	Mehed — Hommes							Naised — Femmes							Üldse Gr. total	
	Riigiteenistuse kestus aastais — <i>Durée de service d'État en ans</i>															
	—2	3—5	6—8	9—11	12—14	15—	Kokku	—2	3—5	6—8	9—11	12—14	15—	Total		
Põhipalk kuus (kr):																
<i>Salaire mensuel (kr):</i>																
450.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
420.	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
400.	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12
380.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
360.	—	2	—	—	1	3	15	—	—	—	—	—	—	—	—	21
340.	—	—	—	—	2	4	23	—	—	—	—	—	—	—	—	29
320.	—	2	1	—	4	6	15	—	—	—	—	—	—	—	—	28
300.	—	2	—	—	—	3	24	—	—	—	—	—	—	—	—	29
290.	2	12	1	—	9	4	20	—	1	—	—	—	—	—	—	49
280.	—	1	1	—	7	8	26	—	—	—	—	—	—	—	—	43
270.	—	2	—	—	2	4	17	—	—	—	—	—	—	—	—	25
260.	6	3	1	—	5	7	38	—	—	—	—	—	—	—	—	62
240.	2	4	4	—	5	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	39
230.	4	—	3	—	3	6	14	—	—	—	—	—	—	—	—	31
220.	3	10	13	5	9	4	81	—	2	—	—	—	—	—	—	84
210.	—	3	1	—	4	7	22	—	—	—	—	—	—	—	—	37
200.	2	6	2	—	13	8	25	—	—	—	—	—	—	—	—	58
190.	—	8	7	—	5	5	10	—	—	—	—	—	—	—	—	37
185.	9	13	10	—	8	7	50	—	—	—	—	—	—	—	—	105
170.	7	16	9	—	9	10	91	—	—	—	—	—	—	—	—	168
155.	7	27	16	—	22	22	80	—	—	—	—	—	—	—	—	192
140.	4	8	9	—	9	17	63	—	—	—	—	—	—	—	—	122
130.	16	14	6	—	7	12	70	—	—	—	—	—	—	—	—	143
120.	3	24	14	—	15	21	110	—	—	—	—	—	—	—	—	215
110.	5	22	14	—	32	23	170	—	—	—	—	—	—	—	—	286
100.	17	25	23	—	29	39	320	—	—	—	—	—	—	—	—	398
90.	5	30	13	—	19	20	142	—	—	—	—	—	—	—	—	291
85.	6	4	2	—	6	3	11	—	—	—	—	—	—	—	—	50
80.	37	45	10	—	20	32	144	—	—	—	—	—	—	—	—	421
75.	8	67	30	—	45	45	193	—	—	—	—	—	—	—	—	574
70.	59	105	37	—	80	170	531	—	—	—	—	—	—	—	—	937
67.	68	78	29	—	43	61	238	—	—	—	—	—	—	—	—	814
64.	6	4	1	—	5	6	21	—	—	—	—	—	—	—	—	43
62.	86	52	31	—	45	35	127	—	—	—	—	—	—	—	—	582
60.	21	34	36	—	44	31	92	—	—	—	—	—	—	—	—	261
50—59.	32	20	39	—	39	39	78	—	—	—	—	—	—	—	—	463
40—49.	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
30—39.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Kokku — Total	416	638	372	545	587	2 393	4 951	165	140	128	262	163	666	1 464	6 415	
%	8,4	12,0	7,5	11,0	11,0	48,3	100	11,3	0,6	8,7	13,8	11,1	45,5	100	—	

üsnä kõrge keskmise teenistusvanus tohiks meie ametkonnale tagada küllaldase vilumuse.

7. Teenistustasu.

Traitement.

a) Palk.

Salaire mensuel.

38 palgaastet, milledest 30 on ametnikkude üldpalgaredelis (RT 1937, 82, 666) i. X 1937 alates I elukalliduse rajooni (Tallinna ja Nõmme) kohta fikseeritud tasunormid. Sellest üldpalgaredelist ulatuvad üle 4 kõrgemat ja 4 madalamat palgaastet, viimaseist 3 on

koondatud astmed, mis haaravad terve rea madalamaid palgamääri kuni 10 kr erinevusega. Üldpalgaredeli normidest kõrgemal määral saab palka ainult 19 isikut (kõrgemad kohtunikud ja prokurörid), madalamal määral aga 778 vabateenijat. Seega on üldpalgaredeli tasunormidest rohkem või vähem palka saajaid vaadeldavate hulgas kokku 797 ehk 12,4%. Eristamata ametnikke ja vabateenijaid, olgu siiski märgitud, et viimaste enamik paikneb palgaredeli alumisel astmel; teisalt on aga nende hulgas suuremal määral naturas antava tasu saajaid.

Ülevaatlikkuse huvides koondame vaadeldava isikukonna järgnevasse 5 palgarühma:

	Arv			%		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
Kuupalk kr: 200—	301	4	305	0,1	0,3	4,8
170—240	525	34	559	10,6	2,3	8,7
100—155	1 200	150	1 350	24,2	10,0	21,1
60—90	2 664	1 014	3 678	53,8	69,3	57,3
— 50	261	256	517	5,3	17,5	8,1
Kokku	4 951	1 464	6 415	100	100	100

Näeme, et ümarguselt $\frac{2}{3}$ vaadelduist (59,1% meestest ja 86,8% naistest) põhipalk ei ületa 90 kr; 100—155 kr kuus saab umbes $\frac{1}{5}$ käsitletavaist ($\frac{1}{4}$ meestest ja $\frac{1}{10}$ naistest), 170 kr ja rohkem aga ainult 13,5% üldarvust (16,7% meestest ja 2,6% naistest).

Vaatusaluste põhipalga üldsumma kuus moodustas 652,8 tuh. kr; jagades selle summa isikute arvule, saame Tallinna ja Nõmme määraliste riigiteenijate põhipalga aritmeetiliseks keskmiseks 101,8 kr kuus.

Võrdluseks tuletame määraliste riigiteenijate (incl. sõjaväelased ja kooliõpetajad) palga üleriigilise aritmeetilise keskmise 1938. a. oktoobris. Jagades oktoobrikuu palgasumma palgasajaate üldarvule, saame keskmise kuupalgana 89,3 kr. Nagu näeme, on palga aritmeetiline keskmine Tallinnas ja Nõmmel ca 12,5 kr võrra ehk enam kui 10% kõrgem. See on tingitud esijoonel Tallinnas ja Nõmmel kehtivaist kõrgematest palganormidest, teisalt aga kogu riigiteenijaskonna teenistustasu mõttes erinevast koostisest siinkohal käsitletutega võrreldes. Nii on Tallinna ja Nõmme riigiteenijate hulgas kõrgemapalgaliste osatähtsus suurem (keskasutised!) kui provintsis, üleriigilise keskmise arvutamisel on aga võetud arvesse ka madalalagalised metsavahid (ca 1,5 tuh. isikut), samuti avalikkude koolide õppejõud (ca 4 tuh. isikut), kellede palgast riik maksab vaid teatava osa (64—90%).

Kuna aritmeetilist keskmist liiga mõjustavad palgaredeli äärmused, eriti kõrgemad astmed, annab sellega opereerimine palgaoludest väära pildi. Nagu nägime, tuli vaadeldavate keskmiseks aritmeetiliseks palgaks 101,8 kr kuus; tegelikult aga saab põhipalka rohkem kui 100 kr kuus ainult 1 822 isikut ehk 28,4% üldarvust. On selge, et keskmist palka tuleb iseloomustada mediaaniga, millest kõrgemat ja madalamat palka saajate arvud on võrdsed. Vaadeldava isikukonna põhipalga mediaan on 75 kr kuus: meestel — 80 kr ja naistel — 67 kr. Seega saab tüüpiline Tallinna ja Nõmme määraline meesriigiteenija põhipalka üldpalgaredeli XXV, naisriigiteenija aga XXVIII astme palganormi kohaselt.

b) Teenistusvanuse-tasu.
Supplément d'ancienneté.

Käsitletavale isikule maksti kuus teenistusvanuse-tasu kogusummas 115,1 tuh. kr, sellest 93,1 tuh. kr mees- ja 22,0 tuh. kr naisriigiteenijale. Keskmiselt ühe isiku ja ühe teenistusvanuse-tasu saaja kohta teeb see kuus (kr):

	Meestel	Naistel	Keskmiselt
Isiku kohta	18,8	15,1	17,9
Teenistusvanuse-tasu saava isiku kohta	20,5	17,0	19,7

Samal ajal tuli üleriigiliselt ühe riigiteenija (incl. sõjaväelased ja kooliõpetajad) kohta teenistusvanuse-tasu keskmiselt 17,1 kr kuus — s. o. 0,8 kr ehk 4,7% vähem kui Tallinnas ja Nõmmel.

Teenistusvanuse-tasu teatavasti sõltub palgaastmest ja riigiteenistuse kestusest. Kuna ei ole alust provintsi riigiteenijaskonna keskmist teenistusvanust hinnata oluliselt madalamaks pealinna omast, sõltub sinne lahkuminek eeskätt küll kõrgemate palgaastmete suuremast osatähtsusest. Et lahkuminek pealinna ja üleriigilise keskmise teenistusvanuse-tasu suhtes on väiksem põhipalga puhul nenditust, seletub asjaoluga, et põhipalganormid samas astmes on I clukalliduse rajoonis kõrgemad, teenistusvanuse-tasu normid aga sama palgaastme ja sama teenistuse kostuse puhul ühtlased üle riigi; ei tule ka unustada avalikkude koolide õppejõude, kellede palk üleriigilise keskmise riigiteenija põhipalga arvutamisel esines vaid riigi poolt makstava osa suuruses, teenistusvanuse-tasu aga kogusuuruses, kuna seda terveni makstakse riigikassast.

Ülemal selgus, et keskmise põhipalga (mediaan) järgi kuulus tüüpiline Tallinna ja Nõmme riigiteenija XXVI palgaastmesse (mees XXV ja naine XXVIII), kusujuures tüüpiliseks riigiteenistuse kestuseks oli 12—14 a. Meetodiliselt on õige määrata ka keskmine teenistusvanuse-tasu kooskõlas nende tunnustega. Nii talitades selgub, et vaadeldavate keskmine teenistusvanuse-tasu on 17,6 kr (meestel 18,4 kr ja naistel 16,4 kr), mis väga lähedane aritmeetilisele keskmisele.

Seega kujuneb tüüpiline määralise riigiteenija kuu teenistustasu — s. t. palk koos teenistusvanuse-tasuga Tallinnas ja Nõmmel järgmiseks (kr):

	Meestel	Naistel	Keskmiselt
Palk	80,0	67,0	75,0
Teenistusvanuse-tasu	18,4	16,4	17,6
Kokku teenistustasu	98,4	83,4	92,6

c) Lisatasud.
Suppléments en nature.

Lisaks teenistustasule saab osa vaadeldavaist riigiteenijaist veel mõnesuguseid lisatasusid, peamiselt natuuras antava korteri, kütte, valgustuse ning riidevarustuse või neid asendava korteri- ja varustusraha näol. Kuigi nad sisuliselt kujutavad teatavat palgalisa, on raske nende arvel tüüpilise riigiteenija keskmisele palgale arvata midagi juurde, sest nende saajate arv on piiratud ning andmise eelduseks ikkagi teenistus-ülesannetest tulenevad erinõuded. Pealegi osutub natuuras antavate lisatasude rahalise väärtuse täppis kindlakstegemine küllaltki raskeks ülesandeks. Neil asjaoludel peatume lisatasude juures lühidalt.

Korterivarustusõiguslikke riigiteenijaid oli käsitlevate hulgas 1 415 ehk üle 20% üldarvust; umbes 60% selliseist sai korteri natuuras, 40% aga korteriraha näol. Enamik korteri või korteriraha saajais moodustub raudteelasist, politseiametnikest ning vangivalvureist; esimesed neist kasustavad tavaliselt natuuras antavat korterit, teised aga saavad korteriraha. Peale nende kasustavad tasuta korterit osa asutiste juhatajaid ning isikud, kes peavad elama ametikoha

juures, nagu majahoidjad, kütjad, koristajad, hoolekandeaustiste teenijad jne.

Riidevarustusõiguslikud on riigiteenijad, kes ametiülesannete täitmisel peavad esinema vormiriietuses. Vaadeldute hulgas on selliseiks enamik raudteelasist, politsei-, vangla- ning tolliametnikud, suur osa posti-telegraafi-telefoni teenijaist, majahoidjaist, käskjalga-dest jne.

Erandlikku rahalist palgalisa (25% kuupalga-normist) saavad poliitilise politsei teenistuses seisvad riigiteenijad.

Käsitlemata erakorralisi rahalisi tasusid ametiülesannete täitmisest tingitud kulude hüvitamiseks (näit. ametisõitude tasu, päevarahad jne.), samuti haiguskindlustuse sammeid, puudutame mõne reaga veel laste-abiraha. Kuna laste-abiraha on üldine ja seda makstakse regulaarselt koos palga ja teenistus-

vanuse-tasuga, ei saa seda jätta keskmisele teenistus-tasule juurde arvestamata. Nagu varemalt nägime, oli vaadeldavail riigiteenijail laste-abirahaõiguslikke lapsi meestel keskmiselt 0,66 ja naistel 0,26. Tallinnas ja Nõmmel kehtivate normide järgi annab see laste-abiraha vastavalt 6,6 kr ja 2,6 kr kuus. Koos laste-abiraha ja teenistusvanuse-tasuga on siis tüüpilise Tallinna ja Nõmme määralise riigiteenija teenistustasu meestel ümarguselt 105 kr ja naistel 86 kr kuus, keskmiselt 98,3 kr (75,0 kr põhipalk + 17,6 kr teenistusvanuse-tasu + 5,7 kr laste-abiraha).

Nagu käsitletud andmestikust nähtub, osutub riigi-teenijate keskmine teenistustasu väga tagasihoidlikuks, sundides kutse- ning ettevalmistuskohase elatustaseme kindlustamiseks ja perekonna loomiseks hankima lisatulusid, olgu isiklikult või abikaasa teenistuse kaudu.

Riigiteenijate kohta varem Keskbüroo väljaandels ilmunud:

Riigi- ja omavalitsusteenijate haiguskindlustus, K. Raid, Eesti Statistika nr. 196(3) 1938. a., lk. 120—134.
Riigiteenijate palgaolud 1927—28. a., A. Tooms, Eesti Statistika nr. 84(11) 1928. a., lk. 633—640.
Riigiteenijate arv ja selle vähendamisprobleem, A. Tooms, Eesti Statistika nr. 79(3) 1928. a., lk. 211—218.

A. Tooms.

RAHVUSVAHELINE MAKSEBILANSS 1938. a.¹⁾

BALANCE des PAIEMENTS en 1938.

Sisu: 1. Kaubad, lk. 321. 2. Laevad, lk. 322. 3—4. Riigivõlad ja protsendid, lk. 322. 6. Laevade teenistus, lk. 322. 7. Sadama maksud ja tulud sadamais, lk. 322. 8. Transport raudteel, lk. 323. 9. Kindlustuspreemiad, lk. 323. 10. Post, telegraaf, telefon ja raadio, lk. 323. 11. Välja- ja sisserehnd, lk. 324. 12. Reisijate ja õppurite kulutused, lk. 324. 13. Välistööstuse kulud, lk. 324. 14—15. Muud riigikulud ja -tulud, lk. 324. B. Kapitalide liikumine, lk. 324. Maksebilansi üldtulemus, lk. 325. Rahvusvahelise võla bilanss, lk. 327.

I. Kaubad. Väliskaubanduse käive kahe võrra (3,5%). Väljaveo vähenedes 2,1 milj. kr
Marchandises. nes 1938. a. koguselt kui ka võrra (2%) paranes väliskaubanduse bilanss ligi 2
väärtuselt. Vähenes esijoones sissevedu 4 milj. kr milj. kr.

Väliskaubandus 1935—38. a. (1 000 kr) — Commerce extérieur de 1935—38.

1.	1938	1937	1936	1935
Väljavedu — Exportation.				
Väljavedu ilma all-lootletuta — <i>Exportation sans articles sous-mentionnés</i>	103 027	106 012	83 190	80 103
Veetud välja hõbedat kangides — <i>En plus argent en lingots</i>	0,9	—	0,4	9
Veetud välja hõbedat teosis ja juvelürit. — <i>En plus argent en orfèvrerie etc.</i>	0,3	0,5	1	3
Kokku — Total	103 928	106 012	83 191	80 118
Müüdid laevad — <i>Navires vendus</i>	131	243	162	240
Üldse — Gr. total	104 059	106 255	83 353	80 358
Peale selle kuldraha ja -kangid — <i>En plus or monnayé et en lingots exportés</i>	—	—	—	—
Sissevedu — Importation.				
Sissevedu kalendriaastal ilma all-lootletuta — <i>Importation sans articles sous-mentionnés</i>	106 924	110 835	86 708	68 607
Veetud sisse hõbedat metallina — <i>En plus importation de l'argent en lingots</i>	113	114	107	45
Veetud sisse hõbedat teostena — <i>En plus importation de l'argent en orfèvrerie etc.</i>	53	43	31	19
Kokku — Total	107 090	110 992	86 846	68 731
Peale selle ostetud laevade cest makstud (ostetud laevade väärtus, millised välis-kaubanduses arvestamata) — <i>Navires achetés non compris dans commerce extérieur (achetés de l'étranger)</i>	1 366	1 461	1 777	1 341
Sisseveetud kuld teostena — <i>Importation de l'or en orfèvrerie etc.</i>	70	42	31	17
Üldse — Gr. total	108 526	112 495	88 654	70 089
Peale selle sisseveetud kuldraha ja -kangid — <i>En plus or monnayés et en lingots importés</i>	38	30	18	9

¹⁾ Rahvusvah. maksebilansi kohta varem ilmunud vt. „E. Stat.“ nr. 200(7)—201(8), 1938.

2. Laevad. Kaubalaevastik suurenes aasta kestel 12 laeva võrra, mahuga ligi 11 tuh. *tn*, mille eest maksti tunduvalt kallimat

hinda kui varem. Müügid välismaale (9 laeva) piirduvad vanade laevadega. Nii müügid kui ostud jäid väiksemaks 1937. a. omist.

Välismaalt ostetud ja sinna müüdnud kaubalaevade arv ja väärtus 1938. a. — *Nombre et valeur des navires marchands achetés et vendus en 1938.*

Arv	Välismaalt ostetud — <i>Achetés</i>						Välismaale müüdnud — <i>Vendus</i>					
	Maht <i>tn</i>		Väärtus 1 000 <i>kr</i>	Keskmine hind <i>kr</i>		Nombre	Tonnage		Väärtus 1 000 <i>kr</i>	Prix moy. par ton <i>kr</i>		
	bruto	neto		bruto <i>tn</i>	neto <i>tn</i>		brut	net		brut	net	
Aurulaevad — <i>Nav. à vapeur</i>	8	10 607	5 818	1 352	127	232	2	704	484	37	48	76
Mootorlaevad — <i>Nav. à moteur</i>	1	22	8	6	254	698	3	576	272	40	69	145
Mootorpurjelaevad — <i>Nav. à moteur et à voiles</i>	2	132	105	4	33	41	3	320	227	37	113	183
Purjelaevad — <i>Voiliers</i>	1	176	158	4	23	20	1	250	226	17	68	75
Kokku — Total	12	10 997	6 087	1 366	124	224	9	1 928	1 209	131	68	108

Sisseveo koguväärtus, arvates kaasa ka laevad, hõbe metallina ja esemeina ning kuld esemeina, võrdus 108,5 milj. *kr*. Muu hulgas veeti sisse kulda 70 tuh. *kr* eest, peale selle kuldraha ja -kange 38 tuh. *kr* eest. Väljavedu samalaadse arvestuse kohaselt tõusis 104,1 milj. *kr*. Maksebilansis arvestatav läbikäik sel alal andis üldise passiivsuseksena 4,4 milj. *kr*.

3—4. Riigivõlad ja protsendid.

Intérêts et dividendes des capitaux étrangers.

aga umbes 0,6 milj. *kr* jäi Eesti kodanikele ja asutisile.

Erakapitalide pealt makstud % on arvestatud ligikaudselt.

Majandusministeeriumi andmeil tasuti 1938. a. riiklikelt välisvõlgadelt intresse 2,1 miljonit *kr* (v. tab. 12), millest

6. Laevade teenistus. Välissõidus tegev tonnaaž töusis, ulatudes redutseeritult 150 000 br. reg. *tn*-ni. Sellele tõusule aitas kaasa ka kaubalaevastiku suurenemine.

Laevade bruto-tulude ja -kulude kohta saadi andmed 50% ulatuses kaubalaevastiku mahust. Laevaomanike andmete järgi oli bruto-prahiraha ühelt tegev. br. reg. tonnilt 1938. a. keskmiselt 130 *kr*. Osa laevu töötas ajalepingu alusel, saades keskmisest tunduvalt väiksemat tasu. Võttes aluseks keskmist bruto-prahihinda ühelt br. reg. *tn*-lt ja aasta jooksul tegevuses olnud mahtu, saame prahtide kogusummana 19,5 miljonit *kr*, mis jääb väiksemaks eelmisest aastast 1,5 milj. *kr*.

Laevade teenistuse arvutus (1 000 *kr*) — *Calcul des recettes de la marine marchande (1 000 kr.)*

3.	Välissõidus tegev tonnaaž redutseeritud br. reg. <i>tn</i> — <i>Tonnage vapeur occupé dans les transports à long cours (brut)</i>	Bruto-prahid br. reg. <i>tn kr</i> <i>Recettes brutes par tonne kr</i>	Oletatavad koguprahid <i>Recettes brutes totales</i>	Sellest maksud ja tulud võõrais sadamais <i>Dont droits de port et frais aux ports étrang.</i>	Ülejäänud sissetulek ja tulud kodumaa sadamais — <i>Reste, y compris les frais aux ports du pays</i>	Päästelaevade j. t. tulu <i>Recettes des bateaux de sauvetage etc.</i>	Kokku rahvamajand. tulu <i>Recettes totales pour l'économie nationale</i>
1938 . . .	150 000	130	19 500	13 916	5 584	50	5 634
1937 . . .	140 023	150	21 003	15 122	5 881	110	5 991
1936 . . .	115 000	115	13 225	8 003	4 222	120	4 352
1935 . . .	98 739	103	18 448	6 791	3 657	70	3 727
1934 . . .	87 538	117	10 242	6 970	3 263	100	3 363

Tulude vähenemisega 1938. a. vähenesid ka laevade kulud välissadamates. Laevaomanikelt saadud andmeil võib neid arvata ligikaudselt 13,9 milj. *kr*.

Laevasõiduga seoses olevast tegevusest, nagu päästetõist ja remonttõist, oli 1937. a. sissetulekuid välisriigelt ümarguselt 50 tuh. *kr*.

Rahvamajanduslikku tulu kogu laevandusega seotud tegevusest võiksime arvestada umbes 5,6 milj. *kr*. Kaugmere kalapüüki (heeringapüüki) 1938. a. ei teostatud.

7. Sadamamaksud ja tulud sadamais.

Droits de port et frais des navires étrangers.

Sadamamakse oli Tallinna sadamas välismaa laevadelt 367 tuh. *kr*. Üksikasjalised andmed maksuliikide ja riikide järgi toob tab. 4. Teisis sadamais saadud sadamamakse võib hinnata ca 30 tuh. *kr*.

Süte- ja moonaostud ning välislaevade (ka turistidega) kulutused meie sadamais on hinnatud ligikaudselt 700 tuh. *kr*. Kokku võiks sellelaadseid tulusid hinnata ca 1,1 milj. *kr*.

Välismaa laevadelt saadud sadamamaksud Tallinnas 1937—38. a. (kr).
Droits de port perçus de navires étrangers au port de Tallinn de 1937—38 (kr).

4.	1938	1937
	Maksuliikide järgi. <i>D'après le genre de droit.</i>	
Laevamaks riigile	272 814	270 253
Mereameestekodude	8 787	8 690
Päästejaamamaks	8 787	8 690
Tervishoiumaks	8 111	7 806
Lootismaks	32 250	30 672
Jäälõhkujamaks	29 530	24 327
Veemaks	4 040	5 145
Seisumaks	38	96
Kaub.-tõst.-k. maks	15	3
Peetri tehastele	977	953
Tallinn Kopli I	1 095	835
Tallinn Kopli II	70	267
Kokku — Total	367 050	357 737

	Riikide järgi. <i>D'après la nationalité des navires.</i>	
Saksa	163 314	151 712
Briti	28 818	37 236
Soome	64 841	54 265
Taani	25 253	20 432
Rootsi	28 178	27 153
Norra	23 860	17 245
Prantsuse	—	3 061
Vene	4 093	14 045
Läti	4 024	2 155
Poola	10 008	10 268
Holland	7 344	11 543
Panama	3 057	2 937
Danzig	—	578
Kreeka	57	267
Itaalia	—	4 842
Portugal	2 643	—
Kokku — Total	367 050	357 737

8. Transport raudteel.

Transports aux chemins de fer.

Ka NSVL-le tuli tasuda rohkem kui sealt saime. Transiitveod Nõukogude Liidu kaupade alal kuivasid kokku

Meie ja välismaade raudteede rahalisest vahekorras annab ülevaate tab. 5. See vahekorras oli 57 tuh. kr meie kahjuks.

Raudteede rahaline vahekorras välisriikide raudteedega 1938. a. (kr).
Situation financière des chemins de fer envers l'étranger en 1938 (kr).

5.	Saada <i>Crédit</i>	Maksta <i>Débit</i>
Läti raudteevalitsus	67 608	119 110
Leedu	95 160	24 466
Vene	10 855	16 027
Saksa	7 758	12 954
Belgia	27	93
Põhja-Belgia	—	40
Prantsuse	260	34
Inglise	101	87
Poola	4 802	15 095
Tšehhoslovakkia	48	114
Jaapani	2 710	—
Austria	—	68
Itaalia	18	114
Soome	260	—
Hollandi	53	34
Mandžukuo	—	—
Kokku — Total	129 849	187 245

enneolemata väikese koguseni (1,5 tuh. tn). Suurim summa kuulus endiselt tasumisele Läti raudteile (119 tuh. kr). Ainult Leedu raudteilt saadi rohkem kui sinna tuli tasuda.

9. Kindlustuspreemiad.

Primes d'assurance.

1937. a. maksebilansi arvutamisel oletasime, et kindlustuspreemiate alal vahekorras välismaa kasuks kujuneb ca 400 tuh. kr. Tegelikult kokkuvõttes näitasid seda veel veidi väiksemana — 240 tuhat kr. Vastava väikese paranduse teostamise eelmise aasta arvudes.

1938. a. võib oletada umbes samasuurust passiivsust, misjuures aga läbikäigud nii saadud kui makstavate summade alal on tõusnud.

Kindlustusseltside vahekorras välismaaga (1 000 kr).
Sommes reçues de et versées pour l'étranger par les sociétés d'assurance (1 000 kr).

6.	Teisti kindlustusseltsid oli maksta välismaa seltsidele <i>Obligations des sociétés d'assurance envers l'étranger</i>	Välismaa seltsidele kuuurvaist summadest kantud nende eluk. deposseisse (Jääd Eesti) — Dont montants restés en Estonie en dépôt	Tegelikult välismaale maksta <i>Montant effectivement payé</i>	Välismaalt saada <i>Obligations des soc. étrang.</i>	Välismaa seltsidele oli rohkem maksta (-) või rohkem saada (+) <i>Différence</i>
1938 ¹⁾	2 650	+100	2 550	2 300	-250
1937	3 462	+207	2 255	2 015	-240
1936	2 094	+100	1 994	1 517	-477
1935	1 762	+108	1 654	1 334	-320
1934	1 610	+32	1 578	1 418	-160

10. Post, telegraaf, telefon ja raadio.

Poste, télégraphe, téléphone etc.

Posti, telegraafi, telefoni ja raadio alal rahaline vahekorras välismaadega lõppes 1938. a. passiivsusega. Meie Posti-telegraafi-telefoni Talituse aruandest nähtub, et välismaale oli makstud posti-telegraafi-telefoni ja raadio alal ümarguselt 591 tuh. kr, saadud seevastu aga 501 tuhat kr. Seega vahe meie kahjuks 90 tuh. kr. Suurimat tulu maksebilansi seisukohast andsid seekord transfeerid.

Kirjaposti transiitmaksud tõusid uuesti ligi 50%. Suurim summa läks Poolale.

Posti, telegraafi, telefoni ja raadio rahaline vahekorras välisriikidega liikide järgi 1938. a. (kr).

Balance des institut. postales, télégr. etc. avec celles de l'étranger en 1938 (kr).

7.	Saadud <i>Crédit</i>	Makstud <i>Débit</i>
Telegrammid — <i>Télégrammes</i>	46 865	57 554
Radiotelegram — <i>Radiotélégrammes</i>	1 196	8 903
Telefonilõhened — <i>Conversations téléphoniques</i>	3 530	46 372
Kirjaposti transiitmaksud — <i>Transit des envois postaux</i>	—	155 631
Postipakid ja frankosendotised — <i>Colis</i>	110 408	17 899
Vastuskupongid ja kahjutasud — <i>Coupons av. réponse p. et dédommag.</i>	—	419
Transfeerid — <i>Mandats de poste</i>	385 533	216 334
Postivedu — <i>Transport des envois postaux</i>	801	3 785
Ajalaste postilõhened — <i>Abonnements aux journaux</i>	2 664	71 213
Trükitööd, tehn. materjalid — <i>Imprimés etc.</i>	—	13 482
Kokku — Total	501 411	591 207

¹⁾ Oletus.

Posti, telegraafi, telefoni ja raadio rahaline vahekorid välisriikidega 1938. a. (kr).
Balance financière du trafic postal, télégraphique etc. avec l'étranger d'après les pays en 1938 (kr).

S.	Saadud Crédit	Makstud Débit
P.-Am. Ühendriigid	145 600	1 477
Argentina	—	98
Austria	9	3 485
Belgia	5 988	180
Bulgaria	87	8 363
Danzig	611	2 290
Egiptus	64	12
Holland	5 003	13 508
Itaalia	60	1 907
Island	—	147
Jugoslaavia	0	—
Kanada	—	155
Kreeka	—	8
Läti	28 025	19 884
Leedu	0 354	4 116
Luksemburg	11	—
Maroko	—	0
Norra	2 423	1 192
Poola	82	265 045
Porto-Riiko	—	11
Portugal	—	308
Prantsuse	19 930	8 036
Rootsi	58 250	6 547
Rumeenia	6	102
Saksa	118 366	151 252
Soome	13 259	41 074
Suur-Britannia	72 938	36 050
Sveits	4 720	2 039
Taani	9 495	395
Tšehhoslovakkia	5 990	384
Tšilli	—	15
Tunesia	322	35
Ungari	93	714
Vene (NSVL)	2 400	20 710
Kokku — Total	501 412	591 207

11. Välja- ja sisse- ränd.

Fonds des migrants.

Väljarännanud, samuti kodumaale tagasisiirdunud eestlaste (emigrantide) poolt kaasatoodud summad oleme arvestanud ümardatuina nagu celmiselgi aastal.

Kodumaale tagasispöördunud eestlased on toonud umbes 100 000 kr
858 väljarändajat viis Eestist välja raha ä 300 kr . . . 257 400 „
Vahe 157 400 kr

12. Reisijate ja õppurite kulutused.

Dépenses des touristes
et étudiants.

Välismaal õppivad üliõpilased ja haridust täiendama sõitnud isikud (252) viisid välismaale koos keskmiselt 1 500 kr isikult.

Need ja teised summad sel alal kujunesid 1938. a. järgnevaiks:

Eestisse jäeti raha:
36 üliõpilast, keskmiselt ä 1 000 kr 36 000 kr
37 486 välismaalast (välispassiga) ä 100 kr 3 748 600 „
11 321 reisikaardiga soomlast ä 50 kr 566 000 „
52 477 isikutunnistusega lätlast ä 7,5 kr 393 600 „
Kokku 4 744 200 kr

Eestist viidi välja raha:
10 456³⁾ välispassiga väljasõitnud Eesti kodanikku ä 200 kr 2 091 000 kr
10 290 reisikaardiga Soome sõitnud Eesti kodanikku ä 50 kr 514 500 „
51 141 isikutunnistusega Lätis käinud Eesti kodanikku ä 7 kr 358 000 „
252⁴⁾ välismaal õppivat üliõpilast ja haridust täiendajat keskmiselt ä 1 500 kr 378 000 „
Kokku 3 341 500 kr
Vahe +1 402 700 kr

³⁾ Ilma väljarändajateta.

⁴⁾ Arvestatud I. VII 1938—30. VI 1939.

Turismi ja reisijate vahekorid on esmakordselt näitamas sellist ülekaalu meie kasuks.

13. Välisesinduste kulud.

Dépenses des services
diplomatiques.

Eesti esinduste kulutused välismaal ulatusid 1938. a. 898 618 kr. Sellest summast tuli tagasi Eestisse 125 269 kr.

Seega oli tegelikke kulusid 773,3 tuh. kr, millele lisanduvad komandeerimiste, võõrsilt kojutoomiste jne. kulud, kokku ca 236 tuh. kr.

Välisesinduste kulutuste kohta Eestis Välisministeeriumi poolt kogutud andmed näitavad, et kaheksa riigi kohta, kes vastavad andmed teatasid, need kulud olid 441 tuh. kr. Kõigi välisesinduste kulusid 0,8 milj. kr peale arvestamine tundub seepärast õigustatuna.

Eesti välisesinduste poolt välismaalt saadud tulud (kr).
Recettes perçues par les services diplomatiques à l'étranger (kr).

9.	1938	1937
Passide maks	47 000	47 767
Passide viseerimine	24 400	31 019
Kodakondsuse maks	170	120
Maksud lub., tunn. ja kinn.	32 231	32 407
Protseendid fondidelt	96	136
Rent hoonetest	20 003	20 032
Trükitööde müük	2,5	20
Mitmes. varand. müük	6 719	130
Kuludeks kantud summ. ta- gasim.	751	7 493
Juhuslikud tulud	897	1 832
Kokku	132 869	141 855

Rahvusvaheliste asutistele 1938. a. makstud liikmemaksud (kr).
Cotisations versées pour les organisations internationales (kr).

10.

Rahvasteliidu liikmemaks	80 912
Tollitunnistuste tariifide ühingu	1 791
Rahvusvaheline diplomaatiline akadeemia — liik- memaks	111
Rahvusvahel. ühingute liidu liikmemaks I semester	138
Rooma põllumajandusinstituudi ja rahvusvaha- liselo seonnekontrolli-ühisusele	5 041
Randteede konventsiooni- ja liikmemaksud	4 140
Posti- ja telegraafiliidu biroo maksud	5 513
Londoni Chamber of Commerce 1938/39. a. liikme- maks	96
Eesti Välisühete ühingu liikmemaks endiste ja 1937. a. eest	468
Kokku	98 210

14—15. Muud riigi- kulud ja -tulud.

Autres recettes et dépenses
gouvernementales.

Rahvusvaheliste asutistele makstud liikme- ja osamaksude kohta on andmed toodud tabel 10. P. 15 kulude all on arvestatud mitmesugused ostud ning välismaalt saadud mitmesugused summad (müügid jne.).

B. Kapitalide liik- mine.

Mouvement des capitaux.

Kapitalide liikumise alal on saadavad esijoones andmed riigivõlgade kustutamise, erapan-
kade vahekoridade kohta välismaaga ning Eesti Panga kullatagavarade ja kohustusvabade välisaktivate (välis-
korrespondendid, tšekid, raha jne.) liikumise arvud.

Pankade väliskorrespondente, -vekslidiskondi ja -võlaarvete vahel
1937—38. a. (1 000 kr).
Correspondants à l'étranger, escompte et avances des banques privées
de 1937—38 (1 000 kr).

11.	1938			1937		
	Meie kasuks	Meie kahjuks	±	Meie kasuks	Meie kahjuks	±
Krediitpank a.-s.	1 659	25	+1 634	1 623	13	+1 610
G. Scheel ja Ko	2 033	2 106	+827	2 363	2 062	+301
Tartu Pank	2 340	2 813	+473	2 620	2 797	-177
Tallinna linnapank	91	—	+91	89	—	+89
Tallinna aktsiapank	15	0	+9	7	8	-1
Pärnu krediitpank	—	—	—	1	—	+1
Tartu tööstuspank	4	—	+4	2	—	+2
E. Rahvapank	513	—	+513	461	—	+461
Tall. juudi ühispank	8	—	+8	17	—	+17
Tartu juudi ühispank	1	—	+1	1	—	+1
Põllumeeste keskp.	28	72	-44	—	—	—
Viljandi ühispank	53	—	+53	—	—	—
Põllumajand. pank	24	—	+24	—	—	—
Tall. majaomanike p.	86	—	+86	78	—	+78
Kokku	7 755	5 022	+2 733	7 262	4 880	+2 382

Eesti Panga kullatagavarade ning välisvarade seis võrdus panga aruande järgi:

1. I 1939 (tuh. kr)	54,6
1. I 1938 „ „	55,7

Riigi välisvõlgade ja % tasumine 1938. a. — Amortisation des dettes d'Etat et versement des intérêts en 1938

12.	Kapitali — Amortisation		Intresse (ühes kuludega) — % Intérêts	
	Välisvaluutas	Kr	Välisvaluutas	Kr
1. Rootsi Valitsusele põllumajanduslik kaubakrediit	Rkr. 96 807	91 579	Rkr. 8 731	8 250
2. Raha- ja pangareformi 1927. a. 7% võla Briti osa	£ 9 504	174 408	£ 43 464	797 500
3. Raha- ja pangaref. 1927. a. 7% võla Ameerika osa	\$ 58 270	223 331	\$ 243 305	800 062
4. Briti firmale „Vickers, Limited“	£ 2 000	36 700	£ 75	1 376
5. Rootsi firmale „Svenska Tändsticks Aktieföretaget“	Rkr. 185 337	175 320	Rkr. 428 174	405 052
Kokku	—	701 347	—	2 102 849
Sellest Eesti kodanikud ja asutised ca	—	233 000	—	560 000

Pikaajaliste krediitide alal on meie välisvõlgnevus vastava ankeedi andmeil tõusnud 2,0 milj. kr, millise summa võrra on paigutatud Eestisse uut kapitali, peamiselt Rootsist.

Kaubanduskrediitide alal on sama ankeedi (v. tab. 15) andmeil välisvõlgnevus tõusnud 4,6 milj. kr.

Kliiringu alal oli 1938. a. alguks vahetõrde meie kasuks 4,5 milj. kr, 1938. a. lõpul aga 5,1 milj. kr. Kokku seega suurenenine 0,6 milj. kr. Paigutame maksebilanssi ka selle summa, kuna oleme õigustatud selle võrra saama välismailt rohkem kaupu.

Vähenedmine võrreldes 1938. a. algusega — 1,1 miljonit kr.

Erapankade rahaline vahetõrde välismaa pankadega oli:

1938. a. lõpul	2 733	tuh. kr	meie kasuks
1937. a. „ „	2 382	„ „ „	„

Välisvõlga tasuti aasta jooksul:

Raha ja pangareformi laen:	
£ obligatsioonide osas	174 408 Ekr
\$ obligatsioonide osas	223 331 „
Rootsi kaubakrediidi arvel	91 570 „
Rootsi tulotrikustrusti arvel	175 320 „
„Vickers, Ltd“ arvel	36 700 „
Kokku	701 347 Ekr

Kogu see summa aga ei läinud välismaale. Kaudseil arvestusel umbes 1/3 rahandusreformi-laenu pabereist on Eesti kodanikkude ja asutiste käes. Vastavalt sellele osa amortisatsiooniks makstud summast tuli siia. Seda osa võiks arvestada ca 233 tuh. kr.

Maksebilansi üldtulemus.

Résultats.

1938. a. maksebilanss jäi meie passiiivseks 5 miljonit kr. Meie maksebilansi jooksvate artiklite osas on väliskaubandusel ikkagi valdav tähtsus. Ka 1938. a. moodustas väliskaubandus 77% (krediiti poolel 77,1%, deebet poolel 77,4%) kogukäibest. Ka pääsis möödunud aastal kehtima eelmisel aastal murtud põhimõte, et maksebilansi aktiivsus oleneb väliskaubanduslikust vahetõrdest. 1938. a. bilansi kogupassiivsus on vaid veidi suurem väliskaubanduse omast.

Riigivõlgade summa aasta lõpuks — Dettes extérieures de l'Etat à la fin de l'année.

14.	Vastavas valuutas — En monnaie correspond.	Ekr (1 000)					
		1938	1937	1936	1938	1937	1936
Valitsustehelised võlakohustised — Dettes gouvernementales (de guerre)	£ 1 051 868 \$ 16 466 013	1 052 244 16 466 013	1 048 608 16 466 013	19 302 65 041	19 309 61 147	19 244 61 418	
Raha- ja pangareformi laen — Emprunt contracté sous les ausp. de la Soc. des Nations	£ 605 500 \$ 3 413 500 Rkr. 101 708	617 000 3 472 500 —	628 100 3 540 500 —	11 111 13 483 96	11 822 12 895 —	11 526 13 206 —	
Kokku — Total	—	—	—	109 633	104 673	105 394	
Muud riigi- ja omavalitsuste laenud — Autr. dettes	£ — Rkr. 6 996 540	— 7 181 877	— 7 047 232	— 6 610	— 6 704	— 7 234	
Võlge eelmise aastaga võrreldes (+ või -) — Différence entre l'année précéd.	—	—	—	+4 185	-1 234	-1 270	

13.	Kreedid — Crédit				Deebet — Débit			
	1938	1937	1936	1935	1938	1937	1936	1935
A. JOOKSVAD ARTIKLID — ARTICLES COURANTS								
I. Kaubad — Marchandises.								
1. Kaubad — Marchandises	104,0	106,0	83,2	80,1	107,1	111,0	86,9	88,7
2. Laevad — Bateaux	0,1	0,2	0,2	0,3	1,4	1,5	1,8	1,4
Kokku — Ensemble	104,1	106,2	83,4	80,4	108,5	112,5	88,7	70,1
II. Protsendid ja dividendid — Intérêts et dividendes.								
3. Valitsusvahelistelt võlgadelt — Intérêts sur les dettes intergouvernementales	—	—	—	—	0,0	0,0	1,8	1,8
4. Muudelt loenudelt — Intérêts sur d'autres dettes publiques	0,6	0,6	—	—	2,1	2,2	0,4	0,5
5. Kapitalipaigutusto % ja dividendid — Autres intérêts des capitaux	0,0	0,5	0,5	0,5	1,5	1,2	1,0	2,7
III. Muud jooksvad artiklid — Autres articles courants								
6. Laevaprahid — Transports maritimes	10,5	21,0	13,3	10,5	—	—	—	—
7. Sadanamaksud ja kulud sadamale — Droits de port et frais aux ports	1,1	1,2	1,2	1,0	13,0	15,1	0,0	6,8
8. Transport raudteel — Transport par chemins de fer	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
9. Kindlustuspreemiad — Primes d'assurance	2,3	2,0	1,5	1,3	2,6	2,3	2,0	1,6
10. Posti-telegraafi- ja telefonioperatsioonid — Poste, télégraphe et téléphone	0,5	0,5	0,6	0,4	0,6	0,5	0,4	0,2
11. Välja- ja sissorändajad — Fonds des migr.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
12. Reisijad ja odasiõppijad — Dépenses des touristes	4,7	3,9	3,7	3,1	3,3	3,2	2,3	3,0
13. Diplomaat- ja konsulaarindustuste kulud — Dépenses des services diplomatiques	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0	1,1	0,9	0,6
14. Rahvusvah. asut. liikmeksusid — Cotisations des assoc. internationales	—	—	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1
15. Mujal arvestamata valitsuse kulud ja tulud — Autres recettes et dépenses gouvernementales	0,5	12,2	2,9	0,1	5,8	4,8	2,5	1,3
16. Muud jooksvad tulud — Autres articles	—	0,2	0,1	—	—	—	0,1	—
17. Laevade parandus — Réparation des nav.	0,1	0,1	0,0	—	—	—	—	—
18. Kinofilmid — Films cinématographiques	0,0	0,0	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1
IV. Kuld — Or.								
19. Kuld ja kuldraha liikumine — Espèces d'or et lingots d'or	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	—
Üldse jooksvad artiklid — Total pour les marchandises, services et or	135,0	149,4	108,3	98,3	140,0	143,5	110,1	89,1
Vahe — Balance (+):								
Kaubad, teenused ja kuld — Marchandises, services et or	—	+5,0	—	+0,3	-5,0	—	-1,8	—
B. KAPITALIDE LIKUMINE — MOUVEMENT DES CAPITAUX.								
I. Pikaajalised toimingud — Opérations à long terme.								
1. Amortisatsioon — Amortissement: Riigivõlgade kustut. — Amortissement des dettes d'État	—	—	—	—	0,1	0,1	0,4	0,3
2. Rahvastellidu laenuobligatsioonide tagasiost — Achat des titres de l'emprunt de SDN	0,2	0,3	—	—	0,4	0,4	0,3	0,3
3. Muud laenuid — Autres emprunts	—	—	—	—	0,2	0,2	0,1	0,1
4. Pikaajalised krediidid — Crédits à long terme	2,0	1,0	—	—	—	—	2,0	—
II. Lühiajalised toimingud — Opérations à court terme.								
4. Muutused välisvõlgade ja varades — Changements des avoirs: (a) Eesti Pank — Eesti Pank	1,1	—	—	—	—	10,9	5,1	3,9
(b) Teised pangad — Autres banques	—	—	—	—	0,4	0,2	3,3	0,2
5. Kaubanduskrediidide tõus — Augmentation des crédits commerc.	4,6	3,6	4,8	—	—	—	—	—
6. Kõliringvahetuse muutused jne. — Changements dans les clearing etc.	—	—	4,1	—	0,0	5,1	—	—
Kokku — Total	7,9	5,8	8,9	—	1,7	16,9	11,2	4,8
Vahe kapitalide liikumises — Balance de mouvement des capitaux (+)	+6,2	—	—	—	—	-11,1	-2,3	-4,8
Maksebilansi üldvahe (arvestamata välkeosade vahed, vead jne.) — Balance générale (erreurs, omissions)	+1,2	—	—	+4,6	—	-5,2	-4,1	—

Kuigi turismi alal saavutati tähelepanuvääri tulemus ja laevanduse tulud jäid vaid 16% maha eelnenud aasta omist, ei suutnud need tasakaalustada kaubavahetust ega muid oste.

Suurenenud passiivsus kaeti enamosas kaubanduskrediidiga, mis suurenes ca 4,0 milj. kr, ja Eesti Panga välisvarade reservist.

Saadaolevate andmete täpsuse suurenemise tõttu on 1938. a. maksebilansi üldvahe (arvestamata väikeosad jne.) väiksem kui kunagi varem (vaid 1,2 milj. kr),

mis näitab maksebilansi arvutamise täpsustumist võrdlemisi kõrgele tasemele.

Rahvusvahelise võla bilanss.

Balance de la dette internationale.

Valitsustevaheliste võlakohustuste summa võrdus aasta lõpuks 84,3 milj. kr. Raha- ja pangareformi-laenu ulatub 24,6 milj. kr.

Kogu riigivõlgade summa võrdub 115,7 milj. kr, millest sõjavõlad on üle 80 milj. kr.

Kapitalipaigutused ettevõtteis ja pankades olid vastava ankeedi andmeil 28,3 milj. kr (v. tab. 15).

Välisvõlgnevus riikide järgi 1 000 kr — Montant des dettes privées (1 000 kr) (données d'une enquête spéciale).

15.	1. I 1939			1. I 1938			1. I 1939			1. I 1938		
	Kaupade sisseveo alal	Mitte-kaupade sisseveo alal	Kokku	Credits d'importation	Autres	Total	Kaupade sisseveo alal	Mitte-kaupade sisseveo alal	Kokku	Kaupade sisseveo alal	Mitte-kaupade sisseveo alal	Kokku
Inglise	9 122	9 586	18 708	9 759	8 432	18 191	245	3	248	48	—	48
Saksa	8 165	4 274	12 439	7 827	3 735	11 562	3	—	3	52	1	53
Holland	1 269	7 968	9 237	1 262	7 772	9 034	180	0	180	46	—	46
Rootsi	6 695	1 080	8 684	1 966	2 050	4 016	8	—	8	—	—	—
Taani	234	1 537	1 771	205	1 185	1 390	11	0	11	0	—	0
Prantsuse	440	967	1 416	479	563	1 042	3	18	21	19	8	27
Soome	1 690	655	2 345	2 283	629	2 912	5	1	6	25	76	101
P.-Am. Ühendriigid	1 165	11	1 176	895	10	905	1	—	1	—	—	—
Egiptus	1 260	—	1 260	865	—	865	1	—	1	—	—	—
Helveetsia	202	398	600	136	476	606	—	2	2	—	2	2
Leedu	3	244	247	5	420	425	—	0	0	1	—	1
Läti	300	47	347	346	230	576	—	80	84	6	91	97
N.S.V.L.	81	5	86	322	11	333	—	—	—	—	1	1
Belgia	170	7	177	230	4	234	—	1	2	0	1	1
Luxemburg	3	—	3	5	—	5	—	—	—	—	4	4
Norra	97	46	143	143	144	287	—	—	—	—	1	1
Tšehhoslovakkia	287	25	312	339	21	360	1	2	3	—	1	1
Itaalia	77	32	109	74	20	103	—	—	—	—	—	—
Poola	148	374	522	234	338	572	—	—	—	—	—	—
Türgi	183	1	184	45	2	47	—	—	—	—	—	—
Kreeka	—	—	—	—	—	—	245	3	248	48	—	48
Austria	—	—	—	—	—	—	3	—	3	52	1	53
Bulgaria	—	—	—	—	—	—	180	0	180	46	—	46
Suvedimaa	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	—	—
Portugal	—	—	—	—	—	—	11	0	11	0	—	0
Ungari	—	—	—	—	—	—	3	18	21	19	8	27
Danzig	—	—	—	—	—	—	5	1	6	25	76	101
Jamaika	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Hispaania	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Itaenia	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
Kanada	—	—	—	—	—	—	—	0	0	1	—	1
Palestiina	—	—	—	—	—	—	4	80	84	6	91	97
Jaapan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Jugoslaavia	—	—	—	—	—	—	1	1	2	0	1	1
Alžeeria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Aafrika	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	1	1
Kokku — Total	32 159	28 273	60 432	27 628	26 229	53 857						

Neile võlgadele seisavad vastu varad, mis koosnevad peamiselt E. Panga välisvaradest ja kapitalipaigutustest välismaal.

Kokkuvõttes meie ligikaudu 146 milj. kr välisvõlgade summa vastu seisab meil varusid umbes 90,4 milj. kr. Puht-välisvõlga seega ligi 56 milj. kr.

Kogu välisvõlast on 80 milj. kr sõjavõlga, milliste amortisatsioon kui ka protsentide tasumine praegu ei toimu.

Raha- ja pangareformi-laenust, mida on jäänud tasuda 25 milj. kr, on tervelt kolmandik Eesti asustiste ja isikute valduses.

Oletusi meie rahvusvahelise välisvõlgnevuse kohta 1939. a. alguks. *Essais d'établissement du montant de la dette internationale de l'Estonie le 1. I 1939.*

16.	Millj. kr	Millions de kr
Kohustused — Exigibilités.		
Riigi võlad — Dettes de l'État.		
Valitsustevahelised võlakohustused — Dettes intergouvernementales	84	55
Raha- ja pangareformi laen — Emprunt sous les ausp. de la Soc. des Nations	25	8
Muud riigi- ja omavalitsuste laenud — Autres dettes	7	20
Kokku — Total	116	7
Kapitalipaigutused ettevõtteis ja pankades — Placements à long terme en entreprises et banques	28 ¹⁾	0,4
Välismaalaste kinnisvarad — Biens immeubles des étrangers	2	90,4
Kokku — Total	146	90,4
Varad — Avoirs.		
E. Panga välisvarad — Avoirs étrangers de la Banque d'Estonie		55
Raha- ja pangareformi paberid Eestis — Titres de l'emprunt de la Soc. des Nat. en Estonie		8
Kapitalipaigutused ja hoitusummad välismaal — Placements à long terme et dépôts à l'étranger		20
Kinnisvarad — Biens immeubles		7
Erapankade lühiajaliste võlgade saldo — Solde des crédits à court t. des banques priv.		0,4
Kokku — Total		90,4
Vabe — Balance		55,6

¹⁾ Võetud 1939. a. teostatud ankeedi andmeil kohustiste summa (mittekaupade sisseveo alal).

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega aprillis 1939. a.

Commerce extérieur avec les autres pays en avril 1939.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sisavedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sisavedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	96,0	64 324	35,1	10 161	Hollandi asumaa ^d) — Colon. néer-landaises ^d)	444,1	80 526	92,0	16 631
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgo-luxembourgeois Union éconóm. Belgia asumaa ^d) — Colonies belgi-ques ^d)	310,5	77 894	95,8	31 098	167. Curaçao — Curaçao	208,0	21 847	—	—
83. Kongo — Congo	1,0	1 620	—	—	72. India — Inde	235,5	58 679	92,0	19 531
169. Boliivia — Bolivie	—	—	2,0	283	17. Iiri — Irlande	0,0	300	—	—
170. Brasiilia — Brésil	3,7	4 270	0,2	240	53. Iraan — Iran	0,6	3 618	—	—
Briti asumaa ^d) — Colonies britan-iques ^d)	1 114,1	444 376	208,3	34 230	19. Itaalia — Italie	154,9	108 771	1 385,4	117 905
58. Aден — Aden	1,2	1 620	—	—	40. Jaapan — Japon	4,1	14 949	25,9	1 193
182. Austraalia — Australie	50,3	89 562	2,0	5 967	15. Kreeka — Grèce	20,0	40 278	15,3	12 629
82. Egiptuse Sudaan — Soudan anglo-egyptien	11,0	19 361	—	—	141. Kuuba — Cuba	8,1	7 890	—	—
178. Guajaana — Guyane	—	—	2,1	310	38. Lõuna-Saavia — Yougoslavie	26,4	20 202	1,2	2 761
101. Honduras — Honduras	—	—	1,1	238	Mandžuuria — Mandchourie	0,0	10	2,7	990
65. India — Inde	344,7	112 426	175,2	16 400	146. Mehhiko — Mexique	0,5	795	25,4	8 607
164. Jamaika — Jamaïque	15,3	14 465	2,0	437	23. Norra — Norvège	129,7	36 697	36,4	90 231
90. Kamerun — Cameroun	0,8	725	—	—	148. Panama — Panama	—	—	2,9	700
136. Kanada — Canada	1,0	4 189	2,8	5 791	174. Paraguay — Paraguay	5,0	1 786	5,9	827
99. Keenia ja Uganda — Kenya et Ouganda	—	—	1,1	150	175. Peruu — Pérou	—	—	5,2	1 850
87. Kullarannik — Côte de l'Or	16,9	9 333	—	—	26. Poola-Danig — Pologne-Danzig	1 443,0	130 920	75,6	86 348
93. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	49,7	33 157	1,2	1 900	27. Portugal — Portugal	22,0	7 448	16,8	24 132
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,6	1 218	—	—	Portugal asumaa ^d) — Colonies portugaises ^d)	1,1	782	2,9	718
06. Malaja — Malaisie	111,5	33 110	—	—	192. Angola — Angola	—	—	0,9	212
52. Palestiina — Palestine	494,1	109 875	9,1	1 574	183. Mosambik — Mozambique	—	—	2,0	506
193. Pitcairni saared — Îles Pitcairn	2,0	1 534	—	—	131. São Thome ja Príncipe — São Thomé et Príncipe	1,1	782	—	—
60. Põhja-Borneo — Bornéo du Nord	1,3	667	—	—	Prantsuse asumaa ^d) — Colonies françaises ^d)	24,0	4 044	81,6	11 718
100. Tanganiika — Tanganyika	8,8	5 501	—	—	109. Alieeria — Algérie	16,0	2 420	—	—
160. Trinidad ja Tobago — Trinité et Tobago	—	—	1,9	462	180. Guajaana — Guyane	0,0	4	—	—
62. Tseilon — Ceylan	3,7	5 801	—	—	71. Indo-Hiina — Indo-Chine	—	—	68,0	9 691
186. Uus-Meremaa — Nouvelle-Zélande	0,7	1 832	9,2	1 307	80. Maroko — Maroc	3,0	2 520	—	—
8. Bulgaaria — Bulgarie	14,5	29 121	32,6	9 236	55. Süüria — Syrie	—	—	7,5	1 148
173. Ecuador — Equateur	—	—	1,9	513	110. Tunesia — Tunisie	0,1	113	—	—
76. Egiptus — Égypte	190,3	226 185	33,1	5 048	28. Rumeenia — Roumanie	—	—	—	—
41. Hiina — Chine	0,0	319	120,2	23 286	Saksa protektoratid Döömi ja Müüri-Protectorat Bohème et Moravie	5,3	32 720	3,4	7 478
11. Hispaania — Espagne	5,8	3 688	0,4	62	142. Santo-Domingo — Dominic. Républ.	0,1	119	8,1	1 971
Hispaania asumaa ^d) — Colonies espagnoles ^d)	—	—	2,0	195	54. Siam — Siam	—	—	—	—
107. Kanari saared — Îles Canaries	—	—	2,0	195	35. Sveits — Suisse	8,5	62 607	37,3	81 092
25. Hollandi — Pays-Bas	3 203,9	261 193	288,0	98 943	9. Taani — Danemark	251,8	143 465	505,8	159 000
					171. Tšiili — Chili	119,8	16 640	—	—
					87. Türgi — Turquie	25,8	42 201	59,3	88 995
					18. Ungari — Hongrie	0,8	2 658	0,7	1 485
					178. Uruguay — Uruguay	30,8	42 192	—	—
					177. Venezuela — Venezuela	1,5	1 996	17,8	4 491

Tab. 3. Tähtsamad väliskaubanduse ained aprillis 1939. a.

Commerce extérieur des principaux articles en avril 1939.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Desti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1	2	3	4	4	5	6	7
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
II. Toidu- ja maitseained, joogid		4 377,9	734 193	204—206 Sool		823,2	16 340
2. Tera- ja jahvatatud vili	98,6	16 647	213—217, 221—224 Vihnad ja veinid		16,0	30 461	
11 Rukis	—	—	Y. Loomasööd		50,0	7 230	
12 Nisu	—	—	233 Soja		—	—	
13 Oder	—	—	III. Toor- ja poolvalmisained		15 726,4	2 228 722	
14 Kaer	—	—	8. Loomariigilained, peale rasvade ja õlide		171,5	220 216	
16 Mais	—	—	237—241 Toored loomnahad eri		137,6	132 909	
30 Riis	98,6	16 647	Sellest: Argentina		35,0	35 400	
Sellest: Br. India	96,6	16 247	Soome		40,9	29 731	
3. Aed- ja juurvili	676,8	178 177	Uruguay		23,8	26 195	
69 Apels., mandar. värsked	501,4	110 723	Austraalia		26,5	26 164	
60 Sidrunid värsked	102,9	17 825	243—257 Karusnahad		7,1	08 880	
69—75 Puuvilli ja marjad kuivatatud	37,4	22 031	9. Seemned, taimed ja nende osad		491,3	259 189	
5. Kala, kalasandused ja vähid	320,1	56 047	281 Kõpra		326,5	87 296	
112 Heeringad soolatud	302,8	50 478	305, 306 Tubak lehtedena, kasvudena		73,2	144 741	
6. Muud toidu- ja maitseained, joogid	3 232,3	475 929	Sellest: Türgi		21,7	38 829	
167 Kohvoad toored	10,8	13 170	Kreeka		13,8	30 349	
172, 175 Kakaoad ja -pulber	27,2	17 970	Bulgaaria		14,5	29 121	
176 Tee igasugune	2,0	8 641	N. S. V. L.		6,0	19 141	
178, 179 Suhkur peenike ja tükkidena	2 835,7	360 871	307 Humalad		3,0	11 816	
Sellest: Briti	1 900,8	301 141	11. Paberitoorained		446,9	56 653	
			349 Tšelluloos kuiv		241,4	42 687	

1) Dominioonid, asumaa, valdused, protektoraadid ja mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Tähtsamad väliskaubanduse ained aprillis 1939. a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en avril 1939 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
12.	Tekstiiltoorained	769,3	725 663	683	Puuv. masinarihmad	3,6	13 561
352	Puuvill toores	454,7	474 186	688	Puuv. kardinatüül	1,5	16 562
	Sellest: P.-Am. Ühendriigid	244,4	228 640	698	Vill soetud	2,0	8 964
	Egiptus	199,3	226 185	699—701	Villane lõng	33,6	235 293
357	Kanep	69,0	34 526	702, 703	Villane riie kangastena	3,2	61 267
	Sellest: Lõumaslaavia	25,6	18 715	706, 741	Villased ja puuvillased kangad tehn. tarbeks	1,2	8 549
	Br. India	43,4	15 811	718, 715	Siid- ja kunstsidnit ja -lõng	27,4	130 094
359	Džaut toores	178,0	67 114	718—719,	Siid- ja kunstsidriie	0,5	25 694
363	Vill värvimata	32,3	98 382	724	Poolsidriie	2,8	42 949
	Sellest: Austraalia	10,2	37 579	724	Vahariie ja vahariidest kaup	5,0	15 908
	Brüti	8,5	24 693	702—707	Peakatted igasugused	2,0	47 472
	Urugval	6,8	15 997	708—772,	20. Metallid	3 050,8	727 900
367	Kunstvill	2,9	6 976	776—778	Raud ja teras (vits., latt., sordi jne.)	2 294,1	457 859
368	Toorsiid	—	—	778, 774,	Sellest: Saksa	1 635,2	326 875
13.	Maagid ja metallid töötlemata	373,6	73 446	779—783	Sellest: Prantsuse	222,4	37 422
376	Malm toores	289,3	20 288	784—788	Belgia-Luksemb.m.l.	166,9	32 728
389	Inglisina kangidena, tükkidena ja kildudena	5,1	20 902	789—790	Raud- ja terasplekk	685,7	206 702
390	Tina kangidena, tükkidena ja kildudena	44,2	10 450	803	Sellest: Brüti	318,8	111 407
14.	Mineraalid (peale maakide)	2 116,0	54 337	809	Saksa	217,5	58 184
397—399	Vabrik- ja eliid. tarvitav savi	0,1	18	810, 811	Belgia-Luksemb.m.l.	55,6	11 807
447	Kivisüsi	1 885,3	29 294	817, 818	Raud- ja terastrait igasugune Vask lattidena ja lehtedena	37,3	13 143
	Sellest: Brüti	1 062,8	18 105	825	Sellest: Rootsi	16,1	18 934
	Poola-Danzig	823,0	11 129	830—833	Saksa	8,6	9 466
449	Koks	125,0	3 900	834	Vasktorud	4,4	5 186
15.	Keemiatööstuse toorained	11 282,5	394 080	835	Vasktraat isoleer- ja igasugune Alumiinium lattidena ja lehte- dena	3,7	8 272
a)	Õlid, rasvad, vagnud, kummit toorelt	1 781,8	263 396	842—848,	21. Põllumajandusmasinad ja -riistad	490,6	416 658
462	Loomarasv tehnil. tarbeks pu- hastamata ern.	32,0	9 763	851—864	Traktorid	18,2	23 440
467	Pähklõõli igas.	56,2	26 831	865	Villajapeksugarmatuurid	1,0	1 720
474	Kookosõli	47,0	16 581	872	Niidumasinad	156,2	103 253
	Sellest: Rootsi	46,8	16 460	876,	Separatuurid j.m. piimandus- masinad	18,0	61 184
481	Kakaovõi	4,8	4 900	875,	Piimavedamismõud	33,4	39 565
483, 490-a	Nafta ja gaasiõli	273,0	16 862	877-880, 880	Põllutöömasinate osad	69,4	61 761
	Sellest: N. S. V. L.	170,0	8 318	887, 889	115,2	331 235	
	Holl. Curaçao	51,5	4 750	893	Plahvatusejõumasinad	12,6	28 922
484	Masut	—	—	895	Kudumismasinad	0,7	7 334
485	Petrooleum	734,3	47 007	901—903,	Õmblusmasinad	10,9	47 001
	Sellest: N. S. V. L.	672,1	42 100	911	Töömasinad ja abinõud igasug. Masinate ja aparatuuride osad	59,0	131 303
487	Bensin	308,9	32 091	912	470,9	501 933	
	Sellest: N. S. V. L.	198,4	16 146	913	15,3	12 126	
	Holl. Curaçao	133,9	12 546	915	Raud- ja terasestootud, taotud, pressitud või valatud	35,9	18 349
493	Parafin	1,5	643	916	Raud- ja terasraud ja n. liited Muu treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasug. Raudplekk-kaup ern. lihtne	87,8	142 482
495	Märdeõli ern.	143,7	42 240	917	Vasktraatkangad	16,7	32 531
	Sellest: P.-Am. Ühendriigid Brüti	94,4	28 682	918	Raud- ja terastraitkaup ern.	8,3	12 895
	20,3	7 587	28 682	919	Noakkaup igasugune	4,0	43 804
515	Kautsük ja guttaperit toored	13,5	18 443	922	Ern. käsitööriistad	12,7	35 483
518	Harpius	33,1	6 080	923	Vilfid ja keermetsiltsik. abinõud	3,3	16 574
527, 528	Terpentini ja terpentiniõli	5,1	2 116	924, 925	Vaskkaup ern.	7,6	55 297
	Sellest: P.-Am. Ühendriigid Brüti	20,3	7 587	926	203,8	332 362	
535	Tsiliisilapeeter	119,8	16 540	928	El.-dünamod, -mootorid, trans- formatorid	13,7	44 553
536	Lubisilapeeter	—	—	932	El. mõõturistad	0,6	12 272
537	Värvellhapu ammoniaak	—	—	932	El. hõõglambid	0,9	10 749
541	Superfosfaat	7 160,0	290 255	934	Elektri- ja telefonikaablid	129,2	84 685
540, 547	Kaalisoolad	2 144,0	187 598	935	El.-juhtmed isoleeritud	26,6	32 129
	Sellest: P.-Am. Ühendriigid Brüti	94,4	28 682	939	El. liiljad	1,2	9 901
549	Värvell puhastamata	—	—	943	Raadioaparatuurid ja n. osad	1,4	30 835
566-a	Tselluloidid	4,2	11 822	945	25. Instrumendid, aparatuurid (peale elektri- apar.) ja laskeriistad	13,0	249 431
IV. Valmissaadused.		7 003,7	5 787 903	945	Fotoapar. ja n. osad	1,6	22 182
16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	3,5	46 505	953	Arstiriistad, -aparatuurid ja -tar- bed	0,6	15 289
566—568	Suured parknahad	1,3	12 303	958—966	Kellad	1,3	38 274
569—576	Töötletud peensord. nahad	1,2	24 270	973—980-a	Muusikariistad	2,1	28 097
580	Masinarihmad	0,4	4 602	981—984	Laskeriistad	0,7	7 066
17.	Puutööstussaadused	227,5	100 239	985	26. Transpordvahendid	385,4	1 067 017
503	Vinser Himmimata	3,1	2 309	999	Sõiduaud	130 tk.	323 187
600—604	Aami- ja pusepatõõ	214,3	84 241	1002	Autode raamid ilhes mootori ja ratastega	44 tk.	126 257
609—612	Tisleri- ja treialitõõ	3,1	8 063	1003	Mootorrattad	120 tk.	64 910
18.	Paberitööstussaadused ja trükitõõ	236,2	177 594				
624	Puupapp värvimata, satinoori- mata	45,5	9 735				
	Sellest: Soome	45,5	9 735				
633	Paberossipaber	4,0	9 621				
644	Pergament- ja pergamiinpaber	18,9	13 015				
646	Puupaber	2,0	13 009				
648	Tapeetid ja bordid	73,6	42 345				
662, 663	Raamatud ja muu trükitõõ	3,5	11 101				
19.	Tekstiilitööstussaadused ¹⁾	111,0	838 354				
667—670	Puuvill. nit ja -lõng	3,0	29 783				
671—676	Puvill. riie ¹⁾	12,8	142 694				
	Sellest: Saksa	7,8	94 582				
	Brüti	4,8	45 910				

¹⁾ Sellest: välismaal töötletud eesti kauba tagasivedu Eesti 6 325 kg 70 050 kr; välismaa kauba ajutine sissevedu täielikavaks töötlemiseks
Eesti — kg — kr — Dont réimportation des marchandises estoniennes exportées pour perfectionnement ultérieur 6 325 kg 70 050 kr; importation
des marchandises étrangères pour la fabrication — kg — kr.

Tab. 3. Tähtsamad väliskaubanduse ained aprillis 1939. a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en avril 1939 (suite).

Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat. 1	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton 2	kr 3	Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat. 4	Kr — couronne d'Estonie	ton 5	kr 6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
1000	Autode osad	6,9	20 820	1172	Glaubersool	19,2	1 667
1007	Jalgrataste ja mootorrataste osad	8,5	25 521	1182	Värvilahape igasugune	119,1	10 361
1008	Jalgrattad	6 346 tk.	446 773	1234	Kaltsiumkarbid	34,3	6 870
27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	167,3	121 153	1295		Litrohud	0,7	39 951
1038	Samottkivid ja -tahvlid	14,1	3 073	1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,9	19 523
1051—1053	Fajansskaup	47,3	29 208	1319—1321	Parkimisekstraktid	140,9	63 799
1054—1055a	Portselankaup	20,0	24 028	1322—1324, 1328,			
1060—1073	Klaaskaup	20,1	34 929	1336—1344	Mineraalvärvid	60,8	17 802
28. Keemiatööstussaadused	1 534,1	803 179	1348		Allaariinvärvid ern.	10,8	105 403
1102	Kaseiin	—	—	1350	Triikivärv	2,1	7 636
1103	Albumiin	20,3	10 314	1363, 1364	Lõhkaained ja süütenõud	56,6	59 507
1104—1109	Pehmet kummist teosed	44,7	140 738	1367	Fotoalmeid valgustundelised	0,3	6 514
1113, 1114	Kummist jalanõud	5,6	21 651	1368	Linoleum	0,0	6 098
1140	Värvilahapalumilium	—	—	29. Muud eraldi nimetatama kaubad	4,5	54 353	
1166	Sooda, peale sügisooda	615,6	57 718	1386	Nõõbid igas.	1,5	11 887
1168	Seebikivi puhastamata	217,8	48 747	1394—1396	Kirjutusmaterjal ern.	0,6	10 215
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.							
I. Elusloomad (arv).		8 780 tk.	877 715	12. Tekstiiltoornained	678,2	702 306	
1	Hobused (arv)	4 tk.	1 950	854	Linn	279,8	347 136
5	Sead ja põrsad (arv)	8 782 tk.	875 765		Sellest: Briti	195,8	223 805
					Saksa	83,9	123 110
II. Toidu- ja maitseained, joogid.		4 547,5	2 979 328	355	Linatakid	311,8	326 236
2. Tera- ja jahvatatud vili	0,3	47		372, 373	Kaltsud	79,5	26 194
11	Rukis	—	—	13. Maagid ja metallid töötlemata	162,3	6 832	
3. Aed- ja juurvili	1 543,6	132 421		380, 383	Vaanaraud ja -teras	119,0	4 525
38	Kartul, värske	1 496,0	122 330		Sellest: Soome	119,0	4 525
41	Silbud	20,6	2 847	14. Mineraalid (peale maake)	3 514,9	30 225	
45	Kurgid soolatud	5,7	2 567	400, 407-a	Kips	280,0	6 272
47	Sigur, värske ja kuivat.	12,5	2 450	417	Kaltsiitkivi (eesti marmor)	2 370,0	7 768
57	Ünnad	—	—	15. Keemiatööstuse toornained	12 208,4	1 131 302	
66	Pohlad	—	—	a) Õlid, rasvad, valgu, kummi tooreid	12 141,4	1 064 779	
67	Jõhvikad	8,2	2 227	a) Õli, rasvad	820,0	150 058	
4. Karjasaadused	2 605,7	2 673 026		497	Põlevkiviõli	11 209,2	902 601
76	Peekon	298,4	396 524	508-a	Bituumen	104,3	6 359
	Sellest: Briti	298,4	396 524	c) Keemiatööstuse toornained punkti a ja b	67,0	116 533	
77	Sealiba värske ja soolatud	—	—	565	Kunstaarv	50,7	108 233
79	Veiseliha	54,1	35 145	IV. Valmissaadused.			
81	Lambaliha	32,5	42 363	16. Nahad töötatud ja nahkaup	44,7	71 972	
	Sellest: Rootsi	32,5	42 363	506	Tallanahk	31,9	71 022
90	Rääsk piim	755,8	90 097	17. Puutööstussaadused	1 606,7	439 947	
98	Piimapulber	9,4	8 985	593-a	Vineer liimitud	1 343,4	310 032
94	Piim kondenseeritud	0,0	8		Sellest: Briti	870,2	198 655
96	Või	1 005,7	1 649 410		Saksa	80,7	28 162
	Sellest: Briti	657,0	1 059 815		Taani	118,3	26 340
	Saksa	343,7	580 803	594	Vineer-töölipehjad	205,7	101 137
97	Juust	20,5	28 930		Sellest: Saksa	93,7	58 770
99	Munad	6211 080 tk.	338 893		Briti	37,4	14 530
5. Kala, kalasaadused ja vühid	148,6	76 702			Prantsuse	35,3	11 765
100—105	Kala värske	147,1	75 205	607	Niidurallid puust	20,5	17 253
6. Muud toidu- ja maitseained, joogid	243,4	97 132		600, 610	Mööbel	0,9	1 385
127	Kartulijahu	23,0	5 500	18. Paberitööstussaadused ja trükitööd	508,8	99 634	
147	Aed- ja puuviljakonservid	5,0	1 038	634	Pakkimis- ja paber lihtne	149,7	34 880
187	Sokolad	0,3	582	635	Rotatsiooni- ja trükipaber	—	—
188	Kompvekid	7,3	5 954	636, 637	Kirjutus- ja trükipaber	358,6	63 874
218	Pihritus	213,0	82 500	19. Tekstiil- ja muud tööstussaadused	396,9	777 683	
				667—670	Puuvill. niit ja -lõng	143,2	399 197
					Sellest: Saksa	43,3	139 851
					Rootsi	20,0	82 333
					Poola-Danzig	23,1	63 194
				671—676	Puuvill. riie	67,3	171 700
					Sellest: Rootsi	29,9	86 587
					Norra	23,6	65 896
				690	Linane lõng	26,1	56 078
				691-a	Linane riie jäme	30,4	65 171
				690, 697	Džaudriie ja -kotid	115,2	67 356
					Sellest: Taani	90,9	49 608
					Läti	11,4	10 600
						34,1	40 559
				22. Jõu- ja tööstusained	859	90	
					Kõlmutus- ja jäämasinad	0,0	90
				23. Metallkaup ern.	16,7	19 190	
				920	Alumiiniumkaup igas.	3,4	9 467
				24. Elektrimasinad, aparaadid ja tarbed	5,6	71 383	
				942	Telefonapar. ja n. osad	4,8	65 800
				27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	1 497,2	31 565	
				1015	Sement	5,7	200
					Sellest: Saksa	5,7	200
				1034	Telliikivid lihtsad vaapamata	1 344,2	12 708
				1066	Talvekiatans ilustusteta	147,2	18 637
				28. Keemiatööstussaadused	40,4	17 889	
				1102	Kaseiin	1,1	543
				1318	Tuletikud	31,3	13 017
				29. Muud eraldi nimetatama kaubad	6,9	82 069	
				1386	Nõõbid ja kinnised igas.	1,6	13 039
				1392	Kunstaarv	4,4	58 568

1) Siin hulgas ka marineeritud kurgid — Y compris les conserves marines. 2) Sellest: Eestiis töötatud välismaa kauba tagasivedu välismaale

Tab. 6. Riigiraudteed aprillis 1939 — Chemins de fer en avril 1939.

1. Tähtsamad andmed pütkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

) Kõigis raudteedel arvestatakse teljekoormis teljepeari peale.	Tulutoovate rong-km arv (1000) Trains-km des tr. locatifs (1000)	Reisija-km (1000) Voyageurs-km (1000)		Istekohatade kasutamise % — % des places occupées	Tühjade vankrite % — % des wagons vides	Laaditud kaubavag. keskmine telje koorem) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Keskmine netokaal kõigi kaubarongide võrdne arv — Poids moy. net de train pour march.	Keskmine kaubarongi brutokaal (ildv. tn) — Poids moy. brut d'un train à marchand. (traf. tot. ton)		Keskmine kaubarongi telgede arv — Nombre moy. d'essieux pour un train de march.	
		Üldarv Total	III kl. III cl.			Üldveost Traf. total	Maksul. veost Trafic payé		Tallinna suunas Vers Tallinn	Tallinnast Tallinn dep.	Tallinna suunas Vers Tallinn	Tallinnast Tallinn dep.
Auru- ja mootorronges	236	21 809	19 038	54,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sell.: Paldiski—Kella	5	132	132	40,6	28,0	7,33	0,61	175	—	225	—	23,8
Haapsalu—Kella	15	881	849	47,3	28,7	4,32	4,18	107	368	151	47,6	39,8
Kella—Tallinn	16	1 157	1 142	64,0	20,7	4,77	4,48	152	444	180	51,3	45,3
Tallinn—Tapa	00	6 379	4 780	55,9	31,3	6,81	6,50	335	766	441	79,4	103,3
Tapa—Kõhla	35	2 279	2 127	63,2	34,2	7,36	6,49	272	622	319	66,4	80,6
Kõhla—Narva	10	1 100	1 107	45,0	12,0	4,38	3,99	106	292	170	45,9	29,2
Tapa—Tartu	50	4 974	4 302	54,9	17,4	5,00	4,71	259	639	400	72,0	74,5
Tartu—Petseri	21	1 705	1 734	65,2	32,1	4,89	4,87	224	544	406	62,3	87,8
Tartu—Valga	39	2 285	2 121	40,0	17,4	4,50	3,95	188	474	313	60,2	60,2
Valga—Petseri	25	950	940	34,4	25,0	4,52	4,00	142	150	871	33,8	40,7
Petseri—Irboska	—	117	117	48,8	41,7	6,78	6,76	—	—	—	—	—
Tähtajalised kogu raudteed	—	700	521	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrirong. Tall.—Pääsküla	29	3 493	3 493	56,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	315	25 292	23 421	54,4	27,4	5,95	5,52	260	620	373	70,3	82,0
Märtsis — en mars 1939	338	19 088	17 022	41,4	29,0	6,06	5,57	205	614	381	68,6	85,6
Aprillis — en avril 1939	298	22 305	20 432	48,3	24,8	5,50	5,01	240	546	395	65,0	75,0
1. IV—30. IV 1939/40	315	25 292	23 421	54,4	27,4	5,95	5,52	260	620	373	70,2	82,0
1. IV—30. IV 1938/39	298	22 395	20 432	48,3	24,8	5,56	5,01	240	546	395	65,0	75,0
1. I—30. IV 1939	1 269	82 142	75 071	44,0	29,0	5,80	5,33	253	595	371	67,8	85,0
a) Litarõppimised teed — Voie large.												
Tallinn—Sad.—Türi	51	2 070	2 724	62,9	27,4	3,30	3,73	138	312	203	100,7	144,5
Türi—Mõisaküla	23	930	870	43,9	20,7	4,09	3,63	79	160	127	50,0	53,7
Mõisaküla—Pärnu	14	441	421	45,3	43,1	4,03	3,61	87	102	247	81,4	79,3
Lilva—Väina	4	79	79	28,9	01,5	3,24	2,28	—	—	—	—	—
Rapla—Virsu	12	496	468	41,7	19,3	2,39	2,30	—	—	—	—	—
Lelle—Papihüü	20	788	688	56,7	32,4	2,75	2,96	105	292	244	108,7	142,2
Türi—Tamaalu	21	472	470	53,8	20,6	4,86	4,32	106	216	120	69,4	69,4
Ikla—Riisela	4	30	30	33,3	23,0	3,20	2,44	58	205	96	73,6	75,0
Mõisaküla—Valga	4	195	184	42,2	31,1	4,03	3,53	—	—	—	—	—
Valga—Mõniste	8	174	174	40,8	41,9	5,24	4,70	36	102	0	28,4	6,4
Sonda—Mustvee	11	154	148	28,9	41,5	3,34	3,20	71	217	96	79,3	78,9
Tähtajalised kogu raudteed	—	180	122	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	172	6 915	6 387	52,9	30,2	3,74	3,48	109	249	202	87,1	109,9
Märtsis — en mars 1939	179	4 958	4 511	30,6	30,6	3,94	3,64	112	242	202	81,3	110,5
Aprill — en avril 1939	160	6 410	6 801	40,9	32,0	3,93	3,60	100	265	217	90,0	113,0
1. IV—30. IV 1939/40	172	6 915	6 387	52,9	30,2	3,74	3,48	109	249	202	87,1	109,9
1. IV—30. IV 1938/39	160	6 419	6 801	40,9	32,0	3,93	3,60	100	265	217	90,0	113,0
1. I—30. IV 1939	078	21 439	19 601	43,8	32,0	3,84	3,48	103	240	192	84,4	113,8
b) Kiitõppimised teed — Voie étroite.												
1939	1938	1. IV—30. IV 1939/40	1. IV—30. IV 1938/39	1. I—30. IV 1939	1939	1938	1. IV—30. IV 1939/40	1. IV—30. IV 1938/39	1. I—30. IV 1939			
174	153	174	153	174	694	76	70	70	70			
21 040	10 520	21 040	10 520	83 102	6 058	5 795	6 058	5 795	24 197			
160	130	100	130	624	71	70	71	70	279			
19 491	14 884	10 401	14 884	75 552	5 634	5 321	5 634	5 321	21 941			
148	122	148	122	595	70	68	70	68	276			
18 607	13 836	18 607	13 836	72 966	6 561	5 136	6 561	5 136	21 793			
0,4	0,4	0,4	0,4	1,5	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7			
43	42	43	42	148	15	15	15	15	61			
870	787	870	787	3 240	189	129	189	129	461			
4	4	4	4	16	0,4	0,4	0,4	0,4	1,8			
375	783	375	783	3 234	139	129	139	129	480			
809	775	809	775	3 202	138	124	138	124	447			
25 292	22 395	25 292	22 395	82 142	6 915	6 419	6 915	6 419	21 439			
3 483	3 280	3 483	3 280	13 060	—	—	—	—	—			
33	29	33	29	103	10	10	10	10	47			
28,8	28,6	28,8	28,5	25,4	49,7	49,8	49,7	49,8	46,5			
5	6	5	5	15	0,4	—	0,4	—	1,5			
14	14	14	14	41	—	—	—	—	—			
316	298	316	298	1 271	173	162	173	162	633			
236	231	236	231	943	137	123	137	123	543			
18	21	18	21	80	—	—	—	—	—			
54	41	54	41	218	80	19	30	19	115			
1	0,8	1	0,8	2	—	—	—	—	7			
10 221	8 404	10 221	8 404	39 115	7 444	7 303	7 444	7 303	29 335			
3 907	3 789	3 907	3 789	14 917	2 356	2 493	2 356	2 493	8 851			
6 314	4 615	6 314	4 615	24 198	5 088	4 805	5 088	4 805	20 454			
32,3	28,2	32,3	28,2	30,8	43,0	45,0	43,0	45,0	42,9			
27,9	24,0	27,9	24,0	24,6	40,2	39,2	40,2	39,2	40,0			
8,3	7,9	8,3	7,9	8,2	—	—	—	—	—			
4,1	3,9	4,1	3,9	4,2	6,7	8,0	6,7	8,0	6,6			
73,7	67,8	73,7	67,8	73,5	97,5	91,9	97,5	91,9	96,5			
44,0	53,0	44,0	53,0	56,5	99,0	97,6	99,0	97,6	77,4			
572	487	572	487	520	284	221	284	221	281			

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. aprillil ja 1. mail 1939. a. (1000 kr.)
Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. avril et 1. mai 1939.

	1. mail		1. aprillil	
	14 erapanka 14 banq. privées	61 ühispanka 61 banq. coopér.	14 erapanka 14 banq. privées	61 ühispanka 61 banq. coopér.
Aktiva — Actif				
1. Kassa — Caisse	1 353	1 322	1 565	1 204
2. Hoiuravved — Comptes courants	9 231	9 130	9 316	10 835
a) Sellest Eesti Pangas — Dont à la Banque d'Estonie	3 026	2 362	4 149	2 460
3. Väärtused — Effets	324	242	330	122
a) Välismaa ja kuld — Métaux préc. et effets en valeurs étrang.	124	53	126	56
b) Tšekid ja maksuk. — Chèques et ord.	200	189	204	66
4. Pt. 1, 2 ja 3 kokku — Total 1, 2 et 3	10 908	10 694	11 211	12 251
5. Väärtpaperid — Effets	10 781	6 880	12 324	5 820
a) Sellest riigi ja riigi poolt garanteeritud — Dont de l'Etat et garant. par Etat	8 828	5 406	10 326	4 395
6. Laenuud — Prêts	71 907	64 430	71 488	63 122
a) Diskont. vekslid — Escomptes	35 938	42 186	35 569	41 162
aa) Sellest sisemaal — Dont du pays	33 021	42 186	33 635	41 162
b) Tähtajalised laenuud — Prêts termin.	1 092	5 185	1 121	5 185
c) Riiklikud laenuud — Prêts d'Etat	—	232	—	221
d) Kontokorrentlaenuud — Autres prêts	34 877	16 827	34 708	16 554
7. Korrespondendid — Correspondants	4 151	2 169	4 536	2 560
a) Sisemaal — en Estonie	433	646	483	752
Loro	1 160	1 201	1 030	1 281
Nostro	401	—	635	—
b) Välismaa — à l'étranger	2 157	232	2 388	527
Loro	7 848	1 523	7 311	1 407
Nostro	2 640	62	2 489	144
8. Garantid deebitorid — Garanties	454	526	440	522
9. Mitmesug. deebitorid — Débiteurs div.	5 193	2 847	5 138	2 840
10. Vallasvara — Mobiliers	—	—	—	—
11. Kinnisvara — Immeubles	—	—	—	—
12. Makstud % äri- ja muud kulud — % et autres dép.	1 308	778	907	536
13. Osakonnad — Succursales	1 761	125	1 732	93
14. Muud aktivad — Actifs divers	2 497	775	2 198	698
Sellest: a) Üleminevad summad — Actifs transit.	1 423	177	1 429	160
b) Protestitud vekslid — Effets protestés	84	154	61	125
Kokku — Total	119 448	90 818	119 873	90 011
Passiva — Passif				
1. Panga kapitalid — Capitaux et réserves	16 248	7 152	16 240	7 032
a) Sisemakst. aktsia- ja osakapital — Capital versé	6 880	4 985	6 880	4 902
b) Harilik tagavarakapital — Réserves	2 011	1 907	2 011	1 876
c) Muu erikapital — Réserves spéciales	7 357	260	7 358	254
2. Hoiused — Dépôts	70 679	69 630	72 186	69 087
Sellest teiste krediiditaustite muud	—	—	6 217	10 345
a) tähtajalised hoiused — Dépôts termin.	14 036	21 626	14 027	21 768
b) jooksvad arved — Comptes courant.	54 878	46 486	56 443	46 735
c) k/lk-arvete krediidisaalod — Autres dépôts	1 715	1 518	1 716	1 164
3. Rediskont — Réescomptes	6 252	3 178	5 524	2 407
a) Sellest sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	4 032	3 178	4 218	2 407
4. Völaarvad teistes aunistes — Créditeurs	2 594	2 362	2 092	2 445
a) Sellest sisemaal — Dont établissements du pays	2 594	2 362	2 092	2 445
5. Pt. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4.	8 846	5 540	8 510	4 852
6. Korrespondendid — Correspondants	4 587	2 306	4 672	2 405
a) Sisemaal — En Estonie	1 207	1 533	1 277	1 534
Loro	488	500	525	745
Nostro	88	0	111	0
b) Välismaa — à l'étranger	2 804	177	2 759	183
Loro	7 848	1 523	7 311	1 407
Nostro	2 640	62	2 489	144
7. Garantid kreditorid — Garanties	1 793	124	1 814	93
8. Saadud % ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	2 403	2 370	2 066	1 944
9. Amortisats. kapit. — Cap. d'amortissem.	1 651	859	1 661	860
10. Muud passivad — Passifs divers	2 753	1 243	2 310	1 547
Sellest: a) Üleminevad summad — Transitaires	1 485	260	1 418	372
b) Väljamaksmata % — % restant à payer	405	320	387	367
c) Väljamaksmata maksukäsu — Transferts	70	46	59	48
d) Väljamaksmata osakasu — Dividendes restant à payer	22	351	45	383
13. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net	—	—	—	—
Kokku — Total	119 448	90 818	119 873	90 011

Tab. 11. Pankade äriseisu summad 1. aprillil ja 1. mail 1939. a. (1 000 kr.)
Montant des bilans des banques au 1. avril et 1. mai 1939.

	1. V	1. IV
Erapangad — Banques privées.		
1. Krediid Pank a/s.	32 680	32 787
2. G. Scheel ja Ko a/s.	22 694	22 461
3. Tallinna Linnapank	18 599	18 828
4. Tartu Pank a/s.	15 750	15 458
5. Keskkassa a/s.	8 418	9 489
6. Tartu Linnapank	7 336	7 154
7. Kauba Pank a/s.	3 776	3 811
8. Eesti Laenu Pank a/s.	2 186	2 180
9. Tallinna Aktsia Pank a/s.	1 714	1 863
10. Tartu Tööstuse Pank a/s.	1 626	1 722
11. Valga Pank a/s.	1 611	1 609
12. Pärnu Krediid Pank a/s.	1 427	1 385
13. Värnk Pank a/s.	1 242	1 251
14. Võru Pank a/s.	389	397
Kokku — Total	119 448	119 873
Tähtsamad ühispankad. Principales banques coopératives.		
1. Tall. Majaoman. Pank	17 694	17 647
2. Eesti Rahvapank	9 063	8 829
3. Põlumeeste Keskp.	7 273	7 477
4. Tartu E. Laenu-Hoiu Üh.	4 772	4 808
5. Viljandi Ühispank	3 966	4 001
6. Põllumajanduse Pank	3 827	3 815
7. Tartu Majaoman. Pank	3 248	3 269
8. Pärnu E. Laenu-Hoiu Üh.	2 475	2 448
9. Virumaa Ühispank	2 244	2 170
10. Tall. L. Hoiu Kassa ü/p.	1 970	1 913
11. Majaoman. Krediidipank	1 799	1 775
12. Narva Majaoman. Pank	1 586	1 546
13. Põitsemaa Ühispank	1 551	1 524
14. Pärnumaa Põllum. ü/p.	1 450	1 460
15. Põllupidajate Ühispank	1 423	1 426
16. Lääne-Eesti Ühispank	1 275	1 223
17. Rakvere Ühispank	1 249	1 234
18. Tallinna Juudi Ühispank	1 211	1 251
19. Narva Ühispank	1 120	1 104
20. Võru Ühispank	1 112	1 079
21. Jõgeva Ühispank	1 028	1 008
22. Kaubanduse Ühispank	870	799
23. Saarde Ühispank	800	790
24. Jõhvi Ühispank	784	737
25. Tallinna Ühispank	760	735
26. Võhma Ühispank	715	755
27. Tõrva Ühispank	697	665
28. Tartu Juudi Ühispank	690	695
29. Saarte Ühispank	665	661
30. Rapla Ühispank	662	650
31. Halmse Ühispank	644	639
32. Nõmme Majaom. Pank	626	553
33. Põite Majaom. ja Põll. ü/p.	598	601
34. Valga Ühispank	593	588
35. Pärnu Majaoman. Pank	577	559
36. Tapa Ühispank	519	506
37. Väike-Maarja Ühispank	504	500
38. Kose Ühispank	499	488
39. Antsla Ühispank	471	451
40. Lihula Ühispank	456	446
41. Anjala Ühispank	451	426
42. Saaremaa Rahva ü/p.	448	444
43. Järvasa Ühispank	438	461
44. Järva-Jaani Ühispank	431	429
45. Lääne Ühispank	400	375
46. Vandra Ühispank	391	392
47. Petseri Laenu-Hoiu ü/p.	381	349
48. Viljandi Majaoman. ü/p.	388	382
49. Turi Ühispank	388	345
50. Põltsi Ühispank	379	352
51. Kadriina Ühispank	373	367
52. Rapiina Ühispank	355	355
53. Valga L. ja Hoiu ü/p.	306	311
54. Kinnisvaraoman. ü/p.	305	297
55. Rakke Ühispank	300	277
56. Põlva Ühispank	286	286
57. Suure Jaani Ühispank	281	281
58. Puka Ühispank	277	272
59. Tartu Saka Ühispank	276	269
60. Mustvee Ühispank	272	279
61. Sangaste Ühispank	238	236
Kokku — Total	90 818	90 011

Märkus: Kokkuvõttes näidatakse Krediid Panga erikapital (ca 7 milj. kr) alates 1. I 1939 kapitalide all, varemalt arvestati korresp. arvel.

Tab. 14. Vabariigi piiridest ülesõitnute arv aprillis ja mais 1939. a.
Mouvement frontière en avril et mai 1939.

	Mai — Mai		Aprill — Avril						
	Sisesõitna	Väljasõitna	Entrées	Sorties					
Välispassidoga Passport pour l'étranger	a) Riiklõukuse järgi D'après la suédois				Reisikaartidega — Cart. de voyage:				
Eesti — Estonie	1 011	1 051	849	1 078	Eesti	1 418	1 550	281	363
Ameerika Ühendr. — États-Unis	51	38	34	38	Soome	1 846	1 659	206	171
Belgia — Belgique	16	22	10	10	Sisepassidoga — Passeports ordin.				
Danzig — Danzig	6	7	3	2	Eesti — Estoniens	5 840	5 409	4 554	4 478
Helveetsia — Suisse	43	39	27	24	Läti — Lettons	5 534	5 528	4 871	4 906
Hüna — Chine	—	—	—	—	Välispassidoga Passeports pour l'étranger				
Hispaania — Espagne	2	2	2	3	Tallinn	1 070	1 607	1 107	1 182
Holland — Pays-Bas	29	32	23	25	Valga	1 877	1 206	4 483	1 419
Inglise — Angleterre	113	107	93	83	Narva	149	74	88	76
Itaalia — Italie	23	24	37	37	Mõisaküla	21	17	9	17
Jaapan — Japon	7	7	5	6	Haapsalu	5	3	—	—
Kanada — Canada	2	2	1	1	Mõniste	1	—	—	—
Kreeka — Grèce	5	2	1	1	Pärnu	1	—	—	—
Leedu — Lithuanie	157	147	70	82	Kuressaare (ka Ruhnu)	—	—	—	2
L. Slaavia — Yougoslavie	—	1	—	2	Kokküll	—	—	—	—
Läti — Lettonie	359	369	378	378	Kunda	—	—	—	—
Norra — Norvège	28	30	13	11	Narva-Jõesuu	—	—	—	—
N. S. V. L. (Veno) — U. R. S. S.	50	64	57	50	Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière				
Poola — Pologne	702	151	3 345	97	Kokku — Total	3 962	3 368	5 803	2 786
Prantsuse — France	34	35	24	24	Reisikaartidega — Cart. de voyage				
Rumeenia — Roumanie	7	7	7	5	Tallinn	3 253	3 204	474	520
Rootsi — Suède	213	192	124	130	Valga	1 561	1 683	1 402	1 424
Saksa — Allemagne	519	490	364	387	Mõisaküla	223	213	187	191
Soome — Finlande	454	439	260	251	Pärnu	1	—	—	—
Taani — Danemark	40	41	25	17	Kokküll	18	23	18	32
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaq.	38	24	6	6	Mõniste	43	47	48	56
Türgi — Turquie	7	1	2	2	Kunda	—	—	2	1
Ungari — Hongrie	20	24	16	16	Piirivalvepunktid	8 070	8 035	7 657	7 851
Muud riigid — Autres pays	8	12	10	9	Kokku — Total	10 874	10 937	9 425	9 378
Riiklõukuseta — N'ayant auc. suj.	12	18	9	18	Üldse — Gr. total	18 100	17 514	15 714	13 698

Tab. 29. a) Tööturg aprillis 1939. a. — Marché du travail en avril 1939.

	A. Töötute arv — Nombre des chômeurs						B. Töövõtjate arv Nombre de chercheurs du travail					Üldse (A+B) Gr. total (A+B)	
	Mehed — Hommes			Naised — Femmes			Kokku — Total			Mehed Hommes	Naised Femmes		Kokku Total
	I hlk	II hlk	Kokku	I kateg. gorie	II kateg. gorie	Total	I hlk	II hlk	Kokku				
Jäl üle eelmisest kuust — Restés de mois précédent	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Registreeritud (I korda aastas ¹⁾) — Enregistrés (1 fois au cours de l'année ²⁾)	132	116	248	543	254	807	875	380	1 055	1 375	1 095	2 470	3 525
Tulnud tagasi töölt — Retrésés du travail fourni	33	32	65	324	108	432	357	140	497	87	52	139	636
Väljalangenul registreeritud uuesti — Rayés enreg. de nouveau	9	14	23	17	15	32	26	29	55	21	7	28	83
Kokku — Total	174	162	336	884	387	1 271	1 058	549	1 607	1 483	1 154	2 637	4 244
Paigutatud tööle (1 korda aastas ¹⁾) — Placés (1 fois ²⁾)	44	45	89	277	100	386	321	154	475	673	537	1 210	1 685
Paigutatud tööle (telst või enam korda aastas ¹⁾) — Placés (II et plus fois ²⁾)	20	18	38	122	48	168	142	62	204	58	40	98	302
Langea välja — Rayés de listes	48	56	104	189	95	284	217	151	368	248	164	412	730
Kokku — Total	112	117	229	568	250	818	680	367	1 047	979	741	1 720	2 767
Registreer. 30. IV 1939 — Enregistrés au 30. IV 1939	62	45	107	318	137	453	378	182	560	504	413	917	1 477
Sellest — Dont d'après les bourses:													
Tallinna Hanna tööstus	37	30	76	79	61	140	116	100	216	220	148	368	614
Tartu	—	—	—	36	5	41	36	5	41	216	169	385	428

b) Tööle paigutatud ja nimelkrjast kustusutatud töötud — Chômeurs placés et rayés	M.—H.	N.—F.	c) Vabade kohtade arv — Offres du travail	M.—H.	N.—F.
	Tööle paigutatud — Placés pour l'occupation aux: erastöödele — travaux privés	71		107	Vabu kohti 1. IV 1939 — Places vac. au 1. IV 1939
avalikele töödele — travaux publics	45	137	Tööpakkumiste arv — Nombre des offres	1 174	1 304
talvistele töödele — trav. organisés p. assist.	9	310	Tööpakkumisi võetud tagasi — Offres retirées	78	47
Kokku — Total	125	554	Rahuldatused töötunõudumiste arv — Offres satisfaites	866	1 131
Nimelkrjast kustusutatud — Rayés de listes	104	264	Nelst { töötutega — par chômeurs	125	554
Tööle paigutamata — Non placés	611	866	Dont: { töövõtjatega — par demandeurs d'emploi	731	577
Nelst { töötuid — chômeurs	107	453	V bu kohti 1. V 1939 — Places vac. au 1. V 1939	240	126
Dont: { töövõtjaid — demandeurs d'emploi	504	413			

Sissetulnud teated abiellumusest, sündimusest ja suremusest % eelmise aasta sama aja arvudest.
 Mariages, naissances et décès enregistrés en % aux nombres correspondants de l'année précédente.

		Jaan.	Veebr.	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dets.	Jaan.- Märts
Abielusid	1939	99,1	99,1	96,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98,2
Mariages	1938	91,7	108,6	68,3	159,2	70,6	107,1	119,3	97,8	103,1	98,6	98,6	101,4	87,8
Süünde	1939	97,6	96,9	106,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,3
Naissances	1938	106,6	103,7	95,1	99,0	105,0	95,2	105,6	113,8	100,5	96,2	106,4	100,2	101,4
Surmajuhate	1939	108,2	104,9	108,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106,3
Décès	1938	115,8	97,4	102,3	108,5	108,9	89,8	91,3	95,9	91,6	95,9	102,3	90,2	105,0

Tab. 15. Linnade rahvastik aprillis 1939. a.*)
 Mouvement de la population dans les villes en avril 1939.

	Registreeritud elanike arv 1. IV 1939 Nombre de la population au 1. IV 1939		Siseregistreeritud Enregistrés									Väljeregistreeritud—Rayés des listes								Registreeritud elanike arv 1. V 1939 Nombre de la population au 1. V 1939		
			Sündinud Nais- sances		Sisese- sõitnuid Arrivés		Teise korterisse kolijaid Change- ment du logement		Surnud Décès		Välja- sõitnuid Départs		Teadma- ta kuhu Inconnu		Korterist välja- kolijaid Change- ment du logement							
			M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku			
Tallinn	144 612	63 315	81 297	63	40	959	776	1 073	1 108	58	79	921	802	706	744	709	780	143 838	63 021	80 817		
Antala	1 594	736	858	2	—	10	2	11	9	1	—	13	21	—	—	11	9	1 574	734	840		
Elva	1 874	861	1 018	—	1	18	32	9	12	1	—	29	30	9	9	9	12	1 847	840	1 007		
Haapsalu	4 945	2 104	2 841	—	—	37	44	45	57	3	3	39	46	—	—	45	57	4 930	2 094	2 836		
Jõgeva	1 309	611	698	1	1	14	10	8	5	1	—	3	6	—	—	8	5	1 325	622	703		
Jõhvi	2 539	1 176	1 363	—	—	20	20	11	14	1	—	16	17	2	1	11	14	2 543	1 177	1 366		
Kallaste	1 583	747	841	2	2	5	2	5	6	1	1	27	6	—	—	5	6	1 564	726	838		
Kella	1 183	630	653	—	—	21	23	6	11	—	1	14	11	—	—	6	11	1 201	537	664		
Killingi-Nõmme	1 564	671	893	1	4	9	7	10	21	—	—	9	9	1	2	10	21	1 564	671	893		
Kunda	2 033	979	1 054	1	—	26	9	10	10	1	2	10	8	1	—	10	10	2 047	904	1 053		
Kuressaare	4 955	2 205	2 750	6	2	42	39	42	32	2	3	81	63	—	—	42	32	4 895	2 170	2 725		
Kärbla	1 423	570	858	1	—	7	3	1	6	—	—	8	12	—	—	1	6	1 418	570	848		
Muista	1 020	451	569	1	—	12	3	8	9	1	2	6	15	7	4	8	9	1 003	450	558		
Mustvee	2 539	1 145	1 394	3	1	6	6	5	7	1	1	25	15	3	—	5	7	2 510	1 125	1 385		
Mõisaaküla	2 450	1 174	1 276	—	—	3	13	25	22	—	2	17	20	—	1	21	21	2 436	1 169	1 267		
Narva	23 975	10 216	13 759	7	16	157	185	144	191	17	19	100	80	20	30	140	139	24 080	10 247	13 833		
Sellest. N.-Jõesuu	1 412	652	760	—	—	67	92	2	3	—	—	5	70	1	—	7	12	1 412	652	760		
Nõmme	22 016	9 805	12 211	0	15	294	364	132	140	8	5	164	217	26	41	119	135	22 250	9 024	12 322		
Otepää	2 296	998	1 298	1	1	6	18	9	14	—	1	18	16	—	—	9	14	2 285	987	1 298		
Paide	3 472	1 571	1 901	—	1	38	29	35	46	—	2	29	35	0	4	35	46	3 461	1 571	1 890		
Paidiski	729	319	410	—	1	11	9	1	2	2	2	9	7	—	—	1	2	730	319	411		
Petsari	4 939	2 340	2 599	4	4	51	37	85	93	4	2	54	56	—	—	85	93	4 918	2 337	2 579		
Põltsamaa	3 033	1 324	1 714	2	2	14	27	32	34	2	3	39	39	2	—	32	34	2 998	1 297	1 701		
Pärnu	21 835	9 431	12 404	17	6	488	203	220	298	13	16	419	238	5	6	220	298	21 912	9 409	12 413		
Rakvere	10 351	4 443	5 908	9	2	95	68	69	89	9	6	80	88	4	5	85	101	10 305	4 438	5 867		
Sindi	2 017	837	1 180	2	—	6	9	7	11	1	5	12	20	—	—	7	11	1 996	882	1 114		
Suure-Jaani	1 118	476	642	3	1	5	33	8	7	—	1	30	9	—	—	8	7	1 120	454	666		
Tapa	3 817	1 846	1 971	1	2	29	35	28	29	1	2	31	34	5	2	29	24	3 813	1 838	1 975		
Tartu	60 906	26 250	34 656	21	32	399	354	433	535	23	33	319	300	151	138	448	547	60 721	26 102	34 629		
Tõrva	3 195	1 448	1 752	4	2	30	21	12	20	3	1	23	19	12	20	—	—	3 206	1 451	1 755		
Türi	3 277	1 525	1 752	2	2	20	21	27	20	1	1	32	20	6	12	27	20	3 250	1 503	1 742		
Vaiga	10 397	4 653	5 744	3	4	70	68	98	111	7	7	102	84	—	—	102	114	10 365	4 643	5 722		
Viljandi	13 010	5 495	7 515	7	4	111	114	44	65	1	5	145	163	6	6	44	65	12 920	5 461	7 459		
Võru	6 592	2 935	3 607	6	6	79	53	19	22	4	4	42	47	3	4	35	50	6 583	3 005	3 583		
Kokku — Total	372 613	163 292	209 331	179	153	3 097	2 701	2 677	3 056	172	208	2 936	2 556	977	1 039	3 327	2 750	371 620	162 923	208 697		
				332		5 798		5 733		360		5 392		2 007		5 077						
Keskmine 1. I — 30. IV 1939	372 562	163 200	209 862	175	165	2 921	2 693	2 913	3 473	199	223	2 452	2 198	937	1 016	2 437	2 013	372 436	163 188	209 243		
Märts 1939. a.	372 776	163 236	209 490	202	177	3 167	2 645	2 925	3 665	220	230	2 637	2 179	941	1 059	2 490	3 178	372 613	163 232	209 331		
Aprill 1938. a.	370 275	162 661	207 614	158	165	2 809	2 556	2 840	3 392	202	241	2 473	2 856	874	943	2 458	3 013	369 425	162 251	207 174		

* Iga linna rahvastikuaru saavutamiseks 1. kuupäevaks, arvestades igakuise sisse- ja väljeregistreerimisega, on võetud aluseks faktiline rahvastikuarv 1. III 1934. a.

Alates 1. V 1938. a. on kõik alevid muudetud linnadeks, arvatud välja Võõpsu alev, mis on liidetud Rõpina vallaga.

Tab. 24. Suurmüüghinnad aprillis ja mais 1939. a. (kr).
Prix de gros en avril et mai 1939 (en kr).

	Mai		Aprill			Mai		Aprill	
	1	2	3	4		8	4	8	4
Toidained, loomasööd ja heinaseeme — Denrées alimentaires, fourrage et semence de join.									
1. Rukis — Seigle	16,50	16,50			75. Kastilauad — Planches pour caisses d'emball.	55,00	55,00		
2. Nisu — Froment	22,50	22,50			76. Faberipuu — Bois de papeterie	5,85 ¹⁾	5,85		7,16
3. Oder, sõbda — Orge	16,50	16,50			77. Toepuu — Etaçons p. mines	8,50			
4. " õlle — pour bière					Metalid — Métaux.				
5. Kaer, sõbda — Avoine	12,50	12,50			78. Raud, sordi — Fer en espèces	21,50	21,50		
6. Rukkijahu — Farine de seigle	18,63	18,63			79. " latt — lingots				
7. Rukkipüü — " bulbe	26,75	26,75			80. " vits — Pevalle	29,50	29,50		
8. Nisupüü, kõrgem sorti — Farine de from. bludée	42,50	42,67			81. " plekk — Tôle de fer	33,00	33,00		
9. Kaerahelbed — Flocons d'avoine	0,32	0,32			82. " tsingitud — Tôle de fer zinguée	42,00	42,00		
10. Kartulid ¹⁰⁾ , sõõgi — Pommes de terre ¹⁰⁾	3,22	3,27			83. " talad (T) — Sommier en fer	19,75	19,75		
11. " tõstuse — " "	42,00	42,00			84. Toras, vedru — Acier à ressort	30,00	30,00		
12. " seemne — " "	4,00				85. " valu — Fonte	95,00	95,00		
13. Kartuitärklis „Superieur“ — Fécule de pom. de terre	28,67	28,00			86. " talla — Aimant	25,00	25,00		
14. Herned — Pois	25,50	25,50			87. Inglistina — Étain	455,00	455,00		
15. Piim ¹⁰⁾ , piimastõõst. I valik — Lait ¹⁰⁾ pour industrie I s.	0,09	0,10			88. Seatina — Plomb	46,50	42,50		
16. " II s. — " II s.	0,07	0,08			89. Vaskplekk, punane — Tôle de cuivre, rouge	210,00	210,00		
17. " piimakaupl. I valik — " latter. I s.	0,10	0,11			90. " valge — Tôle de cuivre, blanche	180,00	180,00		
18. " II s. — " II s.	0,08	0,09			91. Tsinkplekk — Tôle de zinc	77,50	77,50		
19. Võli ¹⁰⁾ — Beurra ¹⁰⁾	1,43	1,50			Kütetained, õlid ja nende saadused — Combustibles, huiles et leur produits.				
20. Junst ¹⁰⁾ , šveitsi — Fromage ¹⁰⁾	1,20	1,20			92. Kivistisi, söpa — Houille	35,00	35,00		
21. " hollandi — " "	1,05	1,05			93. " nuru — Houille	29,00	29,00		
22. Muna ¹⁰⁾ , siseturu — Œufs ¹⁰⁾	0,60	0,65			94. Koks, graasi — Coke de gaz	50,00	50,00		
23. " ekspord — " "	0,70	0,75			95. Kütetaruvas — Tourbe	10,00	10,00		
24. Talmevõli — Margarine	73,25	73,83			96. Põlevkivi I s. — Schiste comb. I s.	9,00	9,00		
25. Sealiha — Viande de porc	0,77	0,76			97. Põlevkivi kütteõli — Huile de chauff.	58,00	58,00		
26. Loomaliha — Viande de boeuf	0,46	0,50			98. " raskeõli — Huile lourde	7,25	7,50		
27. Peokonsaad (60—72 kg rasked) ¹⁰⁾ — Pores de bacon ¹⁰⁾	0,95	0,92			99. Nafta, vone — Naphte de U. R. S. S.	12,25	12,25		
28. Heeringad, šoti Matties I s. — Harengs	44,50	44,50			100. " ameerika — " d'Amérique				
29. " II s. — " II s.					101. Mootornafta — Naphte pour moteur	0,115	0,118		
30. " Matfals I s. — " "	46,00	46,00			102. Dieselmootornafta — Naphte p. Diesel-moteur	0,115	0,118		
31. " II s. — " "					103. Petrooleum, vone — Petrole de U. R. S. S.	14,50	14,50		
32. " Spent. — " "					104. " ameerika — " d'Amérique				
33. " a.s. „Kalandus“ Matties — Harengs					105. Mootorpetrooleum — Petrole p. moteur	0,125	0,141		
34. " Matfals — " "					106. Bensin, Riigi põlevkivitõõstuse segabensin — Benzine	0,32	0,32		
35. Suhkur, peenike, saksa — Sucre, d'Allemagne					107. " o.-ü. Kiviõli „Estolin“ ühes toodemaks. — Benzine	0,33	0,33		
36. " vone — " de U. R. S. S.					108. Bensin, välismaa, I s. — Benzine, étrangère, I s.	0,346	0,346		
37. " poola — " de Pologne	48,50	47,79			109. Masinaõli, ameerika — Huile à graiss. d'Amér.	21,50	21,60		
38. " inglise — " d'Angleterre	49,00	48,16			110. " poola — " de Pologne	54,00	54,00		
39. Sürup, kartuli — Sirop de pommes de terre	32,00	32,00			111. Mootorõli — Huile pour moteur	88,50	88,50		
40. Glükose — Glucose	32,00	32,00			112. Autoõli — Huile pour automobile	16,75	16,75		
41. Tee, Orange Pekoo, Jaava — Thé	5,25	5,25			113. Kanalakk — Laque	10,25	10,25		
42. " Tsellon — " "	5,80	5,80			114. Katuselakk — Laque	18,25	18,25		
43. Kohvi, Rio, Santos — Café de Rio, Santos	2,98	2,98			115. Kiviõrv — Goudron de houille	20,00	20,00		
44. Keel-Ameerika sõõrid — Café d'Am. centr.	5,25	5,25							
45. Kakao, hollandi — Cacao d'Hollande	2,10	2,10			Väetisained — Engrais.				
46. " cesti — au pays	1,65	1,65			117. Superfosfaat, 18—20% — Superphosphate	5,45	5,45		
47. Riis, Burma II — Riz	45,50	46,50			118. Kaalisool, 40% — Sel de potasse	11,70	11,70		
48. Sool, lahine, saksa — Sel, d'Allemagne	2,60	2,60			119. Segafosfaat — Phosphate méste	4,65	4,65		
49. " vone — de U. R. S. S.	2,60	2,60			120. Besti fosforit, 27% — Phosphor. du pays	3,35	3,35		
50. " hispaania — Sel d'Espagne					121. Nitrofoska — Nitrophoska	24,50	24,50		
51. Õlikoogid, linaseemne — Tourteau de graines de lin	13,88	13,88			122. Lubjalpooster — Salspêtre de chaux	14,75	14,75		
52. Sojatangud — Tourteau de soya	14,75				123. Lubjalmonsalpooster — Cyanamide calcique	17,00	17,00		
53. Nisukliid — Sons de froment	10,00	10,00			124. Väävelhapu ammoniaak, 30% — Sulfate d'ammoniaque	16,00	16,00		
54. Riisihelmaseme — Graines de riz	90,00	90,00			Muud kaubad — Autres produits.				
55. Tirutühinaseme — Graines de Nole	110,00	110,00			125. Telliskivid, I s. — Briques	42,00	42,00		
Lina, linasaadused, vill, riie, paber ja nahk — Lin, produits de lin, laine, tissus, papier et cuir.									
56. Lina ¹⁰⁾ , Võru — Pecteraimail, R — Lin ¹⁰⁾	1,34	1,33			126. Silikaatkivid — Briques	40,00	40,00		
57. " mujai Bestis, R — " "	1,32	1,31			127. Tsement, tühnides — Piment	5,85	5,85		
58. Takud ¹⁰⁾ , „Codilla“ I s. — Etoupe ¹⁰⁾ , de Codilla, I s.	0,86	0,86			128. " paberkotides — Piment	5,15	5,15		
59. " II s. — " II s.	0,76	0,76			129. Lubi — Chaux ¹¹⁾	2,20	2,20		
60. " ehitus — " constmet	0,17	0,17			130. Kriit, toores — Craie brute	4,00	4,00		
61. Linaseeme, õli tootmisoks — Graines de lin pour l'huile					131. " poestud — laue				
62. " kdlvi — Graines de lin pour semences					132. Kips, jahvatatud — Plâtre moulu	42,00	42,00		
63. Linaseemneõli — Huile d'Olve	57,00	57,00			133. " krohvimis — Plâtre pour ouvrage en stric.	0,41	0,41		
64. Lambavilli ¹⁰⁾ , I s. — Laine ¹⁰⁾ , I s.	3,55	3,55			134. Tsinkvalge, välismaa — Blanc de zinc, étrang.	0,75	0,75		
65. " II s. — " II s.	2,80	2,80			135. Tinvalge, — Blanc de plomb, étrang.	0,22	0,22		
66. " — " — " "	0,67	0,67			136. Ooker, välismaa — Ocre, étrang.	6,50	6,50		
67. " Miskal — " "	0,47	0,47			137. Nigrosiin, veesulav, välismaa — Nigrosine, fondante	57,00	57,00		
68. Paber, rotatsiooni — Papier roule	23,20	23,20			138. Värnits — Vernis	8,75	8,75		
69. Tallanahk, Eesti nahast — Cuir de semelles, du pays	2,50	2,50			139. Pesusaoda — Soude	29,00	29,00		
70. " Ameer. nahast I s. — Cuir de semel. d'Am.Ia.	2,75	2,75			140. Seebikivi — Pierre de savon	125,00	125,00		
					141. Tulistikud — Allumettes				
Metsamaterjalid¹⁰⁾ — Bois¹⁰⁾.									
71. Palgid, kuusk ja mänd — Poutres de sapin et de pin	15,50	15,50							
72. Prussid — Equarries	35,00	35,00							
73. Piangud ja lauad (25%), kuuse u/s. — Planches et madriers, sapin	38,00	37,00							
74. Piangud ja lauad (25%), männi u/s. — Planches et madriers, pin	36,00	35,10							

Hinnad on andud ühe kvintali (100 kg) kohta, peale määrgitute — Les prix sont indiqués par 100 kg excl. les cas marqués ci-après.
¹⁾ liiter, ²⁾ R, ³⁾ kg, ⁴⁾ tünn (170 kg) — barrel, ⁵⁾ meester — m, ⁶⁾ tünnmeester — ihm, ⁷⁾ rummmeester — m³, ⁸⁾ 1 000 kg, ⁹⁾ tuhat tk. — mille, ¹⁰⁾ 5000 toosi — 5000 boites, ¹¹⁾ vastavate hindade noteerimiskomisjonide andmel — D'après les notations des prix correspondants, ¹²⁾ fr. Tallasalu, ¹³⁾ raudteejaamades, ¹⁴⁾ pilituse — pour alcool.

PRINCIPAUX ARTICLES PUBLIÉS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

POPULATION.

Émigration en 1938	Nr. 210(5),	page 258—261
Mouvement frontière	209(4),	180—183
Natalité, mortalité, mariages et nombre de la population en 1938	208(3),	161—162
Quelques données sur l'habilité des estoniens	206(1),	1— 7
Mariages, naissances, décès et mouvement de la population en 1937	204(11),	541—575
Population des villes et bourgs en 1937	197(4),	182—186
Population des villes et bourgs en 1935/36	185(4),	198—200
Divorces	186(5),	225—230
Savoir lire-écrire et instruction en Estonie	183(2),	49— 57
Accroissement de la population	182(1),	1— 6
Mortalité	181(12),	609—625
Nombre des enfants chez les femmes	180(11),	557—569
Natalité	179(10),	485—493
Nuptialité	178(9),	433—441
Composition de la population d'après les ménages	Nr. 176(7)-177(8),	349—369
Classes sociales de la population	Nr. 175(6),	285—302
Population en qualité des travailleurs et consommateurs	174(5),	221—253
Densité et changements dans le nombre de la population en Estonie	173(4),	169—176
Tables de mortalité pour l'Estonie	170(1),	1— 6
Langue habituelle et connaissance des langues étrangères	162(5),	229—233

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles de continuation en 1937/38	Nr. 210(5),	page 262—266
Jardins d'enfants de 1937/38	210(5),	251—254
Bibliothèques scolaires en 1937/38	209(4),	173—178
Écoles primaires et secondaires en 1937/38	205(12),	617—642
Bibliothèques populaires en 1936/37	Nr. 200(7)-201(8),	395—400
Établissements scolaires en 1936/37	Nr. 198(5),	240—254
Marché du livre et la presse périodique en 1936	194(1),	16— 24
Conditions de vie des élèves habitant en dehors de leur familles, à Tallinn	190(9),	485—489
Université de Tartu en 1936	187(6),	302—310
Locaux d'enseignement des écoles primaires et secondaires en 1935/36	182(1),	18— 32
Progrès des élèves des écoles primaires et secondaires	179(3),	149—160
État économique des étudiants de l'Université de Tartu en 1932/33	Nr. 164(7)-165(8),	341—353

TRAVAIL ET SALAIRES.

Conflits du travail et grèves en 1938	Nr. 209(4),	page 182—186
Assurance-maladie des ouvriers en 1937	206(1),	28— 43
Accidents du travail des ouvriers agricoles en 1937	206(1),	23— 27
Accidents du travail des employés des chemins de fer en 1937/38	Nr. 200(7)-201(8),	391—395
Accidents du travail des ouvriers en 1937	200(7)-201(8),	375—390
Inspection du travail de 1934—37	200(7)-201(8),	321—333
Durée du travail dans l'industrie de 1933—37	Nr. 199(6),	292—305
Gains dans l'industrie en 1937	198(5),	217—239
Conflits du travail et grèves en 1936 et 1937	197(4),	175—179
État sanitaire des ouvriers	Nr. 188(7)-189(8),	393—407
Conditions du travail et les salaires des personnes en service domestique	Nr. 180(11),	693—698
Chômage en hiver 1933/34	158(1),	1— 14

ENQUÊTE BUDGETAIRE.

Budgets des employés et de service des entreprises du commerce et de l'industrie	Nr. 210(5),	page 229—235
Budgets des ménages ouvriers	208(3),	119—146
Organisation de l'étude budgétaire effectuée en 1937—38	208(3),	117—118
Biens des salariés	196(3),	113—117

HYGIÈNE PUBLIQUE.

Mortalité des nourrissons en 1937	Nr. 209(4),	page 193—198
Causes de décès en 1937	207(2),	65— 74
Maladies contagieuses en 1937	Nr. 200(7)-201(8),	353—357
Stations balnéaires, estivales et de vilégiature de 1933—37	Nr. 198(5),	254—258
Personnel sanitaire, hôpitaux et autres institutions de la médecine curative	187(6),	297—302
Activité des pharmacies 1934—36	186(5),	222—225
Médecine légale en 1931—35	175(6),	337—339
Tuberculose de 1932—33	174(5),	272—275
Os des infirmes d'après les données de recensement de I. LII 1934	170(1),	646—649

État hygiénique des écoliers en 1930/31—1932/33	Nr. 156(11),	page 568—572
Maladies vénériennes de 1928—32	147(2),	85— 90

ASSISTANCE.

Protection de l'enfance et assistance publique en 1936/37	Nr. 196(3),	page 139—146
---	-------------	--------------

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Accidents de la circulation en 1938	Nr. 209(4),	page 203—212
Incendies en 1938	209(4),	198—203
Condamnés de 1936—37	Nr. 200(7)-201(8),	366—374
Délits et infractions aux lois enregistrés par la police en 1927	200(7)-201(8),	357—365
Activité des tribunaux de 1932—36	194(1),	1— 16
Suicides en 1933	Nr. 152(7)-153(8),	330—332

INDUSTRIE.

Production et main-d'œuvre dans les grandes entreprises industrielles en 1934	Nr. 171(2),	page 84—100
Importance relative des entreprises moyennes et petites et de l'artisanat dans l'industrie	144(11),	530—531

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1937	Nr. 202(9),	page 458—470
Balance de paiements en 1937	Nr. 200(7)-201(8),	346—352

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Voies navigables intérieures en 1938	Nr. 210(5),	page 246—250
Mouvement des voitures automobiles traversant la frontière	209(4),	179—180
Véhicules à moteur en I. I 1939	208(3),	166—161
Bicyclettes en 1938	207(2),	74— 76
Lignes d'autobus de 1937/38	205(12),	614—617
Avaries enregistrées dans les eaux estoniennes en 1937	204(11),	580
Marine marchande le I. I 1938	204(11),	575—579
Postes, télégraphes, téléphones et radio pendant l'année budgétaire de 1937/38	203(10),	489—526
Exercice des chemins de fer en 1937/38	202(9),	425—457
Activité de l'aéroport de Tallinn en 1937	199(6),	305—308
Navigation et transports maritimes en 1937	199(6),	283—299

ASSURANCES.

Sociétés d'assurance en 1937	Nr. 207(2),	page 77— 92
Assurance-maladie des employés de l'État et des administrations autonomes	196(3),	129—134
Pensions le I. I 1934	179(10),	598—607

CRÉDIT ET CAPITAL.

Recettes et dépenses des communes rurales en 1936/37	Nr. 206(1),	page 8— 22
Lombards en 1937	Nr. 200(7)-201(8),	341—345
Recettes et dépenses des banques privées et des banques coopératives en 1937	200(7)-201(8),	333—341

FINANCES.

Impôt sur le revenu en 1935 et 1936	Nr. 210(5),	page 255—258
Recettes et dépenses des communes rurales en 1936/37	206(1),	8— 22
Recettes et dépenses des villes et bourgs en 1936/37	205(12),	601—613
Balance de paiements en 1937	Nr. 200(7)-201(8),	346—352
Recettes et dépenses des administrations d'arrondissement en 1936/37	Nr. 199(6),	273—283

AGRICOLE.

Mouvement et prix des propriétés agricoles en 1937	Nr. 210(5),	page 235—245
Rentabilité de l'élevage des poules en 1938	209(4),	186—193
Pêches en 1938	208(3),	147—156
Forêts de l'État et l'économie forestière en 1937/38	207(2),	57— 65
Rentabilité des exploitations agricoles	193(12),	662—671

VARIA.

Production et consommation des boissons alcooliques de 1934—38	Nr. 207(2),	page 92— 99
Montant des loyers à Tallinn et Nõmme	185(4),	169—172
Résultats du V Plebisците	Nr. 176(7)-177(8),	402—407
Statistique des noms de famille	Nr. 174(5),	264—267

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.		Pages		Kr.
Volume	I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	288 + 186,	1924.	6.—
"	II. Naissances, décès, mariages et mouvem. de la population	52 + 54,	1925.	3.—
"	III. Statistique de l'hygiène publique	132 + 30,	1935.	5.—
"	IV. Population et l'hygiène publique	306,	1930.	8.—
"	V. Assurances sociales en Estonie	76,	1937.	1.50
STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.				
Volume	I. Commerce extérieur en 1923	20 + 72,	1924.	2.—
"	II. Ports, marine marchande et navigation en 1924	102,	1925.	2.50
"	III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	64,	1925.	2.—
"	VI. Commerce extérieur en 1924	22 + 92,	1925.	3.—
"	V. Industrie en Estonie en 1924	80,	1926.	2.50
"	VI. Chemins de fer de l'État en 1924	38,	1926.	2.—
"	VII. Commerce extérieur en 1925	109,	1926.	3.25
"	VIII. Commerce extérieur en 1926	IV + 106,	1927.	3.25
"	IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés cooper.	32 + 24,	1927.	2.—
"	X. Commerce extérieur en 1927	106,	1928.	4.25
"	XI. Commerce extérieur en 1928	120,	1929.	3.50
"	XII. Commerce extérieur en 1929	157,	1930.	5.—
"	XIII. Commerce extérieur en 1930	144,	1931.	5.—
"	XIV. Commerce extérieur en 1931	140,	1932.	4.—
"	XV. Commerce extérieur en 1932	124,	1933.	4.—
"	XVI. Commerce extérieur en 1933	124,	1934.	4.—
"	XVII. Commerce extérieur en 1934	120,	1935.	4.—
"	XVIII. Commerce extérieur en 1935	120,	1936.	4.—
"	XIX. Commerce extérieur en 1936	124,	1937.	4.—
"	XX. Commerce extérieur en 1937	140,	1938.	4.—
"	XXI. Commerce extérieur en 1938	144,	1939.	4.—
STATISTIQUE AGRICOLE.				
Volume	II. Annuaire de la statistique agricole I (1923)	132,	1924.	2.75
"	III. Élevage du bétail en Estonie en 1924.	IV + 105,	1925.	1.25
"	IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	3 + 201,	1926.	3.50
"	V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	VIII + 254,	1927.	3.—
"	VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	VIII + 207,	1928.	2.—
"	VII. Annuaire de la statistique agricole (1928)	VIII + 218,	1929.	2.75
"	XIII. Annuaire de la statistique agricole (1929)	VIII + 264,	1930.	3.50
"	IX. Annuaire de la statistique agricole (1930)	VIII + 239,	1931.	3.50
"	X. Annuaire de la statistique agricole (1931)	VIII + 222,	1932.	3.50
"	XI. Annuaire de la statistique agricole (1932)	VIII + 207,	1933.	3.—
"	XII. Annuaire de la statistique agricole (1933)	VIII + 230,	1934.	3.50
"	XIII. Annuaire de la statistique agricole (1934)	VIII + 163,	1935.	3.50
"	XIV. Annuaire de la statistique agricole (1935)	VIII + 172,	1936.	3.50
"	XV. Annuaire de la statistique agricole (1936)	VIII + 172,	1937.	3.50
"	XVI. Annuaire de la statistique agricole (1937)	VIII + 168,	1938.	3.50
"	XVII. Annuaire de la statistique agricole (1938)	Sous-presse.		
Type B.	1. Résultats préliminaires du recensement de 1922	78,	1923.	2.—
"	2. Les enfants infirmes en Estonie	164,	1923.	3.75
"	3. Elections au Parlement en mai 1923	78,	1923.	3.—
"	4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921—1922	60 + 38,	1923.	2.50
"	5. Résultats du recensement de 1922:			
Volume	I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	88,	1925.	2.—
"	II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux)	84 + 188,	1924.	4.—
"	III. Répartition de la population par occupations	38 + 84,	1925.	3.—
"	IV. Arrond. Viru	24 + 52,	1924.	2.—
"	V. " Järva	52 + 60,	1923.	3.—
"	VI. " Harju et la ville de Tallinn	40 + 56,	1924.	3.—
"	VII. " a) Lääne	20 + 56,	1924.	2.—
"	" b) Saara	20 + 56,	1924.	2.—
"	VIII. " Pärnu	40 + 84,	1924.	3.50
"	IX. " Viljandi	36 + 84,	1924.	3.50
"	X. " Tartu et Valga	40 + 92,	1924.	3.—
"	XI. " Võru et Põlva	30 + 46,	1927.	3.—
6.	Dépeuplement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	43,	1923.	1.—
7.	Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919—23	46 + 60,	1924.	3.50
8.	Résultats du recensement agricole de 1925	4 + 219,	1926.	3.75
9.	Album statistique, vol. I. Territoire et popul. (38 dia- et cartogram. en couleurs)		1925.	6.—
	Album statistique, vol. II. Economie (24 dia et cartogram. en coul.)		1926.	6.—
	Album statistique, vol. III. Agriculture	112,	1928.	7.50
10.	Elections au III. Parlement	43,	1927.	1.75
11.	Elections au IV. Parlement	52,	1929.	1.75
12.	Résultats du recensement agricole de 1929, v. I	XI + 235,	1930.	7.50
13.	Population et biens des exploitations agricoles (v. II)	IV + 96 + 44,	1932.	3.—
14.	Estonie de 1920—1930 (Résumé rétrospectif)	XV + 403,	1931.	7.—
15.	Elections au V. Parlement	52,	1933.	1.50
17.	Données du Recensement de 1. III 1934:			
"	Vol. I. Population des communes rurales	IV + 104,	1934.	3.—
"	II. Composition démographique de la population et logements	VIII + 152,	1935.	3.—
"	III. Occupations et familles	228,	1935.	5.—
"	IV. Problèmes de la population	VIII + 156,	1937.	3.—
18.	Estonie en chiffres	XVI + 343,	1937.	6.—
19.	Résultats du recensement économique:			
Volume	I. Industrie	Sous-presse.		
"	II. Artisanat	72,	1939.	2.—
"	III. Commerces	Sous-presse.		

Type G. RECUEIL MENSUEL.

1922 Nr. 1—11	Prix total Kr. 10.—	1928 Nr. 74—86	Prix total Kr. 15.—	1934 Nr. 146—157	Prix total Kr. 15.—
1923 " 12—21	" " 15.—	1929 " 86—97	" " 15.—	1935 " 158—169	" " 15.—
1924 " 22—33	" " 15.—	1930 " 98—109	" " 15.—	1936 " 170—181	" " 15.—
1925 " 34—45	" " 15.—	1931 " 110—121	" " 15.—	1937 " 183—193	" " 15.—
1926 " 46—61	" " 15.—	1932 " 122—133	" " 15.—	1938 " 194—203	" " 15.—
1927 " 62—73	" " 15.—	1933 " 134—145	" " 15.—	1939 " à partir du Nr. 208 à	1.50